

**ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
T A J O V**

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

August 2010

Územného plánu obce Tajov
vypracovala
Projektová kancelária A.U.R.A.
Ateliér urbanizmu a architektúry,
Alexandra Matušku 26, 974 01 Banská Bystrica,
mobil 0905265102, e-mail aura.dizka@orangemail.sk
Zhotoviteľ – autor: Ing.arch.Jozef Dižka, autorizovaný architekt

August 2010

O B S A H

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
1.1. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	5
1.2. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce, ak existuje	5
1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním	6
1.3.1. Postup spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPN	6
2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE.....	7
2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	7
2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	7
2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	13
2.3.1. demografické rozvojové predpoklady obce	13
2.3.2. Pracovné príležitosti.....	14
2.4. Sociálne rozvojové predpoklady	14
2.4.1. Občianska vybavenosť, rekreácia a cestovný ruch	15
2.5. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia.....	18
2.6. Návrh urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania	19
2.7. Návrh funkčného využitia územia mesta s určením prevládajúcich funkčných území, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania	19
2.8. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	22
2.8.1. Ciele urbanistického riešenia	22
2.8.2. Časový horizont	23
2.8.3. Koncepcia využitia územia	23
2.9. Vymedzenie zastavaného územia obce	27
2.10. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov	28
2.11. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.....	30
2.12. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	31
2.12.1. Ochrana prírody	31
2.13. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	34
2.13.1. Doprava cestná.....	34
2.13.2. Doprava v katastrálnom území a v zastavanom území obce	34
2.13.3. Návrh dopravného riešenia	36
2.13.4. Vodné hospodárstvo.....	39
2.13.5. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd	43
2.13.6. Vodné toky, nádrže a úprava odtokových pomerov	45
2.13.7. Elektrická energia	46
2.13.8. Zásobovanie mesta zemným plynom.....	48
2.13.9. Zásobovanie teplom	48
2.13.10. Pošta.....	48
2.13.11. Telekomunikácie.....	48
2.13.12. Zariadenia civilnej ochrany.....	49
2.14. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	49
2.14.1. Ochrana ovzdušia.....	50
2.14.2. Ochrana vôd	50
2.14.3. Ochrana pôdy	53
2.14.4. Hluk.....	54

2.14.5.	Žiarenie	54
2.14.6.	Odpadové hospodárstvo	54
2.15.	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	55
2.16.	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	55
2.17.	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	56
2.17.1.	Komplexné zhodnotenie využitia pôdy v k.ú. obce Tajov	56
2.17.2.	Návrh zmien funkčného využitia pozemkov, vyhodnotenie perspektívnych záberov lp ..	59
3.	NÁVRH ZAVÄZNEJ ČASTI	59
3.1.	Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky	59
3.1.1.	Regulatívy priestorového usporiadania územia obce.....	59
3.2.	Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch.....	60
3.3.	Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia.....	63
3.4.	Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia.....	63
3.5.	Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene	65
3.6.	Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie	65
3.7.	Vymedzenie zastavaného územia obce	66
3.8.	Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov	66
3.9.	Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a scel'ovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny	68
3.10.	Určenie, na ktoré časti mesta je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny	69
3.11.	Zoznam verejnoprospešných stavieb	69
3.12.	Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	70

I. S M E R N Á Č A S Ť

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov dokumentácie:	Územný plán obce Tajov
Katastrálne územie:	k.ú. Tajov,
Okres, kraj:	okres Banská Bystrica, Banskobystrický kraj
Obstarávateľ:	Obec Tajov, zastúpená Petrom SPEVÁKOM, starosta obce
Spracovateľ:	A.U.R.A. projektová kancelária Banská Bystrica, Ing. arch. Jozef Dižka autorizovaný architekt Rč 0588AA

1.1. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

Cieľom rozvoja obce je zabezpečiť pre obyvateľov kvalitné životné prostredie s dobre fungujúcou občianskou a technickou vybavenosťou, vytvoriť podmienky pre pracovné príležitosti vo výrobe, službách, agroturistike a rekreácii.

Návrhovým obdobím je rok 2020, s výhľadom do roku 2030. Hlavné ciele a problémy, ktoré územný plán rieši sú nasledovné :

- vytvára urbanistickú koncepciu rozvoja obce v základných funkčných zložkách a stanovuje optimálne podmienky pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce,
- stanovuje zásady rozvoja územia pre bývanie, pre rekreačné funkcie, pre hospodárske aktivity,
- stanovuje zásady rozvoja dopravného systému a technického vybavenia územia obce s návrhom vymedzenia potrebných plôch s technickým riešením,
- stanovuje podmienky ochrany prvkov územného systému ekologickej stability vo vzťahu k rozvojovým zámerom obce,
- stanovuje limity a regulatívy urbanistickej koncepcie s optimálnym usporiadaním priestorovej štruktúry obce a jej katastrálneho územia,
- stanovuje priority pri realizácii verejnoprospešných stavieb a plôch.

1.2. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce, ak existuje

Obec Tajov nemala vypracovanú komplexnú územnoplánovaciu dokumentáciu. Posledný územnoplánovací dokument bol vypracovaný v roku 1988 v rámci ÚPD-VÚC Kremnické vrchy, v ktorom obec Tajov má funkciu strediska rekreácie a cestovného ruchu so zameraním na rozvoj rekreácie a rekreačných zariadení na území obce a jej katastrálneho územia. Tento dokument bol schválený uznesením Rady bývalého SKNV č. u. 186/87, zo dňa 27.7.1988 a doteraz je v platnosti. K tomuto dokumentu bolo spracovaných päť doplnkov:

- Doplnok Tajov II – september 2001,
- Doplnok – spracovaný v januári 2001, schválený uznesením č. 7 z 5. zasadnutia Obecného zastupiteľstva dňa 15.5.2002,
- Doplnok k ÚPN – obce Tajov III., spracovaný v septembri 2003, schválený dňa 15.12.2003 uznesením OZ v Tajove č. 1 a záväzná časť bola vyhlásená VZN obce č. 3/2003,
- Doplnok č. 2 – spracovaný v júni 2003, schválený na 6. Zasadnutí Obecného zastupiteľstva dňa 20.6.2003 uznesením č. 1.b. Záväzná časť bola vyhlásená VZN obce č. 2/2003,
- Doplnok č. 4 k ÚPN obce Tajov – apríl 2005.

Obec Tajov ako orgán územného plánovania, v súlade s § 16 zákona č. 50/1976 Zb.o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov,

zabezpečuje obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Tajov“. Podľa ustanovenia § 21 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a § 65 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov Koncept územného plánu obce Tajov sa nebude spracovávať.

Obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie obce Tajov podľa § 2a stavebného zákona je zabezpečované odborne spôsobilou osobou Ing. arch. Miroslavou Valkovou, reg. č. 010.

Dňa 4.8.2003 obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie obce Tajov zverejnil Výzvu číslo: 470/2003 na podanie cenovej ponuky na jej spracovanie v zmysle ustanovení zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Za spracovateľa Územného plánu obce, vo výberovom konaní vybrala obec Tajov Projektovú kanceláriu A.U.R.A. Banská Bystrica v zastúpení Ing. arch. Jozef Dižka autorizovaný architekt RČ 0588AA.

1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

1.3.1. Postup spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPN

1. oznámenia o začatí obstarávania územnoplánovacej dokumentácie bolo zverejnené dňa 1.8.2003 do 8.9.2003 spôsobom v mieste obvyklým,
2. prieskumy a rozbory sú spracované za celé spravované územie obce v rozsahu katastrálneho územia Tajova v zmysle Vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii,
3. zadanie územného plánu obce Tajov schválilo Obecné zastupiteľstvo v Tajove uznesením č. 59/2007, zo dňa 18. októbra 2007,

1.3.2. Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Riešením územia obce Tajov nedošlo k zásadným zmenám stanovených vo schválenom Zadaní pri napĺňaní funkčného využitia územia a jeho technického zabezpečenia v súlade s trvalo udržateľným rozvojom.

1.3.3. Zdôvodnenie prípadného spracovania doplnujúcich prieskumov a rozborov
Doplnujúce prieskumy a rozbory nebolo potrebné spracovávať.

1.3.4. Súpis použitých ÚPP a iných podkladov so zhodnotením ich využitia pri riešení

- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, schválený vládou SR uzn.č. 394 z 9.6.1998, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 263/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov,
- ÚPN mesta Banská Bystrica vrátane zmien a doplnkov,
- Územný plán zóny komplexného strediska cestovného ruchu a rekreácie Králiky – ÚHZ 1997,
- Územný plán zóny centra rekreácie a CR Banská Bystrica – Králiky – júl 1997

Ostatné podklady

- R - ÚSES okresu Banská Bystrica,
- ÚSES katastrálneho územia mesta Banská Bystrica,
- Konceptia rozvoja územnej ochrany a krajiny SR,
- Sčítanie obyvateľov, bytov, domov z 26.mája 2001, Krajská správa štatistického úradu v Banskej Bystrici,
- Výpis z katastra nehnuteľnosti, Správa katastra Banská Bystrica,
- Mapy stavu EN,
- Návrh programu odpadového hospodárstva okresu Banská Bystrica,
- Plán odpadového hospodárstva obce Tajov do roku 2005, schválené VZN,
- CHKO Poľana, zoznam chránených území, prírodných pamiatok, chránených stromov,
- Krajský pamiatkový úrad, stredisko BB, zoznam kultúrnych pamiatok.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Obec Tajov patrí do oblasti Kremnických vrchov – východ na sútoku Kordického a Tajovského potoka. Obec vznikla z pôvodných dvoch osídlení Jabříková a Tajov. Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t.j. hranicou katastrálneho územia. Katastrálne územie obce má rozlohu 929 ha, katastrálna hranica obce je spoločná s mestami Banská Bystrica a Kremnica a obcami Riečka, Kordíky, Turček, Králiky. Na danom území trvalo žije v súčasnosti 444 obyvateľov.

Zastavané územie obce pozostáva z jedného kompaktného celku. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Priestorovo je však možné rozdeliť katastrálne územie obce na nasledovné celky:

- časť údolná so zastavaným územím obce,
- časť stredová I. s územím Tajovského salaša s autocampingom a s územím rekreačných domov a penziónov,
- časť stredová II. so záhradkárskou osadou Rôtovo,
- časť podhorská s územím okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák s územím individuálnych rekreačných chát a penziónov,
- časť horská s územím lesného masívu Kremnických vrchov.

2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre obec Tajov je Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj, schválený vládou SR uzn.č. 394 z 9.6.1998, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 263/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov. Záväzné regulatívy rozvoja funkčného a priestorového usporiadania územia vzťahujúce sa k obci Tajov z uvedenej nadradenej ÚPD sú tieto:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko architektonických daností,
- zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

2. V oblasti hospodárstva

- vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj,
- podporovať prednostné využívanie existujúcich priemyselných a poľnohospodárskych areálov formou ich rekonštrukcie, revitalizácie a zavádzaním nových technológií šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať,

- poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo:
    - rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade so zákonom č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
    - v chránených územiach zavádzať osobitnú sústavu hospodárenia (chránené územia podľa §17 ods. 1 písm. c), d), e), f) a §27 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodných zdrojov, ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd),
    - v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom,
    - pri využívaní LP uplatňovať funkčnú diferenciaciu územia aj v závislosti od stupňa ochrany a kategórie chráneného územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v národných parkoch vyhlasovať len lesy osobitného určenia a ochranné lesy,
    - v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
    - zalesniť pôvodnými, stanovištne vhodnými druhmi drevín poľnohospodársky nevyužitelné pozemky, ak súčasne nepredstavujú biotop chránených druhov rastlín, alebo živočíchov a ak tým nie sú ohrozené záujmy ochrany prírody podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, a vykonať ich prevod do lesného pôdneho fondu,
    - zosúladiť stav evidencie pozemkov s ich skutočným stavom - prevod zalesnených nelesných pozemkov do LP,
    - vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v súlade s ochranou životného prostredia a zdravou výživou,
    - vytvárať podmienky pre obnovu TTP v súlade s udrжанím ekologickej stability územia a zachovania krajinného rázu,
    - stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia.
  - regionálny rozvoj
    - vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania, diverzifikovať odvetvovú a ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
    - zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.
3. V oblasti rekreácie a turistiky
- usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turistiky v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenskej republiky 2001 a Programom hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja,
  - utvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov mestských sídiel budovaním rekreačných zón sídelných útvarov,

- utvárať územno-technické predpoklady na rozvoj všetkých aktuálnych foriem domácej a medzinárodnej turistiky v sídlach a rekreačných útvaroch modernizáciou jestvujúcej a budovaním novej obslužnej, relaxačnej a športovej vybavenosti v zastavanom území a nadväzujúcich priestoroch, na významných medzinárodných a regionálnych cestných trasách kraja a na cykloturistických trasách všetkých kategórií,
  - rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu
    - zariadenia a služby umiestňovať do ich zastavaného územia a jeho okolia,
    - zariadenia a služby mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať do už zastavaných lokalít,
    - priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity.
  - rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta, alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, liečby, športu a turizmu,
  - viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
  - využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu,
  - zabezpečiť podmienky pre vytvorenie komplexného informačného systému regiónu ako neoddeliteľnej súčasť rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
  - podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.
4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a PF
- rešpektovať územné vymedzenie, podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie, navrhované územie európskeho významu, rešpektovať biotopy európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov,
  - podporovať prípravu na začlenenie územia Poiplia, Kremnických vrchov, Balockých vrchov a Drienčanskeho krasu do kategórie chránená krajinná oblasť,
  - uplatňovať pri hospodárskom využívaní území chránených podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia,
  - rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability,
  - uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené:
    - zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území,
    - zákonom Slovenskej národnej rady č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov a zákonom Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov pre lesné ekosystémy v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,

- zákonom č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 o integrovanej prevencii a kontrole znečistovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
  - medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná pre ekosystémy mokradí majúcich medzinárodný význam najmä ako biotypy vodného vtáctva.
  - zosúladať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť,
  - eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečistovanie vodných tokov a pod.).
  - rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesnú pôdu ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).
  - zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej.
  - zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia, s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existencné podmienky pre biotu vodných ekosystémov.
  - zabezpečovať zvýšenie ekologickej stability a obnovu biologickej rozmanitosti v územiach a krajinných segmentoch s narušeným prírodným a životným prostredím.
5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva
- rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a nehnuteľné národné kultúrne pamiatky, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu,
  - utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní pamiatkového fondu, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona č. 42/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. Obdobne utvárať podmienky pre ochranu pamätihodností miest a obcí a spolupracovať s orgánmi samosprávy miest a obcí v rámci kraja,
  - zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu,
  - podporovať dodržiavanie zásad pamiatkovej starostlivosti na území historických jadier miest a obcí nepodliehajúcich ochrane pamiatkového fondu zo zákona, ako aj v častiach územia so zachovanou historickou urbanistickou štruktúrou a historickým stavebným fondom,
  - rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím,
  - rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry
- v oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry
  - rekonštruovať a vybudovať cestu II/578 v úseku Banská Bystrica - Tajov – Kordíky s obchvatom mesta Banská Bystrica (časť Podlavice)
  - utvárať podmienky na ochranu územia v okolí dopravných trás s veľkou intenzitou dopravného zataženia pred negatívnymi dôsledkami dopravy, monitorovať dodržiavanie prípustných hladín hluku a určovať zásady ochrany dotknutého územia pred jeho účinkami s návrhom a následnou realizáciou opatrení na ochranu proti hluku,
  - prednostne pripravovať a realizovať nevyhnutné úpravy dopravných trás v najzaťaženejších a najnebezpečnejších úsekoch a v priestoroch s najvyšším zatažením životného prostredia negatívnymi dôsledkami dopravy,
7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry
- vodné hospodárstvo
  - zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV (prípadne iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 000 ekvivalentných obyvateľov do 31.12.2010 a v aglomeráciách od 2 000 - 10 000 ekvivalentných obyvateľov do 31.12.2015 v súlade s nariadením vlády SR č. 491/2002 Z. z. ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd,
  - podporovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaných území miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach vodných tokov v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody v súlade s Programom protipovodňovej ochrany Slovenska do roku 2010 a Protipovodňovými plánmi miest a obcí,
  - zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov a zamedziť v ňom výstavbu a iné činnosti, ktoré zvyšujú riziko povodňového ohrozenia,
  - akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade so zákonom č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.
  - zásobovanie elektrickou energiou
  - pri budovaní, plánovaní a rekonštruovaní nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov (podľa § 4 ods. 4 a 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny)
  - zásobovanie plynom a teplom
  - prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia,
  - ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje energie,
  - podporovať v oblastiach s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov pre potreby obyvateľov a služieb.
8. V oblasti sociálnej infraštruktúry
- sociálna pomoc
  - podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých.
9. V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia
- zabezpečiť dosiahnutie ciela kvality ovzdušia v území podľa § 5 zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa doplnia zákon č. 40/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v oblastiach riadenia kvality ovzdušia v súlade s vypracovanými Programami na zlepšenie kvality ovzdušia.

- ochranu vôd realizovať ako
  - ochranu v chránených vodohospodárskych oblastiach Veľká Fatra, Nízke Tatry - západná časť, Nízke Tatry - východná časť, Horné povodie Ipľa, Rimavice a Slatiny, Muránska planina, Horné povodie Hnilca podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SSR č.13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd,
  - ochranu vodárenských tokov a ich povodií podľa vyhlášky MP SR č. 525/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú vodárenské toky, ich povodia a vodohospodársky významné toky,
  - ochranu vodárenských zdrojov podľa § 32 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách
  - ochranu prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd podľa § 65 zákona NR SR č. 277/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov,
  - ochranu v citlivých oblastiach podľa § 33 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách,
  - ochranu v zraniteľných oblastiach podľa § 34 zákona č. 364/2004 Z.z. a vyhlášky MP SR č. 392/2004 Z.z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach,
  - ochranu pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov podľa § 35 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, zabezpečením prijateľnej úrovne ochrany podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe (príloha č.5 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách),
  - zabezpečiť minimálne dvojstupňové čistenie komunálnych odpadových organicky znečistených priemyselných odpadových vôd vypúšťaných do povrchových tokov v súlade s limitnými hodnotami znečistenia podľa nariadenia vlády SR č. 491/2002 Z.z. (§ 32 zákona č. 364/2002 Z.z. o vodách),
  - rešpektovať ustanovenia vyhlášky MZ SR č. 151/2004 Z.z. o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody a vyhlášky MZ SR č. 30/2002 Z.z. v znení vyhlášky č. 146/2004 Z.z. o požiadavkách na vodu na kúpanie, kontrolu kvality vody na kúpanie a na kúpaliská.
  - vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj a budovanie potrebnej kapacity zariadení na zhodnocovanie, zneškodňovanie, zber a iné nakladanie s odpadmi,
  - usmernovať cieľové smerovanie nakladania s odpadmi, budovanie nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov a budovanie zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programami odpadového hospodárstva.
  - zabezpečiť na území Banskobystrického kraja lokality pre výstavbu zariadení na zneškodňovanie, zhodnocovanie a kompostovanie odpadov,
  - sanovať skládky odpadov, ktoré sú rizikovými z hľadiska ohrozenia kvality životného prostredia.
10. Verejnospresné stavby vzťahujúce sa k obci Tajov
- cestná doprava
  - ostatné cesty II triedy - II/578, rekonštrukcia v celom úseku tejto cesty na území Banskobystrického kraja (s výhľadovou rezervou územia pre cestné obchvaty obcí),
  - odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd
  - realizácia skupinových kanalizačných systémov - Banská Bystrica - Malachov - Badín - Nemce - Selce - Kyncelová – Tajov.

Výstupy z riešenia územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa - záväzná časť "Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja" sú záväzným dokumentom pre riešenie ÚPN obce Tajov.

2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

2.3.1. Demografické rozvojové predpoklady obce

Pri sčítaní obyvateľov, bytov a domov v roku 2001 mala obec Tajov 444 obyvateľov, v roku 2006 ich bolo 506, to znamená nárast o 62 obyvateľov.

Základné údaje zo sčítania ľudu, domov a bytov vykonané v roku 2001 a údaj z roku 2006 sú nasledovné:

Tabuľka č.1

Základné údaje o obyvateľstve obce								
Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Ekonomicky aktívne osoby			Podiel EAO z trvale bývajúceho obyvateľstva (v%)
	spolu	muži	ženy		spolu	muži	ženy	
Tajov 2001	444	228	216	48,65	241	139	102	54,2
Tajov 2006	506	225	251	49,6	338	195	143	66,8

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obec Tajov je v základných demografických údajoch dlhodobo stabilizovaná s tendenciou demografického nárastu a z tohoto hľadiska s požiadavkami na územný rozvoj.

Pre stanovenie základnej koncepcie územného plánu obce jedným z rozhodujúcich faktorov je predpokladaný počet obyvateľov vo výhľadovom období. Prírastok prirodzenou menou je regresívny. Rozhodujúci podiel na prírastku obyvateľov má migrácia, ktorá je viazaná na rozvoj pracovných príležitostí, ktoré budú v obci a jej katastrálnom území rozvinuté a na ponuku kvalitného bývania. Veľkosť migrácie spôsobuje blízkosť mesta Banská Bystrica ako sídla okresu so silným ekonomickým potenciálom, ktorý bude stále pôsobiť na odchádzku za prácou z obce i s ohľadom na možnosti uplatnenia sa v kvalifikovanejších profesiách. Oproti tomu vhodná poloha obce z hľadiska dopravnej dostupnosti do okresného mesta, vyhovujúca občianska a technická vybavenosť obce, prijateľné ceny pozemkov, dobré životné prostredie vytvárajú predpoklady pre prisťahovanie ľudí. Z hľadiska týchto atribútov návrh ÚPN obce zhodnotil územný potenciál katastrálneho a zastavaného územia obce a vyriešil ponukové plochy pre bývanie, rekreáciu, výrobu drobnú a skladové hospodárstvo. Hlavný dôraz bol kladený na zvyšovanie kvality bývania, z hľadiska zdravého životného prostredia a komplexného technického vybavenia, čo je jednou z hlavných predností oproti bývaniu v iných obciach.

Na úrovni obce pôjde najmä o:

- **podporu podnikateľskej činnosti ponukou vhodných pozemkov na jej rozvoj,**
- **zvýšenie ponuky pracovných príležitostí,**
- **ponuku vhodných pozemkov na bývanie,**
- **zaistenie rozvoja občianskej a technickej infraštruktúry,**
- **využitie priaznivých prírodných podmienok pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu,**
- **podporu rozvoja poľnohospodárskej výroby.**
- Výhľadový počet obyvateľov

Územný plán obce Tajov je vypracovaný tak, aby zhodnotil všetky sociologické, územné, technické a ekologické možnosti jej katastrálneho územia, určil charakter rozvoja obce a celého jej katastrálneho územia a ponúkol tieto možnosti predovšetkým vlastným obyvateľom obce, samospráve, podnikateľským subjektom v obci a regióne, štátnej správe a ďalším. Rozvojový program obce vychádza z cieľového riešenia, ktoré v dlhodobom výhľade smeruje k premene obce Tajov na sídlo s rodinným bývaním, s kvalitnými službami, so samostatnou právnou a ekonomickou subjektivitou, strednými výrobnými prevádzkami, skladovým hospodárstvom. Z tohoto pohľadu územný plán pri návrhu počtu obyvateľov a bytov vychádza z:

- **uzemnotechnických, ekonomických, prírodných danností pri zohľadnení ekologických podmienok územia,**
- **ponuky územia ako potenciálu funkčného využitia pre bývanie, výrobu, kultúru, šport a rekreáciu,**
- **požiadaviek na novú výstavbu domov, zariadení pre cestovný ruch a technickú infraštruktúru.**
- Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov do r. 2020 v obci Tajov
Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka č.2

	Stav v roku 2006	Predpokladaný nárast do roku 2020	Navrhovaný stav v roku 2020
Počet obyvateľov	506	208	714

* výhľad po roku 2020 do návrhu sa nezapočítava

2.3.2. Pracovné príležitosti

- Ekonomická aktivita

Pri sčítaní ľudu, bytov a domov v roku 2006 bolo v obci Tajov 238 ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO) čo predstavovalo 53,6 % z trvale prítomných obyvateľov z toho bolo 99 žien. Za prácou mimo obec odchádzalo 270 EAO čo je 89,6 %. Tento stav pretrváva vzhľadom na blízkosť mesta Banská Bystrica a javí sa potreba ho čiastočne zmeniť vytvorením ekonomických aktivít priamo v k.ú. obce.

- Pracovné príležitosti

V roku 2006 bolo v obci Tajov okolo 50 pracovných príležitostí. V súčasnom období sa ich počet významne nezmenil.

- Návrh vývoja pracovných príležitostí

Návrh územného plánu predpokladá vytváranie nových pracovných príležitostí v samotnej obci a to najmä v oblasti služieb, starostlivosti o starých ľudí, v osвете, kultúre, športe, v duchovných a humanitných službách, v stravovacích a ubytovacích službách, obchode ale i v drobnej výrobe. Naďalej bude pretrvávajúť odchádzka za prácou do mesta Banská Bystrica, ktoré ich bude poskytovať pre kvalifikovaných pracovníkov v terciálnom a kvartérnom sektore.

2.4. Sociálne rozvojové predpoklady

- Bytový fond - súčasný stav

Podľa sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 bolo v obci Tajov 203 domov. Priemerná obývanosť trvale obývaných bytov je 2,51 obyvateľa / byt a na 1000 obyvateľov pripadá 435 bytov čo je nad celoslovenským priemerom, ktorý je 307 bytov na 1000 obyvateľov.

Tabuľka č.3

Obec	Domy spolu	trvale obývané domy		neobývané domy	byty spolu	Trvalo obývané byty		neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
Tajov	203	147	141	56	214	158	152	56

- Návrh vývoja bytového fondu

Návrh územného plánu obce Tajov v návrhu vývoja bytového fondu vychádza z rozboru územnotechnických možností celého katastrálneho územia obce s dôrazom na najbližšie okolie zastavaného územia a kontinuálnych väzieb na disponibilnú technickú infraštruktúru. Z takto postavených kritérií je spracovaný výber lokalít vhodných pre umiestnenie novej bytovej výstavby. Sú to tieto lokality:

- **preluky, vhodné parcely v zastavanom území obce**
- **lokalita vo východnej (v nástupe od Banskej Bystrice) časti obce**

Súčasný a navrhovaný stav počtu domov a bytov dokumentujú nasledujúce tabuľky:

Počet domov

Tabuľka č.4

Lokalita		Súčasný stav	Navrhovaný stav pre obdobie do roku 2020	
Číslo	Názov	Počet domov	Počet domov	
			v zastavanom území obce	mimo zastavaného územia obce
1	obec preluky	0	2	0
2	východná, nástupná časť do obce	0	8	44
3	cesta na Tajovskú chatu	0	10	
4	cesta na Králiky	0	20	
	obec	203	40	44
	obec spolu	203	84	
	obec celkom	287		

2.4.1. Občianska vybavenosť, rekreácia a cestovný ruch

Občianska vybavenosť obce Tajov je ovplyvnená blízkosťou okresného mesta Banská Bystrica. Napriek tomu základné potreby obyvateľov a návštevníkov obce sú v hlavných okruhoch vybavenosti zabezpečené.

V návrhu ÚPN požiadavky na rozvoj občianskej vybavenosti vyplývajú z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov, z potreby kvalitatívneho zlepšenia bývania a spoločenského života v obci, z komercializácie niektorých druhov služieb a tiež z blízkosti mesta Banská Bystrica, odkiaľ smerujú do obce hlavne rekreačné záujmy.

Pri realizácii navrhnutého rozvoja zariadení služieb a občianskej vybavenosti je treba v jednotlivých odvetviach brať do úvahy a rešpektovať nasledovné zásady:

- Školstvo
  - materská škola, nachádza sa v objekte Obecného úradu – 1 trieda. Je vo vyhovujúcom stave.

Iné druhy školských zariadení sa v obci nenachádzajú, sú zabezpečované v okresnom meste Banská Bystrica.

- Zdravotná starostlivosť

Lekárske zariadenia prvého kontaktu je na území obce zriadené v objekte Obecného úradu, kde jeden krát za 14 dní ordinuje praktický lekár hlavne pre starých ľudí. Pre obyvateľov obce Tajov lekárske služby sú zabezpečované v nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici a v neštátnych zariadeniach (stomatológia, gynekológia a iné).

Lekárske služby v obci nie sú zriadené.

Vyššie zdravotnícke služby sú zabezpečované v nemocnici s poliklinikou v okresnom meste Banská Bystrica vzdialenom 3 km.

V ďalšom období systém poskytovania zdravotníckych služieb bude riešený podľa potrieb obyvateľov obce. Prípadnú potrebu detských jasí alebo denných útulkov je možné riešiť súkromnými zariadeniami v obytnej zástavbe.

- Sociálna starostlivosť

V obci nie sú zriadené zariadenia sociálnej starostlivosti.

Vyššia regionálna infraštruktúra pre poskytovanie služieb sociálnej starostlivosti je zabezpečovaná v okresnom meste Banská Bystrica, nadregionálnu sociálnu infraštruktúru zabezpečuje krajské mesto Banská Bystrica.

- Kultúra

Pre kultúrne podujatia slúži Divadlo u Greškov, rekonštruovaný objekt bývalého kina s viacúčelovou sálou s usporiadaním sedenia a stolovania podľa typu kultúrnej akcie nasledovne:

Tabuľka č.5

Typ sedenia / stolovania/	Kapacita osôb
Kino	130
Kabaret	80
Hostina	80
Školenie	60
Dance parket	50

Konajú sa tu svadby, kary, stužkové slávnosti, výročia, firemné akcie, prednášky a školenia, kultúrne predstavenia pre deti a dospelých

Obecná knižnica je v objekte bývalej základnej školy, v ktorej je aj pamätná izba Jozefa Murgaša.

Pamätný dom Jozefa Gregora Tajovského je súčasťou kultúrnej histórie slovenského národa.

- Verejná správa a služby

- Obecný úrad je umiestnený v samostatnom objekte v centre obce s integrovanými funkciami pre správu obce, materskú školu a ordináciu lekára.
- Náboženské služby sú vykonávané v rímsko - katolíckom kostole.
- Pohrebné služby zabezpečujú pohrebné spoločnosti z Banskej Bystrice. Súčasný cintorín je umiestnený na pravej strane cesty II. triedy v strmom svahu. Je udržiavaný a je predpoklad, že do výhľadového obdobia bude kapacitne postačovať. Nemá plochy pre parkovanie automobilov a nástup pre peších je v kolízii s automobilovou dopravou na ceste II/578.
- Požiarna zbrojnica v obci je vo vyhovujúcom stave.
- Ďalšie verejné služby ako sú čistota a poriadok verejných priestranstiev, obecných komunikácií, zabezpečuje Obecný úrad.
- Odvoz domového odpadu zabezpečuje firma PUFFEKO.
- Separovanie odpadu, zber a odvoz zabezpečuje firma Máriaus Pedersen.

- Šport a telovýchova

Poloha obce v hlbokých údoliach spôsobila, že zariadenia pre šport a telovýchovu pre obyvateľov obce sú umiestnené na miestach kde to umožňovala konfigurácia terénu. V centre obce za objektom Obecného úradu pri Tajovskom potoku je vybudovaná plocha pre loptové hry bez vyhovujúcich parametrov. Slúži pre neorganizovanú športovú činnosť hlavne mládeže obce. Športový areál obec vybudovala v doline Kordického potoka pri salaši Tajov. Základ tvorí plocha futbalového ihriska TJ Tajov. Na ňu naväzujú zariadenia autocampingu s bungalovmi a lyžiarske vleky. Z hľadiska významu je táto lokalita zaradená medzi strediská rekreácie a cestovného ruchu s celoštátnym významom s využitím v letnom i zimnom období. Pre usmernenie jej rozvoja bol vypracovaný Doplnok č. 2 k ÚPN obce Tajov v júni 2003, ktorý je v plnom rozsahu prevzatý do návrhu riešenia ÚPN obce Tajov.

Funkčné využitie územia Tajovského salaša je stanovené pre:

- dennú návštevnosť 1200 návštevníkov v letnom období a 1400 návštevníkov v zimnom období,
- prímestskú rekreáciu obyvateľov mesta Banská Bystrica a dennú rekreáciu a šport obyvateľov obce Tajov,

- doplnenie zariadení a vybavenosti cestovného ruchu (šatne, ihriská, lyžiarsky vlek so zasnežovaním a pod.) a zvýšenie štandardu jestvujúcich zariadení.

Funkcia, kapacity, technická a dopravná vybavenosť, ochrana životného prostredia /viď Doplnok č. 2 k ÚPN obce Tajov/.

Významnou rekreačnou lokalitou je priestor okolo Chaty nad Tajovom s rekreačnými chatami, penziónmi a individuálnymi chatami. Služi pre ubytovanie, stravovanie, letnú a zimnú turistiku a pobyt v prírode. Je nástupným bodom na letné turistické trasy a zimné lyžiarske trate. Pre zjazdové lyžovanie slúžia dva lyžiarske vleky.

Ostatné lokality plnia funkciu individuálnej rekreácie v rekreačných chatách. Sú lokality s názvami Košiar, Široké, Na kejdu, Markíza, Rôtovo, Biela Hlina.

Špecifickým druhom športu je poľovníctvo vykonávané na území pasienkov a lesov.

- Obchod a služby pre cestovný ruch

Základné druhy tovarov a služieb sú v obci zabezpečované privátnymi zariadeniami podľa požiadaviek trhu.

- Pohostinské a reštauračné služby sú poskytované zariadeniami:

v obci

- pohostinstvo u Greškov, kapacita 40 stoličiek
- penzión Holub, kapacita 20 stoličiek, pre ubytovanie 2 apartmány.

mimo obec

- Hotel Lesák, kapacita 120 stoličiek,
- Chata nad Tajovom, kapacita 40 stoličiek,
- ATC Tajov, kapacita 60 stoličiek

Ukazovatele rozvoja základnej občianskej vybavenosti pre obec Tajov

Tabuľka č.6

Druh občianskej vybavenosti	Názov zariadenia občianskej vybavenosti	Účelová jednotka	Počet úč.jedn. na 1000 obyv.	Modifikačný koeficient	Východisko vý stav r. 2006	Plánovaný stav r. 2020	Navrhovaný spôsob rozvoja, zdôvodnenie rozvoja
Školstvo	Materská škola	miesto	40	1,1	35	40	Vyhovujúci objekt
	Základná škola úplná	miesto					zabezpečované v okresnom meste Banská Bystrica
	Stredná odborná škola	miesto					
	Základná umelecká škola	miesto					
Zdravotníctvo	Ordinácie praktických lekárov	lekárske pracovisko	1	4	3	4	Možnosť rozvoja v rámci jestvujúceho objektu, súkromná prax vo vlastnom objekte
	Lekáreň	lekárske pracovisko	1	1	0	1	Vlastný objekt alebo prenájom objektu zriaďovateľa
Sociálna starostlivosť	Detské jasle	miesto	9	1	0	20	Zriadenie 1 - 2 privátnych jaslí alebo opatrovní pre malé deti (útlukov)
	Zariadenie opatrovateľskej služby	pracovisko	4	4	0	50	Nový objekt, slúži pre širšie zázemie
	Domov-penzión pre dôchodcov	miesto	0,8	0	0	32	Zriadenie vhodného objektu
Osveta a kultúra	Kultúrny dom s viacúčelovou sálou	sedadlo	60	0	200	200	Kapacitne vyhovuje,
	Klubovne pre záujmovú činnosť	miesto	12	1,5	20	30	V kultúrnom dome resp. v novom zariadení
	Obecná knižnica	m ² užitkovej plochy	30	1	30	60	v objekte J.Murgaša
	Pamätný dom	m ² už.pl.	25	0	0	50	V dome J.G.Tajovského

	Múzeum						detto
Verejná správa a služby	Obecný úrad	m ² už.pl.	15	1	20	30	Jestvujúci rekonštruovaný objekt - vyhovuje.
	Hasičský záchranný zbor	m ² už.pl.	130	1,1	0	280	vyhovuje
	Telekomunikácie	m ² už.pl.	8	1	20	20	vyhovuje
	Pošta	prač. miesto	2,5	1,5	5	7	Vyhovuje
Duchovné a humanitné služby	Kostol rímsko-katolíckej cirkvi	m ² už.pl.			200	200	Jestvujúci kostol vyhovuje
	Cintorín	m ² už.pl.	6000	2	24000	24000	V návrhovom období postačuje
	Dom smútku	m ² už.pl.	59	1	0	0	nenavrhuje sa
	Pohrebný spolok	miesto	2	1	0	0	zabezpečovanie pohrebných služieb vyhovuje
Šport a telovýchova	Športový areál - rozšírenie	m ² užitkovej plochy	5000	1	8000+6100	14000	umiestnenie na k.ú. Riečka
	Šatne, klubové miest.	m ² už. pl.				300	
	Ihriská pre tenis, volejbal, hádzanú	m ² užitkovej plochy	2000	1	2000	2000	v centrálnej časti obce
	Telocvičňa	m ² čistej plochy	230	1	300	230	
	Ihriská pre deti a mládež	m ² uprav. pozemku	1680	1	0	3360	Ihriská pre neorganizovaný šport pre deti a mládež v jednotlivých zónach najmä s funkciou pre bývanie
Stravovacie a ubytovacie služby	Hostince	m ² odbyt. pl.	120	1,4	240	360	Usmerňovanie podnikateľských aktivít na modernizáciu jestvujúcich zariadení, prípadne budovanie ďalších pri športovom areáli,
	Reštaurácia	m ² odbyt. pl.	114	1,4	0	320	
	Motel	lôžko	20	1		40	
	Penzión	lôžko	40	1		80	
Obchod	Predajne potravín	m ² už. pl.	500 - 1 zariadenie	1	7	3500 (6 zariadení)	Usmerňovanie podnikateľských aktivít na modernizáciu jestvujúcich zariadení a na vybudovanie nových v centre obce
	Ostatné predajne	m ² užitkovej plochy	360 - 1 zariadenie	1	2	1800 (3 zariadenia)	
	Osobné hygienické služby	m ² už. pl.	150 - 1 zariadenie	1,2	0	360	v centrálnej časti obce a v stredisku športov (autocamping)
	Výrobné a servisné služby	m ² už. pl.	360 - 1 zariadenie	1	2	1080	nové plochy na východnej strane obce
	Zber druhotných surovín	m ² už. pl.	600 - 1 zariadenie	1	0	600	zabezpečené Fy Puffler, Marius Pedersen a SEZA
Rekreácia krátkodobá	Pešie, turistické a motoristické trasy	bez nárokov na plochy,	Spôsob rekreácie: turistika rekreačné športy, záhradkárenie, cykloturistika, mototuristika, poznávacia turistika a mototuristika,				
	Poľovníctvo, rybárstvo	prírodné prostredie k.ú.	Podľa pravidiel poľovníckych spolkov, rybárskych združení a príslušných zákonov.				

2.5. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

Územie obce Tajov leží v severozápadnej časti Banskobystrického kraja v dotyku s ťažiskovým osídlením mesta Banská Bystrica ako kultúrno-spoločenského a sociálno-ekonomického centra okresu. Poloha obce je na východnom okraji svojho katastrálneho územia.

Z hľadiska širších vzťahov je obec Tajov na nadradenú komunikačnú sieť napojené cestou II. triedy č. 578 Banská Bystrica – Kordíky, ktorá sa v Banskej Bystrici pripája na cestu I/59 a následne na cestu I/66 - medzinárodná trasa E77, prostredníctvom mimoúrovňovej križovatky. Na

cestu II/578 Banská Bystrica - Tajov – Kordíky sa v centre obce napája cesta III/5782 Tajov – Králiky.

Katastrálne územie obce susedí s katastrálnymi územiami miest Banská Bystrica a Kremnica a obcí Králiky, Kordíky, Riečka.

Cez k.ú. obce Tajov prechádzajú tieto trasy nadradených systémov technickej infraštruktúry:

- diaľkový optický kábel (DOK),
- 110 kV a 22 kV elektrické vedenia,
- prírodné potrubie doplnujúceho vodárenského zdroja (DVZ) vodovodu mesta Banská Bystrica.

Trasy niektorých 22 kV elektrických vzdušných vedení limitujú územia prichádzajúce do úvahy pre jeho rozvoj.

2.6. Návrh urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania

Na sútoku Kordického a Tajovského potoka a pod výbežkom rázsochy s kalváriou a vrchu Jabříková vznikol centrálny priestor obce, ktorého dominantou je budova obecného úradu. Výškovou dominantou je objekt rímsko-katolíckeho kostola Sv. Jána Krstiteľa. Prírodnou dominantou je úzky chrbát-rázsocha vbíhajúca do centrálného priestoru obce, na ktorom je umiestnená kalvária s kaplnkou Panny Márie, ktorá sa uplatňuje z pohľadov pri vstupe do obce po ceste od Banskej Bystrice.

Urbanistická koncepcia a priestorové usporiadanie obce naväzuje na jej historický vývoj a súčasný urbanisticko-architektonický a priestorový výraz. Priestor urbanizovaného územia vytvára hlavná kostra obce okolo cesty II/578 Banská Bystrica – Kordíky, ktorá je až po stred obce hlavnou východo- západnou kompozičnou osou s dominantou kalvárie.

Návrh ÚPN zachováva kompozičné a priestorové usporiadanie obce. Navrhuje prestavbu centrálného priestoru s usporiadaním jednotlivých druhov dopravy – automobilovej, pešej a statickej posilnením pohybu pre peších a zvýraznením plôch pre oddych.

Pre výškové zónovanie pri nových objektoch sa navrhuje na využívanie dve podlažia s obytným podkrovím.

Návrh urbanistickej koncepcie obce a jej okolia dodržiava a uplatňuje nasledujúce zásady:

- rešpektuje pôvodný vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku,
- zachováva historickú panorámu obce,
- pre funkčné plochy bývania stanovuje zásady pre dodržiavanie uličných čiar pôvodnej zástavby, voľné preluky dopĺňa tak, aby sa dotvárala súčasná podoba ulíc a verejných priestorov,
- pri novej výstavbe je dodržaná výšková hladina s priestorovou väzbou bez narušenia výškovej hladiny pôvodnej zástavby,
- sústreďuje funkčné plochy do urbanisticky jednotných celkov, zastavaná plocha obce - funkčná plocha bývania a vybavenosti, časť stredová – funkčná plocha pre rekreačné zariadenia a pohybovú rekreáciu, časť podhorská - funkčná plocha pre rekreačné zariadenia a pohybovú rekreáciu,
- funkčné využívanie územia krajiny zachováva jej súčasné priestorové usporiadanie.

2.7. Návrh funkčného využitia územia mesta s určením prevládajúcich funkčných území, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania

Pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja je prevládajúce funkčné usporiadanie územia určené nasledovne:

• B - územie bývania

Slúži výlučne pre funkciu bývania.

- Prípustné sú

- bytové domy a rodinné domy s úžitkovými záhradami a chovom drobného zvieractva, s možnosťou umiestnenia živností drobného podnikania, ktoré podstatne nerušia bývanie a nemajú negatívny vplyv na svoje okolie s jednosmernou prevádzkou, energeticky nenáročnou výrobou, so zabezpečením parkovania na vlastnom pozemku. Napr. hostince, malé predajne potravín, textilu a priemyselného tovaru, opravovne úžitkových vecí a predmetov a pod.
- malé ubytovacie zariadenia (20 lôžok),
- nerušiacie služby a prevádzky,
- zariadenia cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné, športové a civilnú ochranu,
- garáže v rodinných domoch alebo samostatne stojace na vlastných pozemkoch rodinných domov,
- Obmedzujúce sú
  - rodinné domy na rekreačné účely,
- Vylúčené sú
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu.
- **OV - územie občianskej vybavenosti**

Slúži pre funkciu občianskeho vybavenia (správy, školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti) a vyššieho významu – areálové.

- Prípustné sú
  - príslušné zariadenia občianskej vybavenosti s komplexným vybavením
  - zariadenia pre odstavovanie a garážovanie automobilov,
  - verejná a ochranná zeleň.
- Obmedzujúce sú
  - pohotovostné byty pre zamestnancov týchto zariadení.
  - nevyhnutná technická vybavenosť,
  - nevyhnutné dielne a garáže pre údržbu.
- Zakázané sú
  - všetky druhy stavieb pre bývanie a výrobu.

- **ZÚ – zmiešané územie**

Slúži pre funkciu bývania, vybavenosti a služieb.

- Prípustné sú
  - bytové a rodinné domy
  - maloobchodné predajne, ubytovacie a stravovacie zariadenia, zariadenia nevýrobných služieb,
  - zariadenia pre rekreačné ubytovanie penziónového typu do 15 lôžok,
  - plochy verejnej a obytnej zelene,
  - garáže vozidiel obyvateľov bytových domov,
  - drobné plochy pre šport a detské ihriská,
  - príslušná technická vybavenosť,
- Obmedzujúce sú
  - rodinné domy na rekreačné účely,
- Vylúčené sú
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu.
- **VP - územie pre poľnohospodársku výrobu**

Slúži pre umiestnenie zariadení a stavieb poľnohospodárskej výroby, ktoré majú negatívny vplyv na životné prostredie.

- Prípustné sú
  - stavby a zariadenia poľnohospodárskej výroby,

- čerpacie stanice pohonných hmôt
- Obmedzujúce sú
  - obytné budovy a byty pre majiteľov podnikov alebo správcov – dozorcov
- Vylúčené sú
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu,
  - zariadenia pre šport a rekreáciu.
- **ŠR - územie pre šport a rekreáciu**

Slúži pre šport všetkého druhu a pre rekreačné aktivity.

  - Prípustné sú
    - športové zariadenia pre všetky druhy športov,
    - zariadenia a plochy pre rekreáciu a turistiku,
    - stravovacie a ubytovacie zariadenia,
    - civilnú ochranu,
    - zariadenia pre dočasné ubytovanie a služby pre rekreáciu a turistiku,
    - komunikácie, parkoviská a plochy technického vybavenia pre obsluhu územia,
  - Obmedzujúce sú
    - kultúrne, zdravotnícke zariadenia
    - zariadenia pre zábavu.
  - Vylúčené sú
    - bývanie
    - zariadenia pre priemyselnú výrobu.
- **RZ – územie pre rekreačné zariadenia**

Slúži pre územia s funkciou na rekreáciu a pre oddych.

  - Prípustné sú
    - objekty individuálnych chát, so zastavanou plochou hlavného objektu do 40 m²
    - objekty rekreačných chalúp, so zastavanou plochou hlavného objektu do 75 m²
    - objekty a zariadenia technického vybavenia,
  - Obmedzujúce sú
    - penzióny, so zastavanou plochou hlavného objektu do 75 m²
    - zariadenia pre šport,
  - Zakázané sú
    - všetky druhy stavieb pre bývanie, výrobu.
- **DT – územie pre verejné dopravné a verejné technické vybavenie**

Slúži pre funkciu verejného dopravného a verejného technického vybavenia územia.

  - Prípustné sú
    - dopravné stavby a zariadenia, odstavné plochy a garáže,
    - zariadenia pre tranzitnú automobilovú dopravu,
    - stavby pre civilnú ochranu,
    - stavby a zariadenia pre vodné hospodárstvo,
    - stavby pre energetické zariadenia – elektrická energia, telekomunikácie, produktovody.
  - Obmedzujúce sú
    - objekty pre pohotovostné bývanie,
    - ochranná a izolačná zeleň.
  - Zakázané sú
    - objekty pre trvalé bývanie,
    - zariadenia pre šport, rekreáciu, vybavenosť.

- **C – územie cintorína**

Slúži pre funkciu pochovávaní a ako pietne miesto.

- Prípustné sú
  - hrobové miesta, urnový háj, rozptylová lúka,
  - objekt domu smútku, kaplnky,
  - nevyhnutné hospodárske objekty na údržbu cintorína,
  - zeleň,
  - cesty pre peších a parkovacie plochy pre odstavovanie osobných automobilov,
- Obmedzujúce sú
  - zariadenia technickej vybavenosti,
- Zakázané sú
  - všetky druhy stavieb pre bývanie, rekreáciu, výrobu, verejné stravovanie a ubytovanie.

- **VZ - územie verejnej zelene**

Slúži ako verejná zeleň s parkovou úpravou a izolačnou a ochrannou funkciou.

- Prípustné sú
  - upravené a udržiavané skupiny zelene a zelených plôch okolo vodných tokov a vodných plôch, v areáloch poľnohospodárskej výroby, v areáloch dopravnej a technickej vybavenosti,
  - zelené plochy v centre obce, pri objektoch vybavenosti, na obecnom cintoríne
  - zelené plochy na územiach pre šport
  - ihriská pre deti, lavičky, fontány.
- Obmedzujúce sú
  - drobné stavby pre občerstvenie,
  - cyklistické trasy,
  - ihriská pre dospelých.
- Vylúčené sú
  - bývanie v akýchkoľvek formách, ubytovanie v rekreačných zariadeniach,
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu.

2.8. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

2.8.1. Ciele urbanistického riešenia

Cieľom urbanistického riešenia je návrh funkčno-prevádzkového a priestorového usporiadania a technického vybavenia územia, umožňujúceho postupnú premenu obce Tajov na sídlo s komplexnou vybavenosťou, kvalitným bývaním a pracovnými príležitosťami. Návrh koncepcie vychádza zo skutočnosti, že obec so svojím zázemím má pre rozvoj priaznivé predpoklady a to predovšetkým:

- **z hľadiska histórie a prírodných podmienok**
  - obec sa nachádza v priestore s málo narušenými prírodnými podmienkami,
  - v obci sa nachádzajú významné kultúrne a historické hnutelné a nehnuteľné dokumenty,
- **z hľadiska územno-technických podmienok**
  - obec disponuje rezervou plôch umožňujúcich rozvoj jeho prioritných funkcií,
  - v obci je vybudovaná technická infraštruktúra,
- **územný rozvoj riešeného územia je limitovaný**
  - ochranou prírody a krajiny,
  - ochranou lesného a pôdneho fondu,
  - ochrannými pásmami inžinierskych sietí a stavieb,
  - ochranou zložiek životného prostredia,

- ochranou vlastníckeho a užívacieho práva k pozemkom a stavbám.

2.8.2. Časový horizont

Časový horizont pre realizáciu urbanistickej koncepcie návrhu ÚPN obce Tajov je stanovený do r. 2020. Niektoré navrhované funkcie presahujú stanovený časový horizont, preto návrh ÚPN obce Tajov je riešený vo dvoch časových etapách a to:

- návrhové obdobie ÚPN do roku 2020 (1.etapa, resp. etapa aktuálneho rozvoja), ktoré je riešené vo forme územného plánu, v ktorom sa majú odstrániť hlavné nedostatky technickej a občianskej vybavenosti obce, majú sa vytvoriť podmienky pre novú výstavbu rodinných domov a pre výrobu a služby,
- výhľadové obdobie ÚPN po roku 2020 (2.etapa, resp. etapa výhľadového rozvoja), ktoré je navrhované vo forme územnej prognózy a v ktorom sa má uskutočniť postupná premena obce na sídlo s kvalitným bývaním, s predpokladom rozvoja nových plôch pre bývanie v rodinných domov o nové šporovo-rekreačné plochy a nové plochy pre drobnú výrobu, služby a sklady.

2.8.3. Koncepcia využitia územia

Koncepcia návrhu ÚPN obce Tajov je zameraná na riešenie územnotechnických problémov a potrieb obce, odstránenie disproporcií a závad, vymedzenie rozvojových plôch pre bytovú výstavbu, pre dopravu, pre drobnú remeselnú výrobu, pre kultúrnu, športovú a rekreačnú vybavenosť, pre tvorbu a ochranu životného prostredia.

Urbanistický návrh vychádza z prírodných, územnotechnických a priestorových podmienok územia a z dosiahnutého stupňa rozvoja urbanistickej štruktúry obce Tajov s ohľadom na dopravnú i optickú blízkosť okresného mesta Banská Bystrica.

Podľa urbanistického návrhu obec bude plniť a rozvíjať nasledovné funkcie:

- obytnú
  - rekreačnú
  - výrobnú
  - dopravnú
- **Rozvoj obytnej funkcie**

bude prebiehať prestavbou a skvalitňovaním jestvujúceho domového fondu, novou výstavbou v prelukách zastavaného územia, na novej lokalite na východnej strane pri vstupe do obce od Banskej Bystrice a na novej lokalite pri ceste na Králiky nasledovne:

- Z hľadiska postupnosti výstavby objektov na bývanie najvhodnejšie sú voľné preluky v zastavanom území obce s dostupnosťou inžinierskych sietí,
  - Lokalita pri ceste na Králiky na juhozápadnej strane obce pre takmer 40 rodinných domov je evidovaná už dlhšie časové obdobie. Nachádza v zastavanom území obce. Nevýhodou je absencia inžinierskych sietí.
  - Lokalita na východnej strane pri vstupe do obce od Banskej Bystrice je navrhovaná pre umiestnenie 44 rodinných domov.
- **Rozvoj funkcie rekreácie a zotavenia**

Jednou z hlavných funkcií katastrálneho územia obce Tajov je funkcia rekreácie, športu a cestovného ruchu. Je využívané ako pre krátkodobý, tak pre dlhodobý pobyt v letnom i zimnom období. Obec je členom združenia obcí "Mikroregión Kremnické vrchy – východ", ktorého zoskupenie tvoria obce Kordíky, Králiky, Riečka, a Tajov ležiace v priestore ohraničenom prstencom Kremnických vrchov a západným výbežkom Starohorských vrchov. Mikroregión disponuje rozsiahlym potenciálom prírodných daností a rekreačných možností a svojou polohou tvorí vhodné rekreačné zázemie najmä pre obyvateľov mesta Banská Bystrica.

Územie obce Tajov je z hľadiska rekreácie podľa ÚPD VÚC Kremnické vrchy súčasťou rekreačného krajinného celku Kremnické vrchy – východ. Podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraj je súčasťou rekreačného krajinného celku Banská Bystrica a okolie. V obidvoch územnoplánovacích dokumentáciách je to rekreačný útvar Tajov. ÚPN VÚC Banskobystrický kraj

ho podrobnejšie špecifikuje ako sídelné stredisko rekreácie a turizmu (SRTS). Podľa týchto dokumentov je rozloha rekreačného útvaru Tajov 1200 ha na ktorej sa nachádza 1186 lôžok a 550 stoličiek vo všetkých druhoch zariadení. Do týchto kapacít sú započítané aj zariadenia na katastrálnych územiach okolitých obcí najmä obce Riečka pri ATC Tajov. Podrobné členenie navrhovanej vybavenosti v jednotlivých formách rekreácie a CR a jej štruktúry je uvedené v priloženej tabuľke.

Tabuľka č.7

Podoblasť CR, kategória RKC, rekreačný priestor- rozloha-návštevnosť	Formy CR	zariadenie rekreácie, CR a športu	merná jednotka	kapacity				
				súčasný stav	stav k roku			
					úbytok	návrh	celkom	
Banskobystrická I.kategória Kremnické vrchy – Tajov – 1200 ha 1400 – L 2000 - Z	voľný čas	Chata nad Tajovom	lôž/stol	45/50	0	0/30	45/80	
		ATC Tajov	lôž/stol	115/150	0	0	115/150	
		bungalovy	lôž	0	0	64	64	
		horský hotel	lôž/stol	0	0	80/120	80/120	
		hostinec salaš	lôž	30	30	0	0	
		bufet	lôž	0	0	30	30	
		celkom voľný čas	lôž/stol	160/230	30	114/180	304/380	
	viazaný CR	rekr.zar. Lesák	lôž/stol	150/120	0	90/90	240/210	
		podnik rekr.chaty	lôž/stol	266/200	0	60/60	326/260	
		celkom viazaný CR	lôž/stol	416/320		150/150	566/470	
	ICHR	rekreačné chaty	lôž/obj	580/116	65/13	90/18	605/121	
		chalupy	lôž/obj	30/6	0	125/25	155/31	
		celkom ICHR	lôž/obj	610/122	65/13	215/43	760/152	
	športovo- technické zariadenia	lyž.vleky Tajov-chata	dĺž/kap	330/120	330/120	330/400	330/400	
		ATC I.	dĺž/kap	360/600	0	0	360/600	
		ATCII.	dĺž/kap	200/220	0	0	200/220	
		plochy zimných športov	ha	0	0	6,2	6,2	
		plochy letných športov	ha	0	0	0,6	0,6	
	Celkom rekreačný útvar			lôž/stol	1186/550	65/30	509/330	1630/850

Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrický kraj

V uvedenej tabuľke sú formy rekreácie a CR delené podľa v tom čase platnej metodiky, ktorá v súčasnosti nezodpovedá ekonomickým a klasifikačným podmienkam pri využívaní zariadení rekreácie CR a športu. Pri návrhu zariadení rekreácie a CR a stanovení ich kapacít sa dbalo na to, aby nebola prekročená celková kapacita rekreačného priestoru t.j. 1630 lôžok v ubytovacích zariadeniach a 850 stoličiek v stravovacích zariadeniach. Priestor katastrálneho územia obce Tajov je, z hľadiska rekreácie rozdelený na 5 častí. Sú to:

1. časť údolná so zastavaným územím obce,
2. časť stredová I. s územím Tajovského salaša s autocampingom a s územím rekreačných domov a penziónov,
3. časť stredová II. so záhradkárskou osadou Rôtovo,
4. časť podhorská s územím okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák s územím rekreačných domov a penziónov,
5. časť horská s územím lesného masívu Kremnických vrchov.

Špecifikácia druhov rekreačných zariadení v jednotlivých častiach je nasledovná:

Ad 1. časť údolná so zastavaným územím obce,
súčasný stav:

- penzión Holub, kapacita 20 stoličiek, pre ubytovanie 2 apartmány,
- pohostinstvo u Greškov, kapacita 40 stoličiek,
- divadlo u Greškov, kapacita podľa typu sedenia od 50 stoličiek do 130 stoličiek,
- športové plochy v strede obce na sútoku Kordického a Kráľického potoka, ktoré slúžia pre loptové hry, ihrisko pre deti

navrhovaný stav:

- úprava ihrísk v strede obce pre neorganizovaný šport pre deti a mládež,
- výstavba telocvične.

Ad 2. časť stredová I. s územím Tajovského salaša s autocampingom a s územím rekreačných domov a penziónov,

Územie Tajovského salaša s autocampingom zostáva bez zmeny. Obnovou a prestavbou je skvalitňovaný jeho stavebno technický stav.

Navrhované ubytovacie a stravovacie kapacity:

- stravovanie, občerstvenie 60 stoličiek
- hygienické zariadenia 12 kabínok.
- ubytovanie pasanti 20 lôžok v bungalovoch
- 24 lôžok v polyfunkčných objektoch
- trvale ubytovaní 12 osôb

Návštevnosť riešeného územia:

- letná 200 návštevníkov
- zimná 200 návštevníkov

Zariadenia pre zimné športy – lyžiarske vleky a k nim patriace technické vybavenie sú navrhované na zrušenie. Územie je navrhované na umiestnenie rekreačných domov a pre ubytovanie pasantov v samostatných polyfunkčných objektoch, ktoré majú charakter mini-penziónov a v bungalovoch – objektoch rekreačných chat. Výstavby je limitovaná súčasnými možnosťami v zásobovaní pitnou vodou. Túto etapu rozvoja stredovej časti I. s územím Tajovského salaša s autocampingom a s územím rekreačných domov a penziónov, podmieňuje zachytenia vodného zdroja nad poľnohospodárskym družstvom s potrebou rekonštrukcie súčasného vodojemu. Po vyriešení stanovených podmienok je možné komplexné dobudovanie územia pre navrhované kapacity.

Pri Kordickom potoku je navrhované záchytné parkovisko s informačným objektom, hygienické zariadenia, zariadenia pre stravovanie, voľné plochy pre šport a vodné plochy slúžiace pre rybárčenie v lete, v zime ako klzisko. Vodné plochy súčasne slúžia ako protipožiarne nádrž.

Ad 3. časť stredová II. so záhradkárskou osadou Rôtovo

Mierne zvýšená poloha územia medzi údolnými územiami Kordického a Kráľického potoka so zachovaným prirodzeným krajino obrazom pozostávajúci z hustých lesov a horských lúk ponúka vhodné podmienky na jeho rekreačné využitie pre pohybovú rekreáciu letnú i zimnú. Na území stredovej časti II. katastrálneho územia obce Tajov prirodzená vegetácia lesov umožňuje ich zachovanie ako potencionálnych biocentier. Z tohoto dôvodu sa v návrhu ÚPN nenavrhujú žiadne rozvojové funkčné plochy.

Záhradkárka osada Rôtovo (52 záhradných chatiek) na južnej strane katastrálneho územia nad cestou na Králiky je v návrhu ponechaná bez možnosti jej rozširovania.

Ad 4. časť podhorská s územím okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák s územím rekreačných domov a penziónov

Podhorská časť sa nachádza na úpätí východnej strany Kremnických vrchov. Na katastrálnom území obce Tajov ju tvoria územia s miestnymi názvami Podlavické lazy a Lajštroch.

V súčasnosti sa na tomto území nachádzajú priestory s objektami pre rekreáciu rôznych druhov (chaty, horský hotel, rekreačné domy, penzióny) sú to:

- priestor Chaty nad Tajovom – samotná chata bola vybudovaná v 1. polovici minulého storočia ako turistická chata. Nástupný bod na prechádzajú dve značené turistické trasy. Ku chate patria dva lyžiarske vleky.
- priestor Markíza – okolo rekreačného zariadenia Markíza na juhozápadnej strane podhorskej časti sa nachádza zoskupenie objektov pre rekreačné využitie v počte 26.
- priestor Hotel Lesák – objekt hotela bol pôvodne vybudovaný ako doškolovacie stredisko, rekreačné zariadenie pre školy v prírode a pionierske tábory k čomu slúžili samostatné chatkové objekty v jeho areáli. V priestore nad hotelom sa nachádzajú chaty individuálnej rekreácie v počte 9.
- priestor Široké – smerom západným od Chaty nad Tajovom pri lesnej ceste na Králiky sa nachádzajú chaty individuálnej rekreácie v počte 3.
- priestor Košiar – skupina chát individuálnej rekreácie v počte 9 nachádza sa v polovici cesty medzi ATC Tajov a Chatou nad Tajovom.

V návrhu ÚPN sú tieto priestory vyhodnotené pre doplnenie a rozvoj rekreačných zariadení s prislúchajúcou rekreačnou a technickou vybavenosťou.

Tabuľka č.8

počet rekreačných zariadení - (hotely, rekreačné chaty, rekreačné chalupy, penzióny)			počet lôžok v RZ			počet stoličiek v RZ		
stav	návrh	spolu	stav	návrh	spolu	stav	návrh	spolu
49	35	84	350	250	600	320	150	470

Ad 5. časť horská s územím lesného masívu Kremnických vrchov

Prudko stúpajúci terén horskej časti katastrálneho územia obce Tajov, od Chaty nad Tajovom po Kremnický hrebeň tvorí súčasť lesného masívu Kremnických vrchov.

Potenciál krajiny poskytuje široké možnosti rekreačným aktivitám, vhodné najmä pre cykloturistiku, pešiu turistiku, klasické a alpské lyžovanie, poľovníctvo a poznávanie kultúrno-historických pamiatok.

• **Rozvoj funkcie pre výrobu**

Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodársku pôdu takmer v celom rozsahu má v užívaní Poľnohospodárske družstvo Podlavice. Využíva ho na zabezpečovanie živočíšnej výroby na stredisku v obci Tajov a na Tajovskej kejde. Stredisko v obci Tajov slúži pre ustajnenie 200 ks hovädzieho dobytku a 150 ks oviec počas zimných mesiacov. V letných mesiacoch sa hovädzí dobytok presúva na Tajovskú kejdú a ovce na pasienky do katastra obce Riečka. PD Podlavice pokladá tento stav z ekonomického a prevádzkového hľadiska za optimálny a predpokladá jeho udržanie aj do výhľadového obdobia.

- Stredisko Tajov má vybudované maštale na zimné ustajnenie hovädzieho dobytku a oviec, senník, zariadenia pre siláž. Má vlastný zdroj vody, má zberné nádrže na tekutý odpad, je napojené na elektrickú sieť (transformátor je umiestnený na území strediska). Má vybudované oplôtky a koridory pre vyhánanie dobytku a oviec na pastvu, ktoré musia byť zachované.
- Tajovská kejda – vybudované maštale a prístrešky pre letné ustajnenie cca 120 ks hovädzieho dobytku. Má vlastný zdroj pitnej vody. Napojenie na elektrickú sieť a oplôtky. Na ornej pôde sú pestované plodiny pre skrmovanie na zlepšenie štruktúry druhov krmív.

Lesná výroba

Lesná pôda tvorí 46 % z celkovej plochy katastrálneho územia obce, je v správe OZ Slovenská Lupča, Lesná správa Tajov, ktorá na ňom vykonáva pestebnú, ochrannú a ťažobnú činnosť v zmysle lesohospodársky plánov.

Spracovanie vyťaženej drevnej hmoty sa na k.ú. obce nevykonáva. Drevná hmota je odvážaná na spracovanie mimo územie obce čo spôsobuje značné problémy v doprave po jestvujúcich komunikáciách najmä v časti Jabříková.

- **Rozvoj funkcie všetkých druhov dopravy**

Širšie dopravné väzby

Z hľadiska širších vzťahov je obec Tajov na nadradenú komunikačnú sieť napojená cestou II. triedy č. 578 Banská Bystrica – Kordíky, ktorá sa v Banskej Bystrici pripája na cestu I/59, následne cesta I/66 - medzinárodná trasa E77, prostredníctvom mimoúrovňovej križovatky.

Na železničnú trať obec Tajov nie je napojená, najbližšia železničná stanica je v meste Banská Bystrica vo vzdialenosti 7,0 km na trati č.170 Zvolen - Brezno – Margecany.

Návrh základnej komunikačnej siete v obci maximálne využíva fond jestvujúcej cestnej siete, v ktorom je navrhnutý systém zberných a obslužných komunikácií a peších trás. Dopravná sieť obce a jej systém zostáva v návrhu nezmenený.

Cesty II/578 a III/5782 sú v zastavanom území obce navrhované vo funkčnej triede B1, resp. vo funkčnej triede B2. V stiesnených úsekoch zastavaného územia obce, bude jej šírkové usporiadanie po obrubníkových úpravách vyhovovať minimálnej kategórii pre zberné komunikácie MZ 8/50 /STN 736110/.

Ostatné miestne komunikácie, ako súčasné tak aj novonavrhované budú mať funkciu obslužnú. Novonavrhované sú miestne komunikácie vo funkčnej triede C3 v navrhovaných lokalitách individuálnej bytovej výstavby. Prístupové komunikácie vo funkčnej triede C3 resp. D1 ukľudnené komunikácie, sú navrhované v zmysle STN 736110.

V obci je navrhnutý systém peších trás a chodníkov, umožňujúcich vhodné pešie prepojenie medzi základnými zdrojmi a cieľmi bývania, vybavenosti či už dennej alebo rekreačnej. V rámci tohoto systému návrh ÚPN rieši:

- vybudovanie chodníkov po oboch stranách cesty II/578 a III/5782, v stiesnených pomeroch po jednej strane,
- vybudovanie preložky cesty pre cyklistov z cesty II/578 predĺžením z ulice Mlynskej v Banskej Bystrici popri Tajovskom potoku s pripojením v obci na miestne komunikácie s vyvedením do centra obce,

Na území obce je riešené parkovanie vozidiel pri hlavných objektoch občianskej vybavenosti v centre obce, pri cintoríne, pri športovom areáli Tajovského salaša a autocampingu, pri Chate nad Tajovom. Ostatné zariadenia pre parkovanie a odstavovanie vozidiel sú riešené na pozemkoch patriacich vlastníkom objektov.

Pre dopravu hromadnú sú autobusové zastávky v návrhu ÚPN ponechané na pôvodných miestach.

2.9. Vymedzenie zastavaného územia obce

Súčasné zastavané územie obce bolo vymedzené k 1.1.1990. Hranica zastavaného územia je zavedená do mapových podkladov evidencie nehnuteľností (EN) uložených na Katastrálnom úrade v Banskej Bystrici.

Návrh ÚPN rozšírenie hranice zastavaného územia obce do roku 2020 vymedzuje nasledovne:

- v časti údolnej - vo východnej časti obce územie medzi cestou II/578 a Tajovským potokom rozšírenie pre funkciu bývania a funkciu zmiešaného územia,
- v časti stredovej I. s územím Tajovského salaša s autocampingom pre funkciu rekreácie, cestovného ruchu a športu,
- v časti podhorskej s územiami okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák pre funkciu rekreácie, cestovného ruchu a športu.

2.10. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov

Podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)

Cesta II/578	mimo zastavané územie	= 25 m
Cesta III/05782	mimo zastavané územie	= 20 m

Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny pre celé katastrálne územie obce Tajov platí prvý stupeň územnej ochrany ako všeobecná ochrana na celom území Slovenskej republiky (§ 12).

- Chránené územia - vyhlásené
  - Prírodná pamiatka (PP) Tajovská kopa – vyhlásená rozhodnutím Okresného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. ŽP-554/1991-3 zo dňa 25.6.1991. Územie s dominujúcim anorganickým motívom podporujúcim zachovanie lokality, nakoľko predmetný fenomén predstavuje morfológicky ojedinelý útvar pramenných kontinentálnych vápencov-penovcov. Je zaujímavým a hodnotným krajinárskym prvkom obce Tajov.
  - Prírodná pamiatka Veľký Tajovský vodopád (podľa § 24 ods. 2 a 3 zákona)– nachádza sa na Tajovskom potoku, cca 400 m od ústia hlavnej doliny Farebného potoka.
- Chránený strom
  - Tis v Tajove – vyhlásený uznesením Okresného národného výboru v Banskej Bystrici č. 27/1981 zo dňa 29.4.1981 ako významný dendrológický objekt so vzťahom k rodisku významných osobností slovenskej vedy a kultúry – Jozefa Murgaša a Jozefa Gregora Tajovského. Parcela č. 341.
- Chránené územia – navrhované na vyhlásenie
  - Prírodná rezervácia Tanečnica – navrhovaná na ochranu lesných porastov s bohatým výskytom chráneného tisu obyčajného. V dolnej štvrtine Vyhnatovského potoka zaberá vpravo situovaný lesný porast (č.286 podľa LHP pre LHC B.Bystrica ochranný les).
  - Prírodná pamiatka Tiesňava Tajovského potoka – navrhovaná so zameraním na ochranu zaujímavovo vymodelovaného kaňonovitého úseku strednej časti Tajovského potoka (ponory, obrie hrnce) a cca 3m vysokého vodopádu v jej závere.
- Do k. ú. obce Tajov zasahuje aj navrhované územie európskeho významu Kremnická Skalka (SKUEV0691) a Tajovská lúka (SKUEV0690). Na kontakte s k. ú. obce Tajov sa nachádza aj navrhované územie európskeho významu Riečka (SKUEV0692).
  - V navrhovanom území európskeho významu Kremnická Skalka (SKUEV0691) je predmetom ochrany zachovanie územia s prirodzenými lesnými ekosystémami, miestami až pralesovitými, jedľovo-bukového lesného vegetačného stupňa s predpokladom ďalšieho vývoja k prirodzeným lesným spoločenstvám, s početným zastúpením biotopov európskeho a národného významu.
  - V navrhovanom území európskeho významu Tajovská lúka (SKUEV0690) je predmetom ochrany výskyt biotopu európskeho významu Tri Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte (6210), ako aj významný výskyt druhov z čeľade Orchidaceae.
- kategórie vyčlenené RÚSES (schváleným rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 2008/01294/KP zo dňa 18. 12. 2008)
  - CHKO Kremnické vrchy (návrh), biocentrum nadregionálneho významu NRbC Kremnické vrchy, biocentrum regionálneho významu RbC Tajovská lúka, biokoridor miestneho významu Tajovský potok, genofondová lokalita Tajovská kopa, ekologicky významný segment Suchý vrch a Pod Vyhnatovou. V bezprostrednom okolí riešeného k. ú. sa nachádza biocentrum nadregionálneho významu NRbE Riečka - Lackov grúň - Košiar, biocentrum regionálneho významu RbC Kráľická tiesňava.

Podľa zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v riešenom území sa nachádzajú tieto objekty kultúrnych pamiatok :

- Národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pre obec Tajov sú:
  - Rímsko katolícky kostol Sv. Jána Krstiteľa, č. ÚZPF 85
  - Pamätný dom J. G. Tajovského, č. ÚZPF 187/1
  - Pamätná tabuľa na dome J. G. Tajovského, č. ÚZPF 187/2
  - Pamätný dom Jozefa Murgaša, č. ÚZPF 188/1
  - Pamätná tabuľa na dome Jozefa Murgaša, č. ÚZPF 188/2
  - Hrob J. G. Tajovského na cintoríne v Tajove, č. ÚZPF 189
  - Bunkre partizánske, č. ÚZPF 1298/1
  - Kameň hraničný medzi Banskou Bystricou a Kremnicou, č. ÚZPF 3421

V návrhu územného plánu :

- sú Národné kultúrne pamiatky nachádzajúce sa na území obce Tajov rešpektované,
- je zachovaná pôvodná charakteristická zástavba obce s možnosťou zachovávanía prvkov ľudovej architektúry a pôdorysu pôvodnej historickej zástavby.

• **Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov**

- Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Nízke Tatry - západná časť, stanovená Nariadením vlády SSR č.13/1987 zo 6.2.1987. Do CHVO spadá takmer celé katastrálne územie obce Tajov. Zákon č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) a jeho zmeny a doplnky v zmysle Čl. II zákona č.230/2005 Z.z., v § 31 vymedzuje možnosti rozvoja územia nachádzajúceho sa v CHVO.

• **Ochranné pásma vodárenských zdrojov**

- Dopĺňujúce vodárenské zdroje (DVZ) Tajov, Pohronského skupinového vodovodu (PSV), 6 prameňov s výdatnosťou 50 l.s⁻¹. OP bolo stanovené rozhodnutím ONV Banská Bystrica č. PLVH - 1541/79 - Dš dňa 10.9.1979. Zaberá západnú podhorskú časť katastrálneho územia.
- Prameň Jabříková, vodárenský zdroj verejného vodovodu Tajov s výdatnosťou 2,1 - 4,0 l.s⁻¹. OP bolo stanovené rozhodnutím ONV Banská Bystrica č. PLVH 775/88-2 dňa 25.10.1988. Do katastrálneho územia obce zasahuje malou nepodstatnou časťou.
- Prameň Cúdenica, dopĺňujúci vodárenský zdroj verejného vodovodu v obci Tajov (pôvodný vodárenský zdroj pre PD) s výdatnosťou 1,8 – 5,0 l.s⁻¹. OP I. stupňa s plochou 15m x 25m je oplotené. OP II. stupňa v dobe spracovania návrhu ÚPN obce nebolo stanovené.
- Vodárenské zdroje neverejných vodovodov zásobujúcich rekreačné zariadenia nezistené.

Návrh ÚPN obce Tajov z hľadiska ochrany vodných pomerov a vodárenských zdrojov :

- rešpektuje CHVO Nízke Tatry – západná časť,
- rešpektuje OP vodárenských zdrojov využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov,
- navrhuje stanoviť OP vodárenského zdroja Cúdenica a vodárenských zdrojov neverejných vodovodov,
- s využitím žiadneho ďalšieho vodárenského zdroja neuvažuje,
- vodárenské zdroje využívané pre neverejné zásobovanie súkromných rekreačných zariadení pitnou vodou nerieši.

• **Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení**

- Verejné vodovody a verejné kanalizácie, zákon č.230/2005 Z.z. §19 ods.2

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany :

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm
- Vodojemy

Pásma ochrany I. stupňa existujúcich vodojemov sú oplotené. V katastrálnom území obce Tajov sa jedná o vodojemy neverejných vodojemov. Vodojemy verejného vodovodu Tajov sa nachádzajú mimo katastrálneho územia Tajov.

Návrh ÚPN obce Tajov z hľadiska ochrany vodohospodárskych zariadení :

- rešpektuje pásma ochrany vodovodných potrubí a neverejných vodojemov,
- rezervuje územie pre pripravovanú realizáciu verejnej splaškovej kanalizácie a čerpacích staníc splaškových vôd.
- Vodné toky

- pobrežné pozemky, ktoré môže užívať správca vodného toku pri výkone správy toku a správy vodných stavieb, sú pri drobných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary.

- koncepcia ÚPN obce Tajov rešpektuje pobrežné pozemky drobných tokov (Tajovský potok, Kordický potok, potok Jabríková). Navrhuje zvýšenie brehov v miestach vybrežovania počas povodňových prietokov na Kordíckom a Tajovskom potoku.

- stanovuje povinnosť likvidácie invázijských druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení, kde na základe § 7 ods. 4 zákona je vlastník (správca, nájomca) pozemku povinný tieto druhy odstraňovať. Ide hlavne o výskyt *Solidago canadensis* a *Fallopia japonica* na východnom okraji obce (poľnohospodárske políčka, lemové porasty Tajovského potoka).

Podľa zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov dodržať

- ochranné pásma od vonkajších elektrických vedení - § 19 ods (3)
- ochranné pásma elektrickej stanice - § 19 ods (8)

Podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- plniť povinnosti obce podľa § 53

Podľa zákona č.470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb.o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov dodržať

- ochranné pásmo pohrebiska je 50 m, v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy.

Podľa zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov dodržať

- ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

2.11. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Podľa zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, návrh rieši ochranu civilného obyvateľstva budovaním úkrytov svojpomocou.

2.11.1. Požiarna ochrana

ÚPN obce Tajov rešpektuje systém požiarnej ochrany, ktorú zabezpečuje obecný hasičský zbor a v prípade potreby zasahuje aj Hasičská a záchranná služba z mesta Banská Bystrica. Zdrojom požiarnej vody je obecný vodovod a Tajovský potok.

2.11.2. Ochrana pred povodňami

Toky pretekajúce katastrálnym územím obce sú v správe Lesov SR š.p.. Na ochranu zastavaného územia obce boli realizované úpravy Tajovského a Kordického potoka. Povodňou porušená úprava Kordického potoka bola rekonštruovaná.

Podľa povodňového plánu obce je povodňami ohrozených 28 rodinných domov vybreženými vodami miestnych potokov nasledovne :

- Tajovský potok :
  - v centrálnej časti obce nad cestným mostom,
  - na ľavom brehu pri obchode,
  - na pravom brehu nad zaústením Jabrického potoka a v dvoch miestach pod Jabrickým potokom.
- Kordický potok :
  - na ľavom brehu v zastavanej časti.

Návrh ÚPN obce z hľadiska ochrany pred povodňami navrhuje :

- riešiť odbornou organizáciou odtokové pomery v povodí Kordického a Tajovského potoka z dôvodu transformácie povodňovej vlny mimo zastavaného územia obce (poldre), ktoré v prípade extrémneho odtoku vôd z povrchového odtoku súčasnosti ohrozujú zastavané územie obce,
- orientačne, v rámci širších vzťahov realizáciu poldrov na Kordickom potoku a jeho pravostrannom prítoku (k.ú. Kordíky), č.hydr.poradia 4-23-02-119, v k.ú Tajov na potoku Jabriková, č.hydr.poradia 4-23-02-120 a nepomenovanom ľavostrannom prítoku Tajovského potoka, č.hydr.poradia 4-23-02-118 v lokalite Podlavické lazy,
- rekonštrukciu kapacitne poddimenzovaného cestného mostu na Tajovskom potoku pri Pamätnom dome J. G. Tajovského,
- prehodnotenie využitia vodnej nádrže, č.hydr.poradia 4-23-02-119, navrhovanej nad areálom PD aj na transformáciu povodňovej vlny,
- zvýšenie brehov Tajovského a Kordického potoka v miestach vybrežovania vody.

2.12. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

2.12.1. Ochrana prírody

Ochrana prírody sa riadi podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti fyzických a právnických osôb pri ochrane prírody a krajiny.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny katastrálne územie obce nie je súčasťou veľkoplošného chráneného územia a podľa zákona platí tu prvý stupeň územnej ochrany prírody a krajiny (všeobecná ochrana).

- Chránené územia - vyhlásené
  - Prírodná pamiatka Tajovská kopa – vyhlásená rozhodnutím Okresného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. ŽP-554/1991-3 zo dňa 25.6.1991. Územie s dominujúcim anorganickým motívom podporujúcim zachovanie lokality, nakoľko predmetný fenomén predstavuje morfológicky ojedinelý útvar pramenných kontinentálnych vápencov-penovcov. Je zaujímavým a hodnotným krajinárskym prvkom obce Tajov.

- Prírodná pamiatka Veľký Tajovský vodopád – nachádza sa na Tajovskom potoku, cca 400 m od ústia hlavnej doliny Farebného potoka.
- Chránené územia – navrhované na vyhlásenie
  - Prírodná rezervácia Tanečnica – navrhovaná na ochranu lesných porastov s bohatým výskytom chráneného tisu obyčajného. V dolnej štvrtine Vyhnatovského potoka zaberá vpravo situovaný lesný porast (č.286 podľa LHP pre LHC B.Bystrica ochranný les).
  - Prírodná pamiatka Tiesňava Tajovského potoka – navrhovaná so zameraním na ochranu zaujímavovo vymodelovaného kaňonovitého úseku strednej časti Tajovského potoka (ponory, obrie hrnce) a cca 3m vysokého vodopádu v jej závere.
- Chránený strom
  - Tis v Tajove – vyhlásený uznesením Okresného národného výboru v Banskej Bystrici č. 27/1981 zo dňa 29.4.1981 ako významný dendrologický objekt so vzťahom k rodisku významných osobností slovenskej vedy a kultúry – Jozefa Murgaša a Jozefa Gregora Tajovského. Parcela č. 341.
- Územný priemet ekologickej stability územia - priemet regionálneho ÚSES
  - Ekologicky významné segmenty

Ekologicky významné segmenty krajiny majú, okrem iných funkcií, hlavne význam pre zabezpečenie druhovej a krajinnokoekologickej diverzity, zamedzenie vodnej a veternej erózie, udržanie kvality vody, reguláciu odtokových pomerov, vytvorenie refúgií pre mnohé rastliny a živočíchy a vytváranie puľrovacích zón pre zriedkavé ekosystémy. Vyčlenené ekologicky významné segmenty zahŕňujú ochranné lesy, chránené územia, navrhované chránené územia prírody, biologicky a krajinársky významné priestory. Ochranné lesy boli vyčlenené na základe podkladov Lesoprojektu Zvolen. Zahŕňajú časti lesov, v ktorých je hospodárenie zamerané na zabezpečenie prioritnej ochrannej funkcie, ktorá je odlišná od funkcie produkčnej. Ochranné lesy plnia dôležité funkcie z hľadiska stabilizácie krajinného systému a ochrany jeho vybraných zložiek.

- Chránené územia a segmenty s funkciou , ochrany geobiodiverzity

Prestavujú časti vyhlásených chránených území. Hlavnou funkciou je zachovanie a vývoj ekosystému. Na katastrálnom území obce Tajov nie sú vyhlásené chránené územia.

Optimálne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia pri riešení krajiny, v rámci hraníc katastrálneho územia obce Tajov, vychádza z navrhovaných zásad určených v R ÚSES okresu Banská Bystrica. Ekologicky významné prvky sú doplnené o prvky lokálne, miestne, ktoré boli zisťované prieskumom priamo v teréne, z podkladov ochrany prírody, z kartografických podkladov a máp, z leteckých snímok, z fotografií a pod. Zo získaných podkladov bol spracovaný rozbor súčasnej krajinej štruktúry s posúdením reálnej vegetácie, urbanizácie krajiny a hospodárskym využitím krajiny. Potom pomocou analytických a syntetických vlastností krajiny sa stanovili funkčné vlastnosti krajiny z týchto hľadísk:

- krajinnokoekologického, ktoré sa zaoberá ozdravením riešeného územia, revitalizáciou územia, vegetačnými úpravami a výsadbou a sanačnými opatreniami bio-technického charakteru
- krajinnno-architektonického a urbanisticko-architektonického s cieľom zosúladenia urbanizácie s krajinnou štruktúrou
- synergického so snahou o vyváženie ľudských činností s prirodzenými prírodnými procesmi.

Z rozboru krajiny, podľa horeuvedených hľadísk a podľa vykonaných prieskumov sa pre vypracovanie návrhu využitia krajiny vychádzalo zo záveru, že katastrálne územie obce Tajov patrí medzi katastre s vysokou stabilitou ekologickej kvality priestorovej štruktúry.

Návrh využitia krajiny sa zaoberá neurbanizovaným územím, ktoré je špecifikované v regulatívoch územného rozvoja celého katastrálneho územia so základným členením na:

- prírodnú krajinnú zónu – časť horská s územím lesného masívu Kremnických vrchov - hlavná ekologická funkcia, územie s vylúčenou poľnohospodárskou výrobou,
- zmiešanú krajinnú zónu – časť podhorská s územím okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák s územím individuálnych rekreačných chát a penziónov a časť stredová II. so záhradkárskou osadou Rôtovo - územie s podmienenou poľnohospodárskou výrobou s prevahou kultúry poľnohospodárskej pôdy pasienky,
- Krajinné zóny sú definované nasledovne:

- Prírodná krajinná zóna

zaisťuje v území nerušený, dlhodobu stabilizovaný priestor pre existenciu a vývoj prírodných ekosystémov, ktorých ekologická stabilita podmieňuje stabilitu krajiny ako celku. Základ prírodnej krajinej zóny tvoria:

- prvky, ktoré sú zahrnuté do R ÚSES a MÚSES,
- ochranné lesy,
- brehové porasty vodných tokov pre tvorbu hydrických biokoridorov lokálneho významu
- vodné toky v ich prirodzenej trase, iba v nutnom prípade pripustiť ich úpravu (ochrana pred zatápaním),
- územia terénnych depresí vytvorené odtokom zrážkových vôd z extravilánu, v návrhu tieto koridory využiť pri riešení odvádzania zrážkových vôd.

- Zmiešaná krajinná zóna

je zóna v ktorej sa nedá určiť jedna činnosť alebo funkcia ako prevládajúca, vždy však v týchto zónach je funkcia prírodná dominujúca. Tieto zóny majú pestrejšie zastúpenie kultúr a tým sú relatívne stabilnejšie a pomáhajú prenášať stabilizačný účinok prírodných prvkov na okolitú krajinu. Zmiešanú krajinnú zónu predstavuje časť podhorská s územím okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák s územím individuálnych rekreačných chát a penziónov a časť stredová II. so záhradkárskou osadou Rôtovo tvoriaca prechod z prírodnej krajinej zóny lesa do údolí potokov.

- Návrh renaturalizácie vodných tokov
  - zámery Vodohospodárskeho plánu povodia Hrona súvisiace s riešením stretu záujmov a revitalizácie upravených úsekov vodných tokov koordinovať so záujmami ochrany prírody.
  - úprava odtokových pomerov (zvýšenie prirodzenej akumulácie vody v území)
  - všetky vodné toky na katastrálnom území obce sú zahrnuté do systému lokálnych biokoridorov s cieľom zvýšenia ekologických podmienok pobrežnej vegetácie.
- Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity
  - povoliť jemnejšie formy hospodárenia v lese – zalesnená časť územia
  - ochrana existujúcej štruktúry NSKV, lesíky – časť územia s ornou pôdou a TTP
  - doplnenie stabilizujúcich vegetačných prvkov NSKV, les, TTP – pahorkatinná časť
- Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia
  - ochrana vodných zdrojov
  - zníženie hluku, vibrácií a emisií z premávky automobilovej dopravy – údolná časť
  - pre funkcie bývania a vybavenosti, drobnej výroby a služieb a funkcie rekreácie a športu je nutné zmiernenie znečistenia životného prostredia.
- Upozornenia na činnosť pri povoľovacích konaniach
  - na priľahlých lúčnych priestranstvách navrhovaného suchého poldra Jabříková sa nachádza biotop európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) bez výskytu chránených druhov rastlín a biotop európskeho významu Br6 Brehové porasty deväťsilov (6430), ktorý sa vyskytuje na kontakte s vodným tokom.
  - výstavba navrhovaného suchého poldra Podlavické lazy je plánovaná na zachovaných brehových porastoch bezmenných ľavostranných prítokov Tajovského potoka.
  - v navrhovanej lokalite č. 6 (viď výkres č. 7), určenej na bývanie sa nachádzajú biotopy európskeho významu Tr1 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom

substráte (6210) a Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (65 10) s výskytom chránených druhov rastlín.

- v novej navrhovanej lokalite pri existujúcom športovom areáli, určenej pre rekreačné zariadenia sa nachádza biotop národného významu Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky s výskytom chránených druhov rastlín, biotopu európskeho významu Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130) a Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150).
- v lokalite č. 15 (viď výkres č. 7), určenej na rekreáciu sa nachádza biotop národného významu Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky a Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí bez výskytu chránených druhov rastlín.
- pri zásahoch do biotopov ktorými budú tieto pri výstavbe poldrov a rekreačných zariadení zničené alebo poškodené stavebnou činnosťou, postupovať podľa ustanovení podľa § 6 zákona.
- v prípade nutného výrubu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie postupovať v zmysle zákona (§ 47 a ďalšie zákona).
- v prípade obnovy nelesnej drevinovej vegetácie požadujeme uprednostniť autochtónne druhy vegetácie.

2.13. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.13.1. Doprava cestná

- Východiskový stav

Z hľadiska širších vzťahov je obec Tajov na nadradenú komunikačnú sieť napojená cestou II. triedy č. 578 Banská Bystrica – Kordíky, ktorá sa v Banskej Bystrici pripája na cestu I/59, následne cesta I/66 - medzinárodná trasa E77, prostredníctvom mimoúrovňovej križovatky.

Doprava železničná

Na železničnú trať obec Tajov nie je napojená, najbližšia železničná stanica je v meste Banská Bystrica vo vzdialenosti 7,0 km na trati č.170 Zvolen - Brezno – Margecany.

Hlavné prepravné vzťahy

Obec Tajov je s okresným mestom Banská Bystrica takmer stavebne spojená – centrá sú vzdialené 7 km, preto pohyb motorovej dopravy na ceste II/578 činí z celkového profilového objemu dopravnej intenzity cca 60%, ktorú tvorí doprava cieľová do obce Tajov, ostatných 40% tvorí doprava tranzitná do obcí Králiky a Kordíky a do rekreačných priestorov.

- Výhľadový stav

Prietah cesty II/578 cez obec Tajov je potrebné eliminovať. Nepriaznivý vplyv dopravy tranzitnej a jej očakávaný nárast je, v rámci územného plánu centra rekreácie a cestovného ruchu Banská Bystrica – Králiky, navrhovaný riešením prepojovacej komunikácie Banská Bystrica – Malachov – Ortúty –Králiky, ktorá by umožnila zmenu organizácie dopravy, hlavne rekreačnej, ktorá je cez obec Tajov vysoká s ohľadom na rekreačné zázemie mesta Banská Bystrica- Králiky resp. Tajov, Kordíky. Tento zámer nebol v tomto ÚPN Z schválený. Je potrebné naďalej uvažovať s týmto riešením, s ohľadom na polohu obce Tajov v úzkej doline, bez možnosti zmeny trasovania cesty II. triedy mimo zastavané územie obce a tým aj jej odľahčenia od záťaže negatívnymi vplyvmi z dopravy.

2.13.2. Doprava v katastrálnom území a v zastavanom území obce

- Cestná sieť

Cesta II/578 prechádza zastavaným územím obce ako prietah v dĺžke cca 2,5 km. V centre obce sa na cestu pripája cesta III/5782 ako prietah obcou s dĺžkou 0,9 km. Cesty majú funkciu zbernú (B2, B3) a tvoria základ dopravnej obsluhy obce. Na zberné komunikácie nadväzuje sieť obslužných komunikácií, ktorá sa postupne prispôbovala zložitejšiemu terénemu reliéfu.

Šírkové usporiadanie komunikácií:

- Cesta II/578 je vybudovaná v kategórii C 7,5/60 v katastrálnom území a v zastavanom území sa šírka vozovky pohybuje od 6,0 m do 9,0 m. V zastavanom území jej môže byť, v zmysle STN 736110, navrhnutá kategória MZ 7,5/50 – MZ 8,5/50. Max. povolená rýchlosť v zastavanom území $V = 40$ km/h.
- Cesta III/5782 je v prietahu zastavaným územím je vozovka so šírkou max. 5,0 m – 6 m. V katastrálnom území jej môže byť navrhnutá kategória max. C 6,5/60, v zastavanom území max. MZ 6,5/40 – MZ 7,5/40.
- Miestne komunikácie obslužné sú vybudované v šírke od 3,0 – 6,0 m, spĺňajú kategórie v zmysle STN od MO 2,75/30 – MO 7,5/30, resp. MOK 3,75/30 – MOK 7,0/30.

Kvalita vozoviek:

- Prietah cesty II/578 má kobercovú živičnú úpravu vozovky v dobrom stave.
- Prietah cesty III/5272 má živičnú úpravu v zhoršenom stave.
- Komunikácie obslužné sú prevažne spevnené, stav povrchu živičných úprav je v niektorých častiach nevyhovujúci, stav betónových povrchov je nevhodný a prevažne v zlom technickom stave. Tým sa vozovky stávajú prašnými s nerovným povrchom.

Intenzita dopravy na ceste II/578

Sčítanie dopravy podľa Slovenskej správy ciest Bratislava:

Počet vozidiel za 24 hod. v roku

Tabuľka č.9

Úsek cesty	Počet vozidiel	2000	2020
Banská Bystrica - Tajov	S =	2408	4576
Tajov - Kordíky	S =	859	1632

Súčasná hodinová intenzita dopravy v špičke na ceste II/578 v prietahu cez obec Tajov a v úseku Tajov Králiky činí 400 – 420 voz/hod.

Hodinová intenzita dopravy na 1 dopravnom pruhu činí 200 – 210 voz/hod. Prípustná intenzita dopravy na 1 pruhu je stanovená na 600 voz/hod. V súčasnosti cesta v prietahu obcou Tajov má kapacitnú rezervu nad 50 %.

Doprava statická

V obci nie sú vybudované samostatné parkovacie plochy pre parkovanie vozidiel, len v centrálnej časti obce je spevnená plocha bez jasného vymedzenia funkcie statickej dopravy (parkovania vozidiel). Veľkým problémom je parkovanie automobilov pri zrekonštruovanom objekte potravín a pohostinstva v nepriehľadnej zákrute, čo vytvára dopravné kolízie.

Parkovacie plochy vybudované pri niektorých objektoch rekreačných zariadení mimo zastavané územie obce sú pri:

- Hoteli Lesák 25 parkovacích miest
- Chate nad Tajovom 10 parkovacích miest

Pri ostatných zariadeniach nie je možné presnejšie definovať počty parkovacích miest, nakoľko nie sú jasne vymedzené.

Odstavovanie a garážovanie vozidiel je riešené s ohľadom na formu zástavby individuálne na pozemkoch rodinných domov.

Nemotoristická doprava

Pohyb peších aj cyklistov sa uskutočňuje po zberných a obslužných komunikáciách, ktoré svojím šírkovým usporiadaním nevyhovujú v niektorých úsekoch ani motoristickej doprave.

Hromadná doprava

Cez riešené územie sú vedené dve linky hromadnej prepravy Banská Bystrica – Králiky a Banská Bystrica – Kordíky. Priamo v obci sú štyri autobusové zastávky a v celom katastrálnom

území je umiestnených osem autobusových zastávok. Všetky zastávky sú riešené priamo na komunikáciách bez samostatného zastávkového pruhu mimo komunikačnej siete.

2.13.3. Návrh dopravného riešenia

- Doprava automobilová – komunikácie

Širšie dopravné napojenie obce – prognóza automobilovej premávky

Prognóza intenzity dopravy na ceste II/578 (počet vozidiel „S“ za 24 hod.“)

Úsek Banská Bystrica – Tajov a prieťah obcou Tajov

Tabuľka č. 10

Rok	2000	2020
S =	2408	4576
Podiel ťažkej dopravy		18%
Špičková intenzita: 9%		411 voz/hod.

Úsek Tajov - Kordíky

Tabuľka č. 11

Rok	2000	2020
S =	859	1632
Podiel ťažkej dopravy		18%
Špičková intenzita: 8%		147 voz/hod.

Posúdenie prípustnej intenzity dopravy na ceste II/578 v prieťahu obcou k roku 2020:

- Intenzita premávky $S = 4576$ voz/hod
- Podiel ťažkej dopravy % 18%;
- Funkčná trieda B2, navrhovaná kategória cesty MZ 8,5/50
- Špičková intenzita 9% = 411 voz/hod.
- Hodinová intenzita dopravy na pruhu = $411 \text{ voz/hod} : 2 = 205 \text{ voz/hod}$.
- $I_p = I_z \times k_k \times k_s \times k_m \times k_b$

I_z pri požadovanej $V_p = 40$ km/hod, pri $T = 18\%$ pri pozdĺžnom sklone v stúpaní 5%:

- $I_z = 1320 \times 0,85 = 1122$ voz/hod na pruhu
- $K_k = 0,88$, $k_s = 0,725$, $k_m = 0,65$. $K_b = 0,95$
- $I_p = 1122 \times 0,88 \times 0,725 \times 0,65 \times 0,95$
- $I_p = 440$ voz/hod. pre jazdný pruh.

Pre rok 2020 zostáva rezerva $205/440 = 46,5\%$ pri požadovanej $V_p = 40$ km/hod.

- Dopravné riešenie v zastavanom území obce

a) návrh komunikačnej siete – funkčné triedenie komunikácií

Komunikačná sieť jestvujúcich ako aj novonavrhovaných komunikácií obce vytvára papršlekovú schému so stredovou dopravnou osou – cestou II/578.

Funkčné triedenie:

- cesta II/578 – funkčná trieda B1, kategória MZ 9/60 v zastavanom území obce, kategória C 9,5/80 mimo zastavané územie obce,

- v stiesnených úsekoch zastavaného územia obce, bude šírkové usporiadanie po obrubníkových úpravách vyhovovať minimálnej kategórii pre zberné komunikácie MZ 8/50 /STN 736110/,
  - cesta III/5782 – funkčná trieda B2, kategória MZ 8/50, príp. MOK 7,5/40 v zastavanom území obce, kategória C 7,5/70 mimo zastavané územie obce,
  - miestne komunikácie – funkčná trieda C, resp. obytná ľudová trieda D1, ukončené slepo s maximálnou dĺžkou do 250 m,
  - miestne komunikácie obslužné navrhované pre novú výstavbu rodinných domov v lokalite pri ceste II/578 a pri ceste na Králiky majú funkciu obslužnú triedy Č.
- b) Kategorizácia komunikačnej siete podľa STN 736110
- Komunikácie zberné funkčnej triedy B
    - cesta II/578 – B1 kategória MZ 9/60 v zastavanom území obce, kategória C 9,5/80 mimo zastavané územie obce.
    - cesta III/5782 – B2 kategória MZ 8/50, príp. MOK 7,5/40 v zastavanom území obce, kategória C 7,5/70 mimo zastavané územie obce,
  - Komunikácie obslužné, funkčnej triedy C2 – kategória MO 8/40
  - Komunikácie obslužné funkčnej triedy C3
    - významnejšie prístupové ulice v kategórii MO 7,5/40, 30, resp. MOU 6,5/30
    - doplnkové prístupové ulice v kategórii MOU 5,5/30, resp. MOU 4,25/30
  - Komunikácie funkčnej triedy D1
    - obytné ulice šírkové usporiadanie podľa situačných šírkových možností. Minimálna šírka dopravného priestoru 8,75 m.
- Doprava statická
    - Stupeň motorizácie a odstavovanie vozidiel mimo prevádzky

V roku 2020 sa očakáva stupeň individuálnej automobilizácie 330-340 osobných automobilov a dodávkových automobilov na 1000 obyvateľov (1 OA na 2,9-3,0 obyvateľa). Pri navrhovanom počte obyvateľov 714 v obci Tajov do roku 2020 bude v obci 210-250 osobných automobilov. Pri objektoch rodinných domov bude odstavovanie vozidiel zabezpečované na vlastných pozemkoch, pri objektoch hromadného bývania bude nutné zabezpečiť na 1 byt 1 odstavné miesto a to buď na teréne alebo v garáži.

- Parkovanie osobných automobilov

Nároky na počet parkovacích miest pri objektoch vybavenosti a pre centrálnu zónu obce podľa STN 736110 sú nasledovné:

Centrálna zóna

- Orientačný výpočet

$P1 = O \times D \times c / 1000$ pričom O = počet obyvateľov, D = počet OA/1000obyv., c = faktor city 0,1-0,2,

$P1 = 714 \times 225 \times 0,1 / 1000 = 16$ parkovacích miest pre centrálnu zónu

$P2 = O / k \times s$ pričom O = počet obyvateľov; k = faktor veľkosti sídla 5-8; s = stupeň automobilizácie 1 OA na 3 obyv.,

$P2 = 714 / 8 \times 3 = 30$ parkovacích miest

$P = P1 + P2 / 2 = 16 + 30 / 2 = 23$ parkovacích miest

Výpočet v zmysle STN 736110

Súčiniteľ vplyvov : $k_a = 0,95$; $k_v = 0,3$; $k_p = 1,0$ $S = 0,3$

Tabuľka č. 12

Druh vybavenosti	Po	S	Počet parkovacích miest
Kultúrny dom	21	0,3	7
Obecný úrad + pošta	36	0,3	12
Obchody, služby v centre obce	4		4
Spolu			23

Počet parkovacích miest pre centrum je minimálne 23 miest.

Ostatné zariadenia občianskej vybavenosti:

Tabuľka č. 13

Druh vybavenosti	Po	S	Počet parkovacích miest
Športový areál	100	0,3	30
Cintorín	50	0,3	15
Hotel	10	1,0	10
Penzión	20	0,3	6

Pre návštevníkov časti stredovej I. s územím Tajovského salaša s autocampingom, je navrhnutých 96 parkovacích miest pre osobné automobili a 4 miesta pre autobusy. Z toho je 26 parkovacích miest na území mimo katastrálneho územia obce Tajov, tzn. mimo hranice riešeného územia. Na riešenom území sú navrhované tieto lokality:

- Nad areálom PD Podlavice 96 parkovacích miest
- Nad autocampingom 26 parkovacích miest

Spolu 122 parkovacích miest

Pre návštevníkov časti podhorskej s územím okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák s územím rekreačných domov a penziónov je v návrhu ÚPN riešených 15 parkovacích miest pri Chate nad Tajovom. Hotel Lesák, rekreačné domy, rekreačné chaty, penzióny a iné zariadenia cestovného ruchu si odstavovanie a parkovanie motorových vozidiel všetkých druhov zabezpečujú v potrebnej kapacite na vlastných pozemkoch.

Na všetkých verejných parkoviskách je potrebné:

- Podľa Vyhlášky č. 532/2002 Z.z. označiť minimálne 4% parkovacích miest z celkového počtu pre vozidlá s označením dopravnou značkou O2 – vozidlá prepravujúce osobu ťažko pohybovo postihnutú.
- Plochy parkovísk musia mať odvodnenie povrchových vôd so zariadením na zachytávanie uniknutých ropných látok.
- Doprava cyklistická
  - Hlavnú cyklistickú trasu návrh preberá z cyklotrás mesta Banská Bystrica, ktorá je vedená cez obec Tajov pod názvom Trasa č. 5. Banská Bystrica – Tajov - Kordíky – Chata nad Tajovom - Suchý vrch – Banská Bystrica.
- Doprava pešia
  - v zastavanom území obce návrh rieši súvislý chodník pre peších popri zbernej komunikácii II/578 Banská Bystrica - Kordíky a III/5782 Tajov – Králiky obojstraný, v stiesnených pomeroch minimálne jednostraný v celej dĺžke zastavaného územia obce,
  - centrum obce ako východzí bod pre pešiu dopravu ku jestvujúcim a navrhovaným zariadeniam administratívno-správnym, dopravným, kultúrnym, na Kalváriu, športovej vybavenosti, do obytných častí obce a tiež ako nástup na značkové turistické chodníky v širšom okolí obce.
  - v uličných priestoroch obslužných komunikácií kategórie MO a MOU sú navrhované obojstrané chodníky pre peších (podľa STN).

Ochranné pásma ciest

- Ochranné pásmo prevádzkové
  - Cesta II/578 : mimo zastavané územie obce je stanovené ochranné pásmo 25 m od osi vozovky.
  - Cesta III/5782 : mimo zastavané územie obce je stanovené ochranné pásmo 20 m od osi vozovky.
- Ochranné pásmo hlukové z automobilovej premávky na ceste II/578

Ochrana obyvateľov pred nadmerným hlukom vo vonkajšom prostredí sa riadi Vyhláškou č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Na základe predpokladanej intenzity automobilovej dopravy na ceste II/578 v prietahu obcou v roku 2020 je orientačne výpočítaný hluk z premávky automobilovej dopravy na hodnotu 65,9 dB(A) v dennej dobe a na hodnotu 57,5 dB(A) v nočnej dobe. Prípustné hodnoty hluku v dennej dobe 60 dB(A) budú prekročené na vzdialenosť 7,5+30 m od osi komunikácie a v nočnej dobe 50 dB(A) budú prekročené na vzdialenosť 7,5+45 m od osi komunikácie.

K zníženiu prekročených hodnôt hluku z automobilovej premávky môže dôjsť znížením intenzity premávky a to sprístupnením rekreačného centra Banská Bystrica – Králiky cez Malachov – Ortúty – Králiky. Touto zmenou organizácie dopravy dôjde v obci k zníženiu intenzity dopravy o 20 – 30 %, od hodnôt absolútneho nárastu dopravy v roku 2020 a hluková situácia v prietahu obcou bude priaznivejšia.

- Vyhodnotenie požiadaviek vyplývajúcich so záujmov civilnej ochrany

V obci Tajov návrh rieši pre funkciu bývania nárast plôch pre cca 84 rodinných domov, z čoho vyplýva potreba ukrytia obyvateľov v navrhovaných rodinných domoch. Obec Tajov spadá do obvodu Banská Bystrica, ktorý je Nariadením vlády SR č. 166//1994 Z. z. zaradený do II. kategórie z hľadiska možností vzniku mimoriadnych udalostí. Pre zabezpečenie požiadaviek ukrytia je potrebné vybudovať v každom rodinnom dome vo vhodných podzemných alebo nadzemných priestoroch jednoduchý úkryt budovaný svojpomocne (JÚBS) s dvojúčelovým využitím, s minimálnou kapacitou ukrytia pre počet bývajúcich. Po vydaní kolaudačných rozhodnutí stavieb budú jednoduché úkryty budované svojpomocne zaradené do Plánu ukrytia obce.

2.13.4. Vodné hospodárstvo

Širšie vzťahy

- **Zásobovanie pitnou vodou – súčasný stav**

V katastrálnom území obce Tajov sa nachádzajú pramene Tajov 1-6, ktoré sú doplňujúcim vodárenským zdrojom (DVZ) vodovodu mesta Banská Bystrica. Prívodné potrubie s profilom DN 300 je trasované nivou Tajovského potoka, pokračuje zastavaným územím obce Tajov, Skubín a je ukončený vo vodojeme Fončorda III. tlakové pásmo vodovodu mesta Banská Bystrica. Pramene Sokolie a Jabříková nachádzajúce sa mimo katastrálneho územia obce Tajov sú vodárenským zdrojom obecného verejného vodovodu.

ÚPN obce Tajov z hľadiska širších vzťahov zásobovania pitnou vodou :

- rešpektuje existujúce využívanie DVZ Tajov výhradne pre vodovod mesta Banská Bystrica,
- rešpektuje existujúce využívanie VZ Sokolie a Jabříková pre vodovod Tajov.

- **Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd**

ÚPN obce Tajov rešpektuje stavbu „Banská Bystrica – sústava na likvidáciu odpadových vôd“, ktorá rieši aj odvádzanie splaškových odpadových vôd z obce do verejnej kanalizácie mesta a ich následné čistenie v ČOV mesta Banská Bystrica.

ÚPN obce Tajov z hľadiska širších vzťahov odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd:

- rešpektuje stavbu „Banská Bystrica – sústava na likvidáciu odpadových vôd“,

- rešpektuje realizáciu verejnej splaškovej kanalizácie v obci napojenú na zberač AH-20 riešený v rámci stavby „Banská Bystrica – sústava na likvidáciu odpadových vôd“.

- **Ochrana pred povodňami, úprava odtokových pomerov**

Zastavané územie obce Tajov je ohrozované vybrežovanými vodami Kordického a Tajovského potoka. Povodie Tajovského potoka a jeho prítokov presahuje katastrálne územie obce Tajov (k.ú Kordíky, Králiky, Radvaň). Úpravy korýt týchto tokov sa realizovali v snahe riešiť ochranu zaplavovaného územia, ale neboli riešené príčiny extrémnych odtokov vôd z povrchového odtoku v prípade väčších dlhšie trvajúcich dažďov, resp. rýchle sa topiacich snehov.

ÚPN obce Tajov z hľadiska širších vzťahov úpravy odtokových pomerov v povodí Tajovského potoka a jeho prítokov navrhuje :

- riešiť odbornou organizáciou spôsob ochrany zastavaného územia obce zameranú na zvýšenie akumulácie vôd v povodí a zníženie povrchového odtoku v tokoch,
- realizovať zariadenia na transformáciu povodňovej vlny na tokoch v celom povodí (napríklad realizáciou suchých nádrží – poldrov na Kordickom potoku, potoku Jabříková a ľavostrannom prítoku Tajovského potoka v lokalite Podlavické lazy).

- **Vodárenské zdroje**

Súčasný stav

Vodárenskými zdrojmi obecného verejného vodovodu sú pramene :

- Sokolie, výdatnosť 1,34 - 16,40 l.s⁻¹, povolený maximálny odber 3,3 l.s⁻¹
- Cúdzenica, výdatnosť 1,25 – 4,01 l.s⁻¹, (pôvodný zdroj pre PD)
- Jabříková, výdatnosť 2,1 – 4,00 l.s⁻¹,
- Spolu 4,69 – 24,42 l.s⁻¹

V katastrálnom území obce sa nachádzajú aj vodárenské zdroje neverejných vodovodov pre rekreačné zariadenia s nezistenou výdatnosťou.

Návrh

Koncepcia ÚPN obce Tajov rešpektuje existujúce vodárenské zdroje verejného vodovodu aj existujúce zdroje neverejných vodovodov.

- **Zásobovanie pitnou vodou**

Súčasný stav

Zásobovanie pitnou vodou v riešenom území zabezpečujú :

- verejný obecný vodovod v správe StVS a.s. Banská Bystrica
- súkromný vodovod PD pre keжду
- súkromný vodovod hotela Lesák
- súkromný vodovod Autocamping Tajov
- individuálne zdroje

Verejný vodovod

Zásobovanie pitnou vodou v obci a v rekreačných zariadeniach zabezpečuje verejný vodovod tvorený tromi tlakovými pásmami.

Voda z prameňa Sokolie je akumulovaná vo vodojeme s objemom 50 m³ s kótami hladín 602,3/599 m n.m. (III. tlakové pásmo). Z vodojemu je voda privádzaná zásobným potrubím profilu PVC DN 110 do chatovej lokality. Prebytočná voda je privádzaná do vodojemu pri ihrisku s objemom 2 x 50 m³ s kótami 529,4/526,9 m n.m. (II. tlakové pásmo). Do tohto vodojemu je privádzaná voda z prameňa Cúdzenica cez dotlačiaciu stanicu. Z vodojemu je obec zásobovaná gravitačne zásobným potrubím PVC DN 110, prepojeným na rozvodné potrubia v obci. V centrálnej časti obce je redukcia tlaku v sieti.

Voda z prameňa Jabříková je akumulovaná vo vodojeme s objemom 20 m³ s kótou max. hladiny 500 m n.m. Z vodojemu je časť obce zásobovaná gravitačne zásobným potrubím profilu PVC DN 110.

Podľa podkladov správcu vodovodu bolo v roku 2007 :

- na vodovod napojených 485 obyvateľov (95,85 %)
- voda vyrobená : 25 347 m³.r⁻¹,
- voda fakturovaná : 20 113 m³.r⁻¹,
- z toho pre obyvateľstvo : 19 095 m³.r⁻¹,
- poľnohospodárstvo : 19 m³.r⁻¹
- ostatných : 999 m³.r⁻¹,
- voda čerpaná : 3 556 m³.r⁻¹
- výdatnosť vodárenských zdrojov : minimálna 3,0 l.s⁻¹, maximálna 11,0 l.s⁻¹
- špecifická potreba : 143,18 l.os⁻¹.d⁻¹
- spotreba : 107,87 l.obyv.⁻¹.d⁻¹
- dĺžka vodovodného potrubia 5.980 m

Neverejné vodovody

- Vodovod PD pre kejdu

Vodárenský zdroj sa nachádza mimo k.ú. Tajov. Voda zo zdroja je privádzaná do vodojemu nad parkoviskom pri Chate nad Tajovom. Z vodojemu sú gravitačne zásobované rekreačné zariadenia a hospodársky dvor PD (kejda). Podrobnejšie údaje o výdatnosti vodárenského zdroja, kapacity a osadení vodojemu nie sú známe. PHO vodárenského zdroja nie je stanovené.

- Vodovod hotela Lesák

Vodárenským zdrojom súkromného vodovodu je miestny prameň nad hotelom. Voda je akumulovaná vo vodojeme a privádzaná do areálu hotela. Podrobnejšie údaje nie sú známe. PHO vodárenského zdroja nie je stanovené.

- Vodovod Autocamping Tajov

Vodárenským zdrojom súkromného vodovodu je studňa v nive Kordíckeho potoka. Voda zo zdroja sa prečerpáva do areálu autocampingu. Podrobnejšie údaje neboli k dispozícii.

Návrh

Koncepcia ÚPN obce Tajov z hľadiska zásobovania pitnou vodou :

- rieši možnosti zásobovania obce vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj,
  - navrhuje rozšírenie akumulácie pre II. tlakové pásmo vo VDJ Tajov II. (pri ihrisku),
  - navrhuje I. tlakové pásmo pre navrhovanú rozvojovú lokalitu RD, územia so zmiešanou funkciou vo východnej, nástupnej časti obce a existujúcu zástavbu pod kótou 450 m n.m. (prívod – predĺženie zásobného potrubia z VDJ Jabříková, vodojem 50 m³ s kótou max. hladiny 480 m n.m., zásobné potrubie DN100 prepojené na existujúce potrubie PVC DN110 na ceste II/578, rozšírenie rozvodnej siete do rozvojových lokalít),
  - komplexné posúdenie vodovodu (III. tlakové pásmo) nerieši. Chatové zariadenia v Kordíckej doline, spadajúce do III. tlakového pásma sú mimo k.ú. Tajov, podklady potrebné pre výpočet neboli k dispozícii,
  - ostatné vodovody v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. nerieši, pretože sa jedná o neverejné vodovody.
- **Potreba pitnej vody**

Potreba pitnej vody je vyčíslená podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z. zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Podľa návrhu urbanistického rozvoja v roku 2020 bude v obci bývať 724 obyvateľov.

V súlade s Vyhláškou MŽP SR č.684/2006 Z.z. Príloha č.1 odst.A.3 je predpokladaný počet na verejný vodovod napojených obyvateľov 924, z toho 724 s trvalým pobytom a 200 s prechodným pobytom (chalupy).

Sezónne zvýšenie počtu obyvateľov, 880 osôb (rekreačné zariadenia) presahuje 10% počtu obyvateľov započítaných na určenie potreby vody pre bytový fond, preto sú tieto osoby započítané do počtu obyvateľov s nárokom na vybavenosť (Vyhláška MŽP SR č.684/2006 Z.z. odst.B.7).

Priemerná denná potreba pitnej vody v roku 2020

Tabuľka č. 14

Odberateľ	Počet jednotiek	Špecif. potreba l.jed-1.deň-1	Qd priem. m ³ .d-1
A. Obyvatelia	470 obyvateľov	135	63,4
	254 obyvateľov	101 ¹⁾	25,6
	200 obyvateľov	75 ¹⁾	15,0
A. spolu	924 obyvateľov		104,0
B. Základná a vyššia vybavenosť	1.924 obyvateľov	15	29,0
Č. Rekreačná vybavenosť v obci penzión	80 lôžok	150	12,0
A + B + C spolu			145,0
D. zmiešané územie priama potreba	220 účastníkov	30	6,6
nepriama potreba	220 účastníkov	50	11,0
220 účastníkov			17,6
A + B + C + D spolu			162,6

Poznámka : ¹⁾ zníženie špecifickej potreby o 25%

Priemerná denná potreba pitnej vody rok 2020

$$Qd_{pr} = 162,6 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 1,88 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Maximálna denná potreba vody rok 2020

$$Qd_{max} = 145,0 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} \times 2,0 + 17,6 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 307,6 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 3,6 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Maximálna hodinová potreba vody rok 2020

$$\text{Bytový fond} : 290,0 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 3,4 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \times 1,8 = 6,1 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Zmiešané územie :

$$\text{nepriama potreba} : (11.000 \times 0,5) : 3.600 = 1,5 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$\text{ostatná potreba} : (6.600 + 5.500) : 28.800 = 0,4 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$\text{zmiešané územie spolu} = 1,9 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$Qh = 6,1 + 1,9 = 8,0 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Rozdelenie potreby pitnej vody podľa tlakových pásiem

Tabuľka č. 15

Ukazovateľ	I. tlakové pásmo	II. tlakové pásmo	Spolu
Qdpr obyvateľstvo, vybavenosť / m ³ .d ⁻¹	(211 obyvateľov) 28,5	(713 obyvateľov) 116,5	145,0
Qdpr zmiešané územie / m ³ .d ⁻¹	17,6	-	17,6
Qdpr /m ³ .d ⁻¹ /l.s ⁻¹	46,1 0,53	116,5 1,35	162,6 1,88
Qdmax obyvateľstvo, vybav. /m ³ .d ⁻¹ /l.s ⁻¹	57,0 0,7	233,0 2,7	290,0 3,4
zmiešané územie /m ³ .d ⁻¹ /l.s ⁻¹	17,6 0,2	- -	17,6 0,2
Qdmax spolu /m ³ .d ⁻¹ /l.s ⁻¹	74,6 0,9	233,0 2,7	307,6 3,6
Qh obyvateľstvo, vybav. /l.s ⁻¹ zmiešané územie /l.s ⁻¹	1,2 1,9	4,9 -	6,1 1,9
Qh spolu /l.s ⁻¹	3,1	4,9	8,0

• Posúdenie vodárenských zariadení

Vodárenské zdroje

Vodárenskými zdrojmi obecného verejného vodovodu sú pramene :

- Sokolie, výdatnosť 1,34 - 16,40 l.s⁻¹,
- Cúdzenica, výdatnosť 1,25 – 4,01 l.s⁻¹, (pôvodný zdroj pre PD)
- Jabříková, výdatnosť 2,10 – 4,01 l.s⁻¹,
- Spolu : 4,69 – 24,42 l.s⁻¹

Maximálna denná potreba pre obec v roku 2020 : $Q_{d \max} = 3,6 \text{ l.s}^{-1}$,

- pre I. tlakové pásmo $Q_{d \max} = 0,9 \text{ l.s}^{-1}$, prameň Jabříková vyhovuje,
- pre II. tlakové pásmo $Q_{d \max} = 2,7 \text{ l.s}^{-1}$, pramene Sokolie a Cúdzenica vyhovujú.

Akumulácia vody

Existujúca akumulácia pre obec vo vodojemoch Tajov II. a Jabříková je 120 m³, čo predstavuje 39,0 % z navrhovanej maximálnej dennej potreby pitnej vody. Potrebná minimálna miera akumulácie 60 % = 185 m³. Chýba minimálne 65 m³.

Z toho pre I. tlakové pásmo minimálne 25 m³ a pre II. tlakové pásmo minimálne 40 m³.

ÚPN obce navrhuje :

- rozšírenie vodojemu Tajov II. o 50 m³,
- vodojem Tajov I. s objemom 50 m³, kótou max. hladiny 480,0 m n.m., ktorý bude akumulovať vodu z prameňa Jabříková. Umiestnenie VDJ je orientačne východne od cintorína na lúke pri lese.

Akumulácia vody pre celú obec bude 220 m³, t.j. 71,5 % z maximálnej dennej potreby.

Návrh predpokladá potrebu zabezpečenia tlakových pomerov 0,25 - 0,6 MPa redukciami tlakových pomerov v rozvodnej sieti II. tlakového pásma.

Prívodné potrubia

Existujúce prívodné potrubia kapacitne vyhovujú rozvojovým potrebám obce.

ÚPN obce v súvislosti s realizáciou VDJ Tajov I. navrhuje predĺženie existujúceho rozvodného potrubia PVC DN110 z Jabříkovej do navrhovaného VDJ. Dĺžka potrubia závisí od umiestnenia vodojemu.

Zásobné potrubia

Existujúce zásobné potrubie PVC DN110 z VDJ Tajov II. pre celú obec kapacitne nevyhovuje ($Q_h = 8,0 \text{ l.s}^{-1}$).

Realizáciou navrhovaného samostatného zásobného potrubia HDPE DN110 pre I. tlakové pásmo bude existujúce zásobné potrubie z VDJ Tajov II. vyhovovať ($Q_h = 4,9 \text{ l.s}^{-1}$)

Návrh zásobovania pitnou vodou je zakreslený vo výkrese v mierke 1: 10 000.

Navrhované zariadenia sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené v príslušnej kapitole v Závaznej časti.

2.13.5. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Súčasný stav

V katastrálnom území obce Tajov je vybudovaná kanalizácia v rámci stavby „Banská Bystrica – sústava na likvidáciu odpadových vôd“, na odvádzanie splaškových odpadových vôd z obce zberačom AH-20, ktorý je vyvedený na východný okraj zastavaného územia obce. Na ostatnom území nie je vybudovaná žiadna verejná kanalizácia. Splaškové vody v obci sú zneškodňované individuálne: akumulované v žumpách, septikoch, domových ČOV. Zneškodňovanie splaškových vôd v septikoch predstavuje ekologicky nevhodný spôsob čistenia, lebo odpady so septikov sú vyústené do miestnych potokov. V mnohých prípadoch nie je zaručená nepriepustnosť žúmp.

Návrh

Koncepcia ÚPN obce Tajov z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd :

- navrhuje delený systém odvádzania odpadových vôd,
- rešpektuje stavbu „Banská Bystrica – sústava na likvidáciu odpadových vôd“, ktorá rieši odvádzanie splaškových odpadových vôd z obce zberačom AH-20 do existujúceho zberača AH verejnej kanalizácie mesta Banská Bystrica (na Mlynskej ulici v m.č. Skubín) s čistením v ČOV Banská Bystrica,
- rešpektuje realizáciu verejnej splaškovej kanalizácie v obci napojenú na zberač AH-20 riešený v rámci stavby „Banská Bystrica – sústava na likvidáciu odpadových vôd“.
- navrhuje odvádzanie vôd z povrchového odtoku rigolmi (otvorenými, krytými) prípadne dažďovou kanalizáciou (podľa miestnych podmienok) do miestnych tokov,
- navrhuje zachovanie miestnych terénnych depresíí ako recipientov vôd z povrchového odtoku a existujúce priepusty na komunikáciách (zástavba 44 RD vo východnej časti obce),
- neuvažuje s rozšírením splaškovej kanalizácie mimo zastavané územie obce,
- odvádzanie a čistenie splaškových odpadových vôd z neverejných zariadení (rekreačné lokality mimo zastavané územie obce) rieši zneškodňovaním v individuálnych zariadeniach (žumpy s vývozom do ČOV).

Množstvo splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových vôd je stanovené podľa vyčíslenej potreby pitnej vody pre obec v roku 2020.

Priemerný denný prietok splaškových vôd :

$$Q_{24} = 162,2 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 1,88 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Maximálny hodinový prietok splaškových vôd :

Podľa STN 75 6101 ods. 6.1.3 sa najväčší prietok splaškových vôd $Q_{h \max}$ určí z priemerného denného prietoku splaškových vôd Q_{24} vynásobením súčiniteľom maximálnej hodinovej nerovnomernosti. V tabuľke 1 je pre 0,5 – 5 tisíc napojených obyvateľov súčiniteľ maximálnej hodinovej nerovnomernosti $k_{h \max} = 3,0$.

$$Q_{h \max} = 1,88 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \times 3,0 = 5,6 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok splaškových vôd :

Podľa STN 75 6101 ods. 6.1.3. sa najmenší prietok splaškových vôd $Q_{h \min}$ určí z priemerného denného prietoku splaškových vôd Q_{24} vynásobením súčiniteľom minimálnej hodinovej nerovnomernosti. V tabuľke 1 je pre 0,5 – 5 tisíc napojených obyvateľov súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnomernosti $k_{h \min} = 0,6$.

$$Q_{h \min} = 1,88 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \times 0,6 = 1,1 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Dimenzačný prietok je dvojnásobok najväčšieho prietoku splaškových vôd : $11,2 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$

Produkované znečistenie BSK₅

Orientačný výpočet vychádza z podielu množstva splaškových vôd ostatných producentov k množstvu splaškových vôd od obyvateľstva.

Podiel množstva splaškových vôd k produkcii od obyvateľstva :

Tabuľka č. 16

Producent	Q ₂₄ m ³ ·d ⁻¹	Podiel %
Obyvateľstvo	104,0	100
Vybavenosť	41,0	39,4
Zmiešané územie	17,6	17,0
Spolu	162,6	

Produkované znečistenie BSK₅

Tabuľka č. 17

obyvateľstvo	924 obyvateľov	x 60 gr.deň ⁻¹	= 55,4 kg
občianska vybavenosť	55,4 kg x 0,394		= 21,8 kg
špecifická vybavenosť	55,4 kg x 0,17		= 9,4 kg
Spolu			86,6 kg

Ekvivalentný počet obyvateľov

$$EO = 86,6 \text{ kg} : 60 \text{ gr.os}^{-1} \cdot \text{d}^{-1} = 1.440$$

Návrh verejnej splaškovej kanalizácie je zakreslený vo výkrese v mierke 1: 10 000.

Splašková kanalizácia je špecifikovaná ako verejnoprospešná stavba a je uvedená v príslušnej kapitole v Závaznej časti.

2.13.6. Vodné toky, nádrže a úprava odtokových pomerov

Súčasný stav

Hlavným vodným tokom v katastrálnom území obce Tajov je Tajovský potok. Riečnu sieť tvoria jeho prítoky. Z nich významnejšie :

- pravostranné - Farebný potok, Mútnanský potok a Jabříková
- ľavostranné - Kordický potok s prítokom Vyhnátovský potok, Riečanka

Vodné toky v území majú charakter horských bystrín.

V zastavanom území obce boli realizované úpravy korýt Tajovského potoka, Kordického potoka a ľavobrežná úprava potoka Jabříková na ochranu zastavaného územia obce pred povodňami.

Vodné toky pretekajúce katastrálnym územím obce sú v správe Lesov SR š.p.

Návrh

Návrh koncepcie ÚPN obce z hľadiska vodných tokov a úprav odtokových pomerov hlavne na zabezpečenie ochrany zastavaného územia obce navrhuje :

- riešiť odbornou organizáciou odtokové pomery v povodí Kordického a Tajovského potoka z dôvodu transformácie povodňovej vlny mimo zastavaného územia obce (poldre), ktoré v prípade extrémneho odtoku vôd z povrchového odtoku súčasnosti ohrozujú zastavané územie obce,
- orientačne, v rámci širších vzťahov realizáciu poldrov na Kordickom potoku a jeho pravostrannom prítoku (k.ú. Kordíky), č.hydr.poradia 4-23-02-119,
- orientačne v katastrálnom území Tajov realizáciu poldrov na potoku Jabříková, č.hydr.poradia 4-23-02-120 a nepomenovanom ľavostrannom prítoku Tajovského potoka, č.hydr.poradia 4-23-02-118 v lokalite Podlavické lazy,
- rekonštrukciu kapacitne poddimenzovaného cestného mostu na Tajovskom potoku pri Pamätnom dome J. G. Tajovského,
- prehodnotenie využitia vodnej nádrže, č.hydr.poradia 4-23-02-119, navrhovanej nad areálom PD na transformáciu povodňovej vlny,
- zvýšenie brehov Tajovského a Kordického potoka v miestach vybrežovania vody (Povodňový plán obce).

Návrh zvýšenia brehov Tajovského a Kordického potoka, rekonštrukcie mostu a orientačné umiestnenie poldrov je zakreslený vo výkrese v mierke 1: 10 000 a 1: 50 000 (širšie vzťahy).

Navrhované úpravy tokov, rekonštrukcie a zariadenia na transformáciu povodňovej vlny sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené v príslušnej kapitole v Závaznej časti.

2.13.7. Elektrická energia

Súčasný stav zásobovania odberu elektrickej energie

Obec Tajov je zásobovaná elektrickou energiou z verejnej siete z 22 kV elektrického vedenia č. 399, ktoré prichádza do obce z východnej strany od mesta Banská Bystrica. Trasa elektrického vedenia prechádza údolnou časťou katastrálneho územia, nad centrom obce sa rozdeľuje do smerov Králiky a Kordíky. Z tejto trasy sú papršlekovitým spôsobom napojené a zásobované transformačné stanice 22/0,4 kV s výkonom 400 kV. Celkový počet transformačných staníc je 14 ks z toho priamo obci slúžia 4 transformačné stanice, ostatných 10 slúži pre zariadenia poľnohospodárskej výroby a pre zariadenia rekreácie.

V priestore ATC Tajov je pre zásobovanie elektrickou energiou zariadenia zosilovacej stanice ST zriadená odbočka vedená podzemným káblom popri ceste na chatu nad Tajovom.

Počet a označenie trafostaníc:

Tabuľka č. 18

Por. Číslo	Označenie - názov	Výkon v kVA
1	TS Tajov 1	400
2	TS stred	400
3	TS smer Kordíky – RD	400
4	TS PD	400
5	TS smer Králiky – RD	400
6	TS vodáreň	400
7	TS camping	400
8	TS salaš	400
9	TS penzión Slniečko	400
10	TS hotel Lesák	400
11	TS Tajov chata	400
12	TS Tajov centrum mlad.	400
13	TS PD kejda	400
14	TS Pozemné stavby	400

Celkový inštalovaný výkon v súčasných transformačných staniciach je 5600 kVA.

Súčasný stav zásobovania obce elektrickou energiou na úrovni Vn, počet a kapacita transformačných staníc vyhovuje súčasným požiadavkám väčšiny odberateľov.

Trasy vonkajších elektrických vedení, najmä koridor Vn liniek vedený údolím východnej časti obce je obmedzujúcim faktorom pre využitie územia vhodného na výstavbu rodinných domov.

- Verejné osvetlenie

Vonkajšie osvetlenie je v prevažnej miere realizované na betónových podperných bodoch spolu s NN sekundárnym rozvodom. Rozvod verejného osvetlenia je prevedený vodičom 16 - 25 mm² ALFe. Svietidlá sú výbojkové s výkonom 70 až 25 W, osadenými na oceľových stožiaroch s výložníkmi. Rozvod je prevedený zemnými káblami AYKY do 25 mm² vedenými v zemi popri cestných a peších komunikáciách. Spínanie verejného osvetlenia je centrálnou prostredníctvom impulzných káblov cez RVO od trafostaníc.

- Výpočet a návrh v zásobovaní elektrickou energiou

Pri bilancovaní potreby elektrickej energie sa vychádzalo z predpokladu, že 95% objektov rodinných domov využíva a bude na vykurovanie, varenie a prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV) využívať elektrickú energiu. Celkovú potrebu elektrickej energie pre občiansku vybavenosť, komunálnotechnickú spotrebu, výrobné firmy a administratívno-prevádzkové objekty sa stanovili z podielu odberu účelových jednotiek v štruktúre jednotlivých objektov na maximálnom dennom odbere riešeného územia a to v závislosti na kubatúre jednotlivých objektov a podľa merných

účelových jednotiek jednotlivých druhov vybavenosti podľa "Pravidiel pre elektrizačnú sústavu č. 2". Niektoré príkony objektov sú stanovené odborným odhadom projektanta.

Bilancia potreby elektrickej energie - výpočet elektrických zariadení

Výhľadové výkonové nároky

- **Bytový odber Pb:**

Pri bilancovaní potreby elektrickej energie pre byty vychádzame z predpokladu, že:

- 100% bytov bude plne elektrifikovaných
- 95% bytov bude elektrickú energiu využívať aj na vykurovanie
- 5% bytov na vykurovanie bude využívať iné druhy energií

Byty sú zaradené do troch stupňov elektrifikácie:

Stupeň B1 - byty s iným druhom energie na vykurovanie, ale na varenie a pečenie sa používa elektrická energia Pb2 - 2,6 kW/b.j.

Stupeň C2 - byty s úplnou elektrifikáciou, Pb3 - 13,5 kW/b.j.

Výkonové nároky bytového odberu: počet bytov k roku 2020 - 287 b.j.

Stupeň B1 - 5% bytov - 15 b.j. - $15 \times 2,6 = 39$ kW

Stupeň C2 - 95% bytov - 272 b.j. - $272 \times 13,5 = 368$ kW

Bytový odber Pb = B1 + C2 = 407 kW

- **Nebytový odber Pov**

Výkonové nároky objektov základnej občianskej vybavenosti na maximálnom odbere elektrickej energie obce sú vybilancované samostatne v štruktúre objektov - viď tab.č.1.

Podielové zaťaženie Pov = 700 kW.

Celková potreba elektrickej energie pre bytovo - komunálny odber obce k roku 2020 je:

$Pb_{ko} = Pb + Pov = 407 + 700 = 1107$ kW

Výpočet plošného zaťaženia v meste: Pm

- výpočtová rozloha obce - $0,928 \text{ km}^2$

- výpočtové zaťaženie obce - $Pb_{ko} = 1107$ kW

- plošné zaťaženie - $Pm = 1192 \text{ kW/km}^2$

Hospodárna veľkosť transformátora pre plošné zaťaženie 2000 až 3000 kW/km^2 je Sth - 250 kVA.

Pre ďalší výpočet elektrického zariadenia, počet transformačných staníc, ich inštalované výkony, vzdialenosť a zapojenie na rozvodný systém sme vzhľadom na veľkosť a tvar riešeného územia vychádzali z hodnôt plošnej hustoty.

Z analýzy jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva, že súčasný stav prevádzkovej VN a NN siete v riešenom území je postačujúci pre uvažovaný urbanistický rozvoj s intenzifikáciou výstavby a ďalšie požiadavky na potrebný elektrický príkon bude možné riešiť vybudovaním nových energetických zariadení a to v oboch napätových úrovniach VN a NN sekundárnej siete.

Návrh ÚPN obce rieši vybudovanie ďalších zahusťovacích trafostaníc v novourbanizovaných územných lokalitách pre navrhovanú zástavbu pre rozvoj výrobných a nevýrobných služieb, administratívne a prevádzkové budovy a sklady. V lokalitách prelúk pre navrhovanú zástavbu rodinných domov je zásobovanie elektrickou energiou riešené z jestvujúcich trafostaníc NN sekundárnymi prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete. V prípade potreby sa zvýšia výkony jestvujúcich trafostaníc až na výkon 630 kVA s výmenou NN rozvádzačov trafostaníc. Distribučné trafostanice sú zriaďované ako kioskové /murované/, voľne stojace pri objektoch občianskej vybavenosti, resp. v zónach parkovísk, prelúk a na nevyužitelných obecných pozemkoch. K navrhovaným kioskovým /murovaným/ trafostaniciam sa zrealizujú nové VN 22 kV vzdušné a káblové prípojky z jestvujúcich VN 22 kV distribučných vedení, a to zoslučkovaním a zokruhovaním. VN 22 kV káblový rozvod v intraviláne a v urbanizovaných plochách je navrhovaný

budovať zemnou v káblových trasách vedľa cestných a peších komunikácií v zelenom páse. Územný plán navrhuje zvýšiť kapacitu niektorých jestvujúcich transformačných staníc a vybudovať ďalšie zahusťovacie distribučné trafostanice v zmysle navrhovanej urbanizácie územia, ako aj pripravovaných investičných akcií správcu a prevádzkovateľa týchto rozvodných a distribučných elektrických sietí.

Na uvoľnenie limitujúcich faktorov, ktoré vytvára súčasná trasa 22 kV elektrického vzdušného vedenia č. 399 na východnej strane katastrálneho územia obce, z územia na ktorom sú navrhované nové funkčné plochy pre bývanie a zmiešané územie, návrh rieši preložku vzdušného vedenia do podzemného kábla vedeného popri ceste II/578. Zakáblovanie 22 kV elektrického vzdušného vedenia je navrhované aj v lokalite pod hotelom Lesák, na ktorej je navrhovaný rozvoj rekreačných zariadení.

ÚPN obce navrhuje budovanie novej NN sekundárnej kábovej siete zemnými káblami AYKY do 240 mm² slučkovaním cez prípojkové a rozpojovacie skrine objektov a elektromerové rozvádzače voľne prístupné z ulice.

Verejné osvetlenie budovať na samostatných stožiaroch verejného osvetlenia zemnými káblami AYKY do 25 mm² s pripojením na centrálny impulz obce Tajov.

V priebehu realizácie návrhu územného plánu, bude potrebné prezentované výpočty priebežne aktualizovať a prispôbovať postupnosť úprav elektrickej siete v obci podľa skutočného nárastu výstavby nových RD a rekreačných zariadení a podľa meraniami zisteného maximálneho súčasného príkonu celej obci.

Od elektrických zariadení všetkých napät'ových úrovní sa musí dodržať predpísané ochranné pásmo.

System distribučného rozvodu Vn a kapacity prenosových ciest u jestvujúcich i navrhovaných zariadení je graficky dokumentovaný vo výkrese č. 4

2.13.8. Zásobovanie mesta zemným plynom

Súčasný stav

Obec nie je napojená na zemný plyn naftový. V návrhovom období ÚPN obce Tajov sa s jeho zavedením do obce neuvažuje.

2.13.9. Zásobovanie teplom

Obec Tajov patrí do oblasti s výpočtovou teplotou pre vykurovanie -15⁰C, dĺžka vykurovacieho obdobia je 210 dní, priemerná ročná teplota vzduchu činí 9,1⁰Č.

Zásobovanie teplom v obci je decentralizované. V bytovej výstavbe prevažuje ústredné vykurovanie s individuálnymi kotolňami do výkonu 0,05 MW_t (ich podiel bol v roku 1991 pri sčítaní SBDE 82,1 %) Ostatné byty mali lokálne vykurovanie. Vo väčších objektoch vybavenosti a služieb sú domové kotolne s výkonom 0,1 - 0,5 MW_t.

Návrh ÚPN obce navrhuje považovať decentralizované vykurovanie za základnú formu zásobovania teplom. Návrh zásobovania elektrinou je spracovaný v samostatnej kapitole tejto správy. Dominantné postavenie bude mať elektrická energia, využitie pre vykurovanie elektrickou energiou je navrhované pre 95 % bytov a 90 % objektov vybavenosti.

2.13.10. Pošta

V obci Tajov je zriadená poštová prevádzka, ktorá vykonáva poštové služby. Je umiestnená v centrálnej časti obce vo vyhovujúcom objekte.

2.13.11. Telekomunikácie

Telefonizácia obce je zabezpečená z UTO Banská Bystrica. Popri ceste II/578 v smere od Banskej Bystrice v zemnej úložnej kabeláži prechádza diaľkový optický kábel metalický s vyústením do ATÚ umiestnenej v objekte pošty. Telefonizácia obce Tajov je od roku 1997

zabezpečovaná z vlastnej digitálnej ATÚ typu RSÚ, ktorá je osadená v samostatnej miestnosti objektu pošty. Rozvody miestnej telekomunikačnej siete sú vedené vzdušnými vedeniami.

Pre Mikroregión Kremnické vrchy – východ je vypracovaný projekt FTTH siete, ktorý zabezpečí rozvoj telekomunikačnej siete v riešenom území na najvyššej kvalitatívnej úrovni.

Od telekomunikačných vedení je potrebné dodržať ochranné pásmo 1,5 m na každú stranu od trasy ich uloženia.

V obci Tajov je z hľadiska zlepšenia miestnej informovanosti občanov vybudovaná oznamovacia sieť miestneho rozhlasu. Tato sieť je napájaná z rozhlasovej ústredne (RÚ), ktorá je zriadená v priestoroch Obecného úradu. Oznamovacia sieť MR je vybudovaná nadzemným drôtovým vedením po stĺpových stožiaroch a múrových konzolách. Technicky stav tejto siete je dobrý. Na určených stožiaroch sú zabudované reproduktory MR pre ozvučenie lokality. Do budúceho obdobia je potrebné počítať s opravami niektorých častí tejto siete, prípadne generálnou opravou.

- Bezdrôtová telefónna sieť

Na území Slovenskej republiky bezdrôtové telefónne spojenie zabezpečuje Orange, T mobile a O2. Pokrytie obce Tajov signálom je z pylóna základňovej stanice, ktorý je umiestnený východne od kejdý PD Podlavice. V prípade nutnosti zriaďovania nových zosilňovacích staníc, zriaďovateľ prerokováva záväzné zásady s užívateľom miesta osadenia tejto stanice, v rámci stavebného konania.

- Príjem a prenos TV signálu

Príjem TV signálu je veľmi dobrý v prevažnej časti obce. Nekvalitný je len u objektov, ktoré sú v tieni vyšších objektov, prípadne členitého terénu. Z týchto dôvodov je projektovaný a realizovaný televízny káblový rozvod –TKR. Optická primárna sieť TKR umožňuje prenášať viacero televíznych a rozhlasových kanálov. Prostredníctvom primárnej a sekundárnej siete bude TV signál rozvedený do jednotlivých lokalít.

Pre pokrytie novo navrhovaných lokalít TKR, budú slúžiť HTS, z ktorých sa zrealizuje ich napojenie.

2.13.12. Zariadenia civilnej ochrany

Súhrnný prehľad o ukrytí za obec

Tabuľka č. 19

Ukazovateľ	Údaj o počtoch osôb		Jednoduché úkryty budované svojpomocne	
	štatistický	skutočný	počet	kapacita
obyvateľstvo	506	506	20	550
osadenstvo objektov		32	4	120
celkom		538	24	670

Jednoduché úkryty budované svojpomocne sa nachádzajú v podpivničených (suterénnych) priestoroch rodinných domov a objektov občianskej vybavenosti.

2.14. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Predpokladom efektívneho a dlhodobého pôsobenia všetkých funkcií v obci Tajov na stabilizáciu obyvateľstva je aj primeraná úroveň životného prostredia. Jeho prírodná zložka v obci je v rámci celej Slovenskej republiky uspokojivá. Vyskytujúce sa negatívne javy nemajú veľký plošný rozsah a sú spôsobené predovšetkým lokálnymi zdrojmi. Na poškodzovaní územia sa predovšetkým podieľa stále sa zvyšujúca doprava, ťažba nerastných surovín, čiastočne poľnohospodárska výroba, divoké skládky, vodná a veterná erózia a pod.

Ochrana životného prostredia spočíva v ochrane jednotlivých jeho zložiek, v minimalizácii negatívnych vplyvov na životné prostredie a v rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. Povinnosť chrániť všetky zložky životného prostredia je zakotvená v rade zákonných opatrení, ako napr.:

- Zákon NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení nesk. predpisov
- Zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie v znení nesk. predpisov
- Zákon č. 587/2004 Z.z. o environmentálnom fonde
- Zákon č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nesk. predpisov
- Zákon č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nesk. predpisov
- Zákon č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia v znení nesk. predpisov
- Zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení nesk. predpisov
- Zákon č. 572/2004 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami v znení nesk. predpisov
- Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení nesk. predpisov
- Zákon č. 17/2004 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení nesk. predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 284/2001 Z.z, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení nesk. Predpisov.

Problematiku životného prostredia v obci Tajov usmerňujú VZN obce, ktoré majú dopad na oblasť životného prostredia.

V roku 1994 vychádzajúc z celoslovenských dokumentov, bola spracovaná **Štátna environmentálna politika okresu Banská Bystrica (ŠEP)** a neskôr, v roku 1997 **Okresný environmentálny akčný program okresu Banská Bystrica (OEAP)**. Tieto regionálne dokumenty vychádzali z charakteristiky okresu, z hospodárskej štruktúry okresu, z ekologického potenciálu územia okresu a z hodnotenia jednotlivých zložiek životného prostredia. Celé územie okresu je zaradené do kategórie II., čo je prostredie vyhovujúce.

2.14.1. Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia je zabezpečovaná na základe zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov, ktorým sa dopĺňa zákona č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov.

Na území obce Tajov sa nenachádza stredný zdroj znečisťovania ovzdušia podľa kategorizácie 3.2.7.

Za malé zdroje znečisťovania sa pokladajú súčasné zdroje lokálne vykurovanie, ktoré boli zmenou vykurovacieho média na elektrickú energiu temer celkom odstránené už v roku 2000. Celoplošná elektrifikácia obce Tajov výrazne znížila lokálne znečisťovanie ovzdušia v obci.

Pri výstavbe nových zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia ovzdušia, alebo pri modernizácii existujúcich zariadení, musia byť zvolené najlepšie dostupné technológie s prihliadnutím na primeranosť nákladov na ich obstaranie a vykonané opatrenia na postupné znižovanie emisií.

2.14.2. Ochrana vôd

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení zmien a doplnkov čl. II zákona SNR č. 230/2005 Z.z. z 10.5.2005.

Tento zákon vytvára podmienky na :

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo zlepšovanie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,

- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia pri ich ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Nakladanie s vodami

Všeobecné užívanie vôd, §18, zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon)

Ods.(1)

Každý môže na vlastné nebezpečenstvo a bez povolenia alebo súhlasu orgánu štátnej vodnej správy odoberať alebo inak používať povrchové vody alebo podzemné vody na uspokojovanie osobných potrieb domácností, ak sa takýto odber alebo iné používanie vykonáva na mieste, ktoré je na to vhodné, jednoduchým vodným zariadením a spôsobom, ktorý neobmedzí alebo neznemožní rovnaké používanie iným osobám.

Ods.(3)

Jednoduchými vodnými zariadeniami na odbery podzemných vôd sú domové studne, z ktorých sa podzemná voda čerpá ručne a pramenné záchytky s výdatnosťou prameňa menšou ako 10 l.min^{-1} a prenosné nádoby.

Ods.(4)

Jednoduchými vodnými zariadeniami na odbery povrchových vôd sú zariadenia na gravitačný odber povrchových vôd alebo na ich čerpanie s možnosťou odberu do 60 l.min^{-1} . Jednoduchými zariadeniami na zachytávanie povrchových vôd je zvod a zachytenie povrchových vôd v nádržiach s obsahom vody do 5 m^3 , záchytné priekopy, zvod a zachytenie vôd v nádržiach z povrchového odtoku.

Ods.(5)

Všeobecné užívanie vôd nesmie slúžiť na podnikateľské účely (posledná veta).

Povolenie na osobitné užívanie vôd, §21, zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon)

Povolenie na osobitné užívanie vôd vydáva orgán štátnej vodnej správy fyzickým a právnickým osobám. Orgán štátnej vodnej správy určí účel, rozsah, čas povolenia na osobitné užívanie vôd, povinnosti a podmienky, za ktorých sa vydáva.

Povolenia na osobitné užívanie vôd v katastrálnom území obce Tajov podľa získaných podkladov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. Pre ostatné v tabuľke neuvedené fyzické a právnické osoby boli rozhodnutia orgánov štátnej vodnej správy nedostupné.

Tabuľka č. 20

Žiadateľ	Rozhodnutie	Predmet rozhodnutia
StVaK š.p. Banská Bystrica	OkÚ B. Bystrica č.1166/96 DŠ 10.2.1997	povolenie na odber podzemnej vody z prameňa Sokolie (k.ú. Riečka) pre vodovod Tajov $Q_{\max} = 3,3 \text{ l.s}^{-1}$, $105015 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$
Ing. Ján Bobok a manželka Tajov	OkÚ B. Bystrica č.889/00305/8KJ (1) 15.1.1999	povolenie na zriadenie vodohospodárskeho diela "Turistická ubytovňa BOPA" – ČOV a kanalizácia
	OkÚ B. Bystrica č.889/00305/8KJ (2) 15.1.1999	povolenie na vypúšťanie OV do PV z ČOV „Turistická ubytovňa BOPA“, $Q_{\text{pr}} = 0,35 \text{ l.s}^{-1}$, $11\,037 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$
JUNIOR centrum voľného času Banská Bystrica	OkÚ B. Bystrica č.809/00186/8KJ 2.3.1999	povolenie na vypúšťanie OV do PV ľavostranný prítok Tajov z prístavby objektu JUNIOR, $Q_{\text{pr}} = 0,076 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{\max} = 0,115 \text{ l.s}^{-1}$, $2\,409 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$
	OkÚ B. Bystrica č.899/03920/8KJ	povolenie na trvalé užívanie prístavby objektu Junior -Centra Tajov

	20.12.1999	
Miroslav Greško a manželka Tajov	OkÚ B. Bystrica č.2000/00253/8BV 20.1.2000	povolenie vypúšťania OV z ČOV RD do Tajovského potoka $Q_{pr} = 0,007 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,022 \text{ l.s}^{-1}$, $219,0 \text{ m}^3.\text{d}^{-1}$
	OkÚ B. Bystrica č.8/2000/03706/8BV 21.11.2000	povolenie na trvalé užívanie ČOV pri dome
StVaK š.p. Banská Bystrica	OkÚ B. Bystrica č.8/2001/00284/8BV 12.1.2001	povolenie na trvalé užívanie stavby Tajov – rekonštrukcia vodovodu
Marián Patrňciak a manželka Tajov	OkÚ B. Bystrica č.2001/01595/8KJ 11.7.2001	povolenie na zriadenie vodohospodárskeho diela, kanalizácia splašková a BDČ 0,6
StVaK š.p. Banská Bystrica	OkÚ B. Bystrica č.2001/02095/8KJ 15.10.2001	povolenie na zriadenie vodohospodárskeho diela, Tajov –Dolný koniec II. časť rekonštrukcia vodovodu
	OkÚ B. Bystrica č.2001/02129/8KJ 15.10.2001	povolenie na zriadenie vodohospodárskeho diela, Tajov –Za potokom rekonštrukcia vodovodu
Alfa Invest s.r.o. Banská Bystrica	OkÚ B. Bystrica č.2002/00923/8KJ 3.4.2002	povolenie na vypúšťanie OV, Rekonštrukcia a dostavba rekr. zariadenia chata Markíza Tajov do povrchového toku Vyhnátová, $Q_{pr} = 0,07 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,086 \text{ l.s}^{-1}$
Albín Masaryk a manželka Tajov	OkÚ B. Bystrica č.2002/01975/8KJ 12.6.2002	povolenie na zriadenie vodohospodárskeho diela, RD Tajov – kanalizácia a ČOV
SSC Správa a údržba Banská Bystrica	KÚ B. Bystrica č.2003/07904-01 8.9.2003	povolenie na odstránenie stavby „Asanácia mosta ev.č.5782-2 Tajov na ceste III/5782“ Objekt SO-01 Most
Radoslav Greško Drestav Tajov	MÚ Banská Bystrica č.ÚR-24009/03, Kr 10.3.2004	rozhodnutie o umiestnení stavby „Inžinierske siete pre areál Drestav“
Slov. telekomunikácie a.s. Banská Bystrica	ObÚŽP B. Bystrica č.2005/01567/KJ 19.5.2005	povolenie na vypúšťanie OV z ČOV – zosilovacia stanica II B. Bystrica do povrchového toku Kordický potok v rkm 1,05 $Q_{pr} = 0,41 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 80,93 \text{ l.s}^{-1}$, $3000\text{m}^3.\text{r}^{-1}$
Ing. Sedláček Oto Banská Bystrica	ObÚŽP B. Bystrica č.2005/01525/KJ 27.6.2005	povolenie na vypúšťanie OV z ČOV RD cez jestvujúci cestný rigol do vodného toku $Q_{pr} = 0,007 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,017 \text{ l.s}^{-1}$, $219,0 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$ platnosť 10 rokov
StVS a.s. Banská Bystrica	ObÚŽP B. Bystrica č.2005/01910/BV 19.9.2005	rozhodnutie o umiestnení stavby „Banská Bystrica – Sústava na likvidáciu OV“
StVPS a.s. závod Banská Bystrica	ObÚŽP B. Bystrica č.2006/01814/KJ 9.6.2006	zmena rozhodnutia na odber podzemných vôd z prameňov 1-6 DVZ v Tajove, $Q_{max} = 50 \text{ l.s}^{-1}$, $1\,261\,440,0 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$
Terézia Kubašiaková Valkovňa	ObÚŽP B. Bystrica č.2006/01659/KJ 14.9.2006	povolenie na vypúšťanie OV z BČOV RD do vodného toku Tajovský potok v rkm 5,8 $Q_{pr} = 0,006 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,017 \text{ l.s}^{-1}$, $197,0 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$
Radoslav Bartík a manželka Tajov	ObÚŽP B. Bystrica č.2006/02977/KJ 13.12.2006	povolenie na zriadenie vodohospodárskeho diela kanalizácia a ČOV RD povolenie na vypúšťanie OV z ČOV RD do vodného toku, Tajovského potoka v rkm 5,5 $Q_{pr} = 0,007 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,013 \text{ l.s}^{-1}$, $217\text{m}^3.\text{r}^{-1}$
Bohdan Pánik	ObÚŽP B. Bystrica	povolenie na vypúšťanie OV z ČOV RD do Tajovského potoka $Q_{pr} = 0,007 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,015 \text{ l.s}^{-1}$, $219\text{m}^3.\text{r}^{-1}$

Banská Bystrica	č.2007/01515/KJ 11.4.2007	
StVPS a.s. závod Banská Bystrica	ObÚŽP B. Bystrica č.2007/01187/KJ 18.4.2007	povolenie na zriadenie vodnej stavby „Tajov DVZ Cúdzenica, prívod vody“ povolenie na odber podzemných vôd z prameňa Cúdzenica pre obec a PD, $Q_{pr} = 1,0 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 2,5 \text{ l.s}^{-1}$, $31\,536,0 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$
Ján Knižka Tajov	ObÚŽP B. Bystrica č.2007/01693/KJ 9.5.2007	povolenie na uskutočnenie vodnej stavby ČOV a kanalizačná prípojka RD povolenie na vypúšťanie OV z ČOV do vodného toku Farebný potok v rkm 0,4 $Q_{pr} = 0,0086 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,017 \text{ l.s}^{-1}$, $271,0 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$
Radoslav Bartko Tajov	ObÚŽP B. Bystrica č.2007/01603/KJ 14.5.2007	povolenie na vypúšťanie OV do Tajovského potoka $Q_{pr} = 0,006 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,012 \text{ l.s}^{-1}$, $197,0 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$
Róbert Ďurica a Katarína Banská Bystrica	ObÚŽP B. Bystrica č.2008/00021/KJ 23.4.2008	povolenie na uskutočnenie vodnej stavby kanalizácia ČOV RD
Šatník Vasil Banská Bystrica	ObÚŽP B. Bystrica č.2008/00112/KJ 31.7.2008	povolenie na zriadenie vodnej stavby RD povolenie na vypúšťanie OV do Kordického potoka v rkm 0,1 $Q_{pr} = 0,006 \text{ l.s}^{-1}$, $Q_{max} = 0,009 \text{ l.s}^{-1}$, $197,0 \text{ m}^3.\text{r}^{-1}$

Návrh opatrení

V návrhu ÚPN obce Tajov z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov sú navrhované nasledujúce opatrenia :

- rešpektovanie ochrany vôd vyplývajúcej zo zákona č.364/2004 Z.z. jeho zmien a doplnkov v zmysle Čl. II zákona č. 230/2005 Z.z. z 10.5.2005 a rozhodnutí orgánov štátnej vodnej správy (CHVO Nízke Tatry – západná časť),
- stanovenie ochranných pásiem vodárenského zdroja Cúdzenica a ostatných vodárenských zdrojov neverejných vodovodov (PD, Chata Lesák. ATC atď.),
- zosúladenie osobitného užívania vôd so zákonom č.364/2004 Z.z. (vodný zákon), jeho zmeny a doplnenia podľa čl. II zákona č.230/2005 Z.z.,
- realizácia stavby „Banská Bystrica – Sústava na likvidáciu odpadových vôd“,
- realizácia stavby „Tajov – kanalizácia“
- akumulácia splaškových vôd vo vodotesných žumpách, resp. čistenie na malých ČOV pri producentoch v rozptýlenej zástavbe, mimo dosahu verejnej kanalizácie,
- rešpektovanie prirodzených terénnych depresí a drobných miestnych tokov ako recipientov vôd z povrchového odtoku v lokalitách územného rozvoja,
- zníženie extrémnych odtokov zrážkových vôd z povodí drobných tokov, zvýšenie akumulačnej schopnosti územia a transformáciu povodňovej vlny (suché nádrže – poldre na Tajovskom potoku, Kordíckom potoku a ich prítokoch) ako ochranu zastavaného územia obce pred povodňami,
- v rámci pozemkových úprav vyplývajúcich z budúcej výstavby vynechať pobrežné pozemky 5m od brehovej čiary na Tajovskom potoku a ostatných drobných tokoch.

2.14.3. Ochrana pôdy

Ochrana pôdy je verejnoprospešný záujem a je zabezpečovaná zákonnými formami (zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch, zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách vznení neskorších predpisov a i.). Ochrana pôdy je v zásadách špecifikovaná štátnou environmentálnou politikou, z ktorej pre rezort poľnohospodárstva a lesníctva vyplýva :

- preferovanie biologizácie poľnohospodárstva so širším uplatnením netradičných prístupov a postupov smerujúcich k zabezpečeniu nezávadnosti poľnohospodárskych produktov,
- rekultivovanie pozemkov v ekologicky najviac postihnutých oblastiach,

- vytváranie podmienok v transformácii poľnohospodárstva pre energeticky a surovinovo menej náročné technológie s environmentálnou orientáciou,
- zachovanie lesov, ich ochrana, zveľaďovanie a trvalo udržateľný rozvoj,
- záchrana a zachovanie genofondu lesných drevín, uplatňovanie diferencovaného spôsobu hospodárenia (obmedzenia holorubných foriem na nevyhnutnú mieru), zvýšenie podielu prirodzenej obnovy, uprednostňovanie biologických a integrovaných metód ochrany a diferencovaného sprístupňovania lesov, semenárstvo a škôlkárstvo, výchovu a obnovu porastov, zalesňovanie nelesných plôch, zmiernovanie a odstraňovanie pôsobenia antropogénnych škodlivých účinkov najmä imisií,
- povinnosť likvidácie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení, kde na základe § 7 ods. 4 zákona je vlastník (správca, nájomca) pozemku povinný tieto druhy odstraňovať. Ide hlavne o výskyt *Solidago canadensis* a *Fallopia japonica* na východnom okraji obce (poľnohospodárske políčka, lemové porasty Tajovského potoka).

Ochrana pôdy vychádza z návrhu starostlivosti o prírodu a krajinu pri zabezpečovaní poľnohospodárskej a lesnej výroby a územného rozvoja všetkých funkčných zložiek v obci Tajov (bývanie, doprava, výroba, rekreácia, životné prostredie).

2.14.4. Hluk

Hluková záťaž z automobilovej dopravy v obci Tajov nie je meraná. Ochrana obyvateľov pred nadmerným hlukom vo vonkajšom prostredí sa riadi Vyhláškou a zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na základe predpokladanej intenzity automobilovej dopravy na ceste II/578 v prietahu obcou v roku 2020 je orientačne výpočítaný hluk z premávky automobilovej dopravy na hodnotu 65,9 dB(A) v dennej dobe a na hodnotu 57,5 dB(A) v nočnej dobe. Prípustné hodnoty hluku v dennej dobe 60 dB(A) budú prekročené na vzdialenosť 7,5+30 m od osi komunikácie a v nočnej dobe 50 dB(A) budú prekročené na vzdialenosť 7,5+45 m od osi komunikácie.

K zníženiu prekročených hodnôt hluku z automobilovej premávky môže dôjsť znížením intenzity premávky a to sprístupnením rekreačného centra Banská Bystrica – Králiky cez Malachov – Ortúty – Králiky. Touto zmenou organizácie dopravy dôjde v obci k zníženiu intenzity dopravy o 20 – 30 %, od hodnôt absolútneho nárastu dopravy v roku 2020 a hluková situácia v prietahu obcou bude priaznivejšia.

2.14.5. Žiarenie

Podľa dostupných podkladov z celoslovenského prieskumu výskytu radónu /vypracoval Uranpres Spišská Nová Ves, 1992/ väčšina územia Slovenskej republiky patrí do oblasti s nízkym radónovým rizikom. Katastrálne územie obce Tajov patrí tiež, medzi územia s výskytom nízkeho radónového rizika.

Pri posudzovaní vnútorného ovzdušia stavieb a pred vonkajším ožiarением je treba postupovať podľa vyhlášky č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarения z prírodného žiarenia.

2.14.6. Odpadové hospodárstvo

Na základe súčasnej právnej úpravy odpadového hospodárstva, Zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príslušných vyhlášok, smerníc, oznámení a pokynov MŽP SR, podkladom na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie je Program odpadového hospodárstva do roku 2005 Banskobystrického kraja a Program odpadového hospodárstva do roku 2005 okresu Banská Bystrica. V súlade s uvedenými dokumentami je vypracovaný a schválený Program odpadového hospodárstva do roku 2005 obce Tajov.

Na katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne skládky odpadov.

V zmysle novej právnej úpravy OH obec Tajov schválila Všeobecne záväzné nariadenie /VZN/ spôsobu nakladania s odpadmi - január 2002. Zber odpadov vznikajúcich na území obce vykonáva firma PUFEKO Banská Bystrica, ktoré sú zneškodňované na skládke odpadov vo Zvolenskej Slatine. Zber a odvoz separovaného odpadu zabezpečuje Marius Pedersen, a.s.

Z hľadiska záujmov odpadového hospodárstva podľa § 71 písm. n zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v súlade s § 16 ods. 1 písm. f citovaného zákona dávame k predmetnému návrhu nasledovné pripomienky:

- V rámci separovaného zberu odpadov ktorý v obci už prebieha /papier, plasty, sklo / zaviesť v budúcom období aj separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov a systém ich zhodnocovania.
- Pri nakladaní s odpadom postupovať v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve podľa zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a jeho vykonávajúcich vyhlášok.
- Zabezpečiť kontrolu územia obce proti vzniku nelegálnych skládok odpadu, v prípade ich vzniku zabezpečiť ich zneškodnenie v povolených zariadeniach na zneškodňovanie odpadov.

Zber a odvoz odpadu majú zabezpečené aj všetky rekreačné zariadenia nachádzajúce sa na katastrálnom území obce.

Nebezpečné druhy odpadov sa na riešenom území neprodukuje.

2.15. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Z nerastných surovín sa na katastrálnom území obce Tajov, pre ťažobné účely, nenachádzajú zásoby nerudnej surovinovej základne. Na hranici katastrálnych území obcí Tajov a Králiky je evidovaný dobývací priestor „Králiky“ (PIESKOVEC s.r.o., Králiky-Lom) s výhradným ložiskom „188 - Králiky - stavebný kameň“.

2.16. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Zvýšenú ochranu si vyžadujú plochy v zastavanom území obce ohrozované povodňami z vybrežovaných vôd miestnych potokov nasledovne:

- Tajovský potok :
  - v centrálnej časti obce nad cestným mostom,
  - na ľavom brehu pri obchode,
  - na pravom brehu nad zaústením Jabrického potoka a v dvoch miestach pod zaústením Jabrického potoka.
- Kordický potok :
  - na ľavom brehu v zastavanej časti.

Návrh ÚPN obce z hľadiska zvýšenej ochrany pred povodňami rieši :

- pre prípad extrémnych odtokov povrchových vôd, ktoré v súčasnosti ohrozujú zastavané územie obce, navrhuje nad zastavaným územím obce na Kordíckom a Tajovskom potoku suché nádrže - poldre na zachytenie povodňovej vlny. Orientačne sú umiestnené na Kordíckom potoku a jeho pravostrannom prítoku (k.ú. Kordíky), č.hydr.poradia 4-23-02-119, v k.ú Tajov na potoku Jabříková, č.hydr.poradia 4-23-02-120 a nepomenovanom ľavostrannom prítoku Tajovského potoka, č.hydr.poradia 4-23-02-118 v lokalite Podlavické lazy,
- využitie navrhovanej vodnej nádrže, č. hydr. poradia 4-23-02-119, lokalizovanú nad areálom PD ako polder na zachytenie povodňovej vlny,
- rekonštrukciu kapacitne poddimenzovaného cestného mostu na Tajovskom potoku pri Pamätnom dome J. G. Tajovského,
- zvýšenie brehov Tajovského a Kordického potoka v miestach vybrežovania vody.

2.17. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely

Obec Tajov nemala vypracovanú komplexnú územnoplánovacia dokumentáciu. Posledný územnoplánovací dokument bol vypracovaný v roku 1988 v rámci ÚPD-VÚC Kremnické vrchy, v ktorom obec Tajov má funkciu strediska rekreácie a cestovného ruchu so zameraním na rozvoj rekreácie a rekreačných zariadení na území obce a jej katastrálneho územia. Tento dokument bol schválený uznesením Rady bývalého SKNV č. u. 186/87, zo dňa 27.7.1988 a doteraz je v platnosti. K tomuto dokumentu boli spracované a schválené štyri doplnky.

Návrh nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy s vyhodnotením dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde je v územnom pláne obce Tajov (ďalej ÚPN) vypracovaný podľa:

- zákona č.220/2004 Z.z.o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov,
- Vyhlášky č. 508/2004 Z.z. ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- podkladov z Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici o poľnohospodárskej pôde zaradenej podľa kódu BPEJ a o hranici zastavaného územia k 1.1.1990.

Návrh zmien funkčného využitia pozemkov a vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde je v ÚPN obce Tajov dokumentované, ako súčasť komplexnej územnoplánovacej dokumentácie podľa zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, nasledovne:

- a) v grafickej časti - výkres č.7
- b) v textovej a tabuľkovej časti tejto správy

2.17.1. Komplexné zhodnotenie využitia pôdy v k.ú. obce Tajov

Poľnohospodársku pôdu v k.ú. obce Tajov má v súčasnosti v užívaní PD Podlavice a súkromne hospodáriaci roľníci. V k.ú. obce Tajov neboli vybudované a prevádzkované hydromelioračné zariadenia. Na k.ú. obce Tajov sa, podľa kódu BPEJ, nachádza najlepšia poľnohospodárska pôda v skupine 6.

Lesný pôdny fond tvorí 63,9 % z celkovej plochy katastrálneho územia obce, je v správe Lesov SR, š.p. OZ Slovenská Lupča, ktoré na ňom vykonávajú pestebnú, ochrannú a ťažobnú činnosť v zmysle lesných hospodárskych plánov.

Na k.ú. obce Tajov podľa §-u 7, zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, platí prvý stupeň ochrany ako všeobecná ochrana. Z dôvodu tejto ochrany je pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy potrebné dodržiavať opatrenia vyplývajúce z tohoto zákona. Ochranu vôd v katastrálnom území obce Tajov, ktoré sú v správe niekoľkých subjektov, vykonáva kontrolnú činnosť Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia v Banskej Bystrici a Obvodný úrad životného prostredia v Banskej Bystrici.

V katastrálnom území obce Tajov sa nachádzajú zdroje pitnej vody, Zásobovanie pitnou vodou v obci Tajov zabezpečuje verejný vodovod v správe StVS a.s. Banská Bystrica OZ Banská Bystrica, ktorý využíva miestne vodárenské zdroje v nive potoka Riečka.

Na ochranu podzemných vôd návrh ÚPN rieši zneškodňovanie odpadových vôd z obce Tajov návrhom na vybudovanie siete splaškovej kanalizácie v obci s napojením na kanalizačnú sieť a ČOV mesta Banská Bystrica.

Na základe podkladov z výsledkov pôdoznaleckého prieskumu VÚPÚ Bratislava, sa na k.ú. obce Tajov nenachádzajú plochy kontaminovanej pôdy.

- Zhodnotenie urbanistického rozvoja mesta podľa jednotlivých navrhovaných priestorov

Podľa zákona NR SR č. 221/1996 o územnom a správnom členení SR patrí obec Tajov do okresu Banská Bystrica, leží v jeho západnej časti. Katastrálne územie obce susedí s katastrálnymi územiami mesta Banská Bystrica a Kremnica a obcí Kordíky, Králiky a Riečka.

Pri stanovení rozvoja obce Tajov sa v návrhu ÚPN vychádza z cieľov na skvalitnenie životného prostredia a každodenných podmienok života obyvateľov v obci. Ďalšie ciele, ktoré majú byť riešením dosiahnuté boli stanovené takto:

- stanovenie základnej urbanistickej koncepcie rozvoja obce z hľadiska funkčného, priestorového a prevádzkového,
- návrh plôch vhodných pre novú výstavbu, pre umiestnenie komerčných a iných aktivít,
- zhodnotenie stávajúcich výrobných plôch a návrh ich ďalšieho rozvoja,
- preverenie kapacít dopravného a technického vybavenia s návrhom jeho ďalšieho riešenia vrátane vymedzenia potrebných plôch s naznačením možného technického riešenia,
- vymedzenie jednotlivých funkčno priestorových celkov a návrh regulatívov pre ich ďalší rozvoj,
- zhodnotenie podmienok životného prostredia a návrh potrebných opatrení,
- zapracovanie generelu územného systému ekologickej stability,
- špecifikácia verejno prospešných stavieb a plôch,
- vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej a lesnej pôdy.

Navrhované urbanistické riešenie umožňuje postupnú premenu obce Tajov na sídlo s vybavenosťou, kvalitným bývaním, pracovnými príležitosťami a technickým vybavením v optimálnom funkčno-prevádzkovom a priestorovom usporiadaní územia. Z tohoto hľadiska vypracovaný návrh ÚPN obce Tajov rozvíja plochy potrebné pre zabezpečenie funkcií obce v zastavanom a mimo zastavané územie.

Návrh ÚPN rieši budúce možné použitie poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery, podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s ich nasledovným zhodnotením takto:

Lokality – 1, 2, 3, 4, 5 a 6 – sa nachádzajú v hranici zastavaného územia obce. Sú to voľné preluky navrhované pre funkčné využitie na bývanie.

Lokalita - 7 – sa nachádza mimo hranice zastavaného územia obce a je navrhovaná na doplnenie jestvujúcej funkčnej plochy s využitím pre hospodársko rekreačné plochy.

Lokalita – 8 – sa nachádza mimo hranice zastavaného územia obce a je navrhovaná pre funkčné využitie na verejné dopravné vybavenie územia.

Lokalita – 9 – sa nachádza mimo hranice zastavaného územia obce a je navrhovaná pre funkčné využitie na bývanie.

Lokalita 10 – sa nachádza mimo hranice zastavaného územia obce a je navrhovaná pre funkčné využitie na výrobu drobnú.

Lokality 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 a 18 – sú navrhované na doplnenie súčasných funkčných plôch pre rekreáciu a rekreačné zariadenia s návrhom na funkčné využitie pre objekty rekreačných zariadení s využitím plôch pre zimné a letné športy.

PREHĽAD STAVEBNÝCH A INÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Územný plán obce Tajov

Žiadateľ: Obec Tajov

Spracovateľ: A.U.R.A. projektová kancelária, Banská Bystrica

Kraj: Banskobystrický

Dátum: Máj 2010

Číslo lokality	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodár. pôdy	Vybudované hydromelior. zariadenia	Časová etapa realizácia	Iná informácia
				Spolu v ha	Z toho					
					Skupina BPEJ	Výmera v ha mimo ZÚ				
1	Tajov	bývanie	0,3223	0,3223	0	0	I	nie	I.	v ZÚ
2	Tajov	bývanie	0,39	0,39	0	0	I	nie	I.	v ZÚ
3	Tajov	bývanie	0,157	0,157	0	0	I	nie	I.	v ZÚ
4	Tajov	bývanie	0,2	0,2	0	0	I	nie	I.	v ZÚ
5	Tajov	bývanie	0,4705	0,4705	0	0	I	nie	I.	v ZÚ
6	Tajov	bývanie	2,925	2,925	0	0	I	nie	I.	v ZÚ
7	Tajov	hospodár. rekreačná zeleň	0,269	0,269	0865435 (6)	0,269	I	nie	I.	mimo ZÚ
8	Tajov	dopravná vybavenosť	0,259	0,259	0865435 (6)	0,259	PD	nie	I.	mimo ZÚ
9	Tajov	bývanie	6,68	1,442	0806002 (5)	1,442	I	nie	I.	mimo ZÚ
				5,238	0714061 (7)	5,238	I	nie	I.	mimo ZÚ
10	Tajov	drobná výroba	6,437	6,437	0714061 (7)	6,437	I	nie	I.	mimo ZÚ
11	Tajov	rekreačné zariadenia	2,17	2,17	1068435 (7)	2,17	PD	nie	I.	mimo ZÚ
12	Tajov	rekreačné zariadenia	1,016	1,016	1071415 (7)	1,016	PD	nie	I.	mimo ZÚ
13	Tajov	rekreačné zariadenia	0,355	0,355	1079465 (9)	0,355	PD	nie	I.	mimo ZÚ
14	Tajov	rekreačné zariadenia	0,128	0,128	1079465 (9)	0,128	PD	nie	I.	mimo ZÚ
15	Tajov	rekreačné zariadenia	1,962	1,962	1083675 (9)	1,962	PD	nie	I.	mimo ZÚ
16	Tajov	rekreačné zariadenia	3,854	3,854	0865435 (6)	3,854	PD	nie	I.	mimo ZÚ
17	Tajov	rekreačné zariadenia	1,478	1,478	1071415 (7)	1,478	PD	nie	I.	mimo ZÚ
18	Tajov	rekreačné zariadenia	1,378	1,378	0865435 (6)	1,378	PD	nie	I.	mimo ZÚ
	Spolu ha		27,525	27,525		25,986				

Užívateľ poľnohospodárskej pôdy: PD Podlavice

I individuálni súkromní vlastníci

2.17.2. Návrh zmien funkčného využitia pozemkov, vyhodnotenie perspektívnych záberov lp

Záber lesnej pôdy nie je v návrhu ÚPN obce Tajov navrhovaný.

II. Z Á V Ä Z N Á Č A S Ť

3. NÁVRH ZAVÄZNEJ ČASTI

3.1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky

3.1.1. Regulatívy priestorového usporiadania územia obce

Katastrálne územie obce Tajov je z hľadiska priestorového usporiadania riešené ako jeden celok so vzájomnými vzťahmi medzi urbanizovaným a neurbanizovaným územím.

Priestor katastrálneho územia obce Tajov je rozdelený na 5 častí. Sú to:

1. časť údolná so zastavaným územím obce,
2. časť stredová I. s územím Tajovského salaša s autocampingom a s územím rekreačných domov a penziónov,
3. časť stredová II. so záhradkárskou osadou Rôtovo,
4. časť podhorská s územím okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák s územím rekreačných domov a penziónov,
5. časť horská s územím lesného masívu Kremnických vrchov.

Priestorové usporiadanie zastavaného územia obce naväzuje na jej historický vývoj a súčasný urbanisticko-architektonický a priestorový výraz. Priestor urbanizovaného územia vytvára hlavná kostra obce okolo cesty II/578 Banská Bystrica – Kordíky, ktorá je až po stred obce hlavnou východo- západnou kompozičnou osou s dominantou kalvárie. Návrh ÚPN zachováva kompozičné a priestorové usporiadanie obce. Navrhuje prestavbu centrálného priestoru s usporiadaním jednotlivých druhov dopravy – automobilovej, pešej a statickej posilnením pohybu pre peších a zvýraznením plôch pre oddych.

Pre výškové zónovanie pri nových objektoch sa navrhujú na využívanie dve podlažia s obytným podkrovím.

Návrh urbanistickej koncepcie obce a jej okolia dodržiava a uplatňuje nasledujúce zásady:

- rešpektuje pôvodný vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku,
- zachováva historickú panorámu obce,
- pre funkčné plochy bývania stanovuje zásady pre dodržiavanie uličných čiar pôvodnej zástavby, voľné preluky dopĺňa tak, aby sa dotvárala súčasná podoba ulíc a verejných priestorov,
- pri novej výstavbe je dodržaná výšková hladina s priestorovou väzbou bez narušenia výškovej hladiny pôvodnej zástavby,
- sústreďuje funkčné plochy do urbanisticky jednotných celkov, zastavaná plocha obce - funkčná plocha bývania a vybavenosti, časť stredová – funkčná plocha pre rekreačné zariadenia a pohybovú rekreáciu, časť podhorská - funkčná plocha pre rekreačné zariadenia a pohybovú rekreáciu,
- funkčné využívanie územia krajiny zachováva jej súčasné priestorové usporiadanie.

Súčasnú zastavanú plochu obce sa bude rozvíjať smerom východným.

Neurbanizované prostredie je určené pre poľnohospodársku a lesnú výrobu nebude zastavované. Jeho usporiadanie sa bude riadiť podmienkami ochrany prírody a krajiny určenými zákonom.

- Regulatívy funkčného usporiadania územia obce

Vymedzenému funkčnému využitiu urbanizovaného a neurbanizovaného územia musí zodpovedať spôsob jeho užívania a najmä účel umiestňovaných a povoloovaných stavieb vrátane ich zmien a zmien v ich užívaní. Stavby a iné opatrenia, ktoré funkčnému využitiu územia nezodpovedajú, nesmú byť na tomto území povolené.

Funkčné využitie urbanizovaného územia tvoria pozemky zastavané alebo určené na zastavanie a je stanovené nasledovne:

- **územia bývania B** je určené prevažne na bývanie. Umiestňujú sa v ňom obytné budovy so zodpovedajúcimi úžitkovými záhradami s chovom drobného zvieractva, obchody, zariadenia pre verejné stravovanie, služby, nerušiacie zariadenia výroby,
- **územie zmiešané ZÚ** je určené pre funkciu bývania, vybavenosti a služieb. Umiestňujú sa v ňom bytové a rodinné domy, maloobchodné predajne, ubytovacie a stravovacie zariadenia, zariadenia nevýrobných služieb, zariadenia pre rekreačné ubytovanie penziónového typu do 15 lôžok, plochy verejnej a obytnej zelene, garáže vozidiel obyvateľov bytových domov, drobné plochy pre šport a detské ihriská, príslušná technická vybavenosť,
- **územie pre poľnohospodársku výrobu VP** je určené pre funkciu poľnohospodárskej výroby, ktorá má negatívny vplyv na životné prostredie. Umiestňujú sa v ňom stavby a zariadenia poľnohospodárskej výroby, čerpace stanice pohonných hmôt,
- **územie pre rekreačné zariadenia RZ** je určené pre funkciu rekreáciu a pre oddych. Umiestňujú sa v ňom objekty individuálnych chát, so zastavanou plochou hlavného objektu do 40 m², objekty rekreačných chalúp, so zastavanou plochou hlavného objektu do 75 m², objekty a zariadenia technického vybavenia,
- **územie vybavenosti OV** je určené pre umiestnenie objektov správy, školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti, cirkví. Umiestňujú sa v ňom príslušné zariadenia vybavenosti s komplexným vybavením,
- **územie pre šport a rekreáciu ŠR** je určené pre šport všetkého druhu, rekreáciu a turizmus. Umiestňujú sa v ňom športové zariadenia pre všetky druhy športu, kultúrne a zdravotnícke zariadenia, pre rekreáciu náučné chodníky pre peších, oddychové miesta s lavičkami, prístrešky, kondičné zariadenia, piknikové miesta, botanické a zoológické stanovišťa,
- **územie technickej a dopravnej obsluhy DT** je určené pre technickú a dopravnú obsluhu. Umiestňujú sa v ňom stavby vodného hospodárstva, vodojemy, čerpace stanice, čistiarne odpadových vôd, stavby energetických zariadení, elektrické rozvodne, prečerpávacie stanice, dopravné stavby a odstavné plochy automobilovej dopravy,

Neurbanizované územia tvoria ostatné nezastavané pozemky v katastrálnom území obce Tajov.

3.2. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch

Katastrálne územie obce určené na zástavbu je podľa funkcie a usporiadania rozdelené na tieto druhy plôch s prípustnými, obmedzujúcimi a zakazujúcimi regulatívmi:

- **B - územie bývania**

Slúži výlučne pre funkciu bývania.

- Prípustné sú

- bytové domy a rodinné domy s úžitkovými záhradami a chovom drobného zvieractva, s možnosťou umiestnenia živností drobného podnikania, ktoré podstatne nerušia bývanie a nemajú negatívny vplyv na svoje okolie s jednosmennou prevádzkou, energeticky nenáročnou výrobou, so zabezpečením parkovania na vlastnom pozemku. Napr.

hostince, malé predajne potravín, textilu a priemyselného tovaru, opravovne úžitkových vecí a predmetov a pod.

- malé ubytovacie zariadenia (20 lôžok),
- nerušiace služby a prevádzky,
- zariadenia cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné, športové a civilnú ochranu,
- garáže v rodinných domoch alebo samostatne stojace na vlastných pozemkoch rodinných domov,
- Obmedzujúce sú
  - rodinné domy na rekreačné účely,
- Vylúčené sú
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu.

• **ZÚ – zmiešané územie**

Slúži pre funkciu bývania, vybavenosti a služieb.

- Prípustné sú
  - bytové a rodinné domy
  - maloobchodné predajne, ubytovacie a stravovacie zariadenia, zariadenia nevýrobných služieb,
  - zariadenia pre rekreačné ubytovanie penziónového typu do 15 lôžok,
  - plochy verejnej a obytnej zelene,
  - garáže vozidiel obyvateľov bytových domov,
  - drobné plochy pre šport a detské ihriská,
  - príslušná technická vybavenosť,
- Obmedzujúce sú
  - rodinné domy na rekreačné účely,
- Vylúčené sú
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu.

• **VP - územie pre poľnohospodársku výrobu**

Slúži pre umiestnenie zariadení a stavieb poľnohospodárskej výroby, ktoré majú negatívny vplyv na životné prostredie.

- Prípustné sú
  - stavby a zariadenia poľnohospodárskej výroby,
  - čerpace stanice pohonných hmôt
- Obmedzujúce sú
  - obytné budovy a byty pre majiteľov podnikov alebo správcov – dozorcov
- Vylúčené sú
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu,
  - zariadenia pre šport a rekreáciu.

• **ŠR - územie pre šport a rekreáciu**

Slúži pre šport všetkého druhu a pre rekreačné aktivity.

- Prípustné sú
  - športové zariadenia pre všetky druhy športov,
  - zariadenia a plochy pre rekreáciu a turistiku,
  - stravovacie a ubytovacie zariadenia,
  - civilnú ochranu,
  - zariadenia pre dočasné ubytovanie a služby pre rekreáciu a turistiku,
  - komunikácie, parkoviská a plochy technického vybavenia pre obsluhu územia,
- Obmedzujúce sú

- kultúrne, zdravotnícke zariadenia
- zariadenia pre zábavu.
- Vylúčené sú
  - bývanie
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu.
- **RZ – územie pre rekreačné zariadenia**

Slúži pre územia s funkciou na rekreáciu a pre oddych.

  - Prípustné sú
    - objekty individuálnych chát, so zastavanou plochou hlavného objektu do 40 m²
    - objekty rekreačných chalúp, so zastavanou plochou hlavného objektu do 75 m²
    - objekty a zariadenia technického vybavenia,
  - Obmedzujúce sú
    - penzióny, so zastavanou plochou hlavného objektu do 75 m²
    - zariadenia pre šport,
  - Zakázané sú
    - všetky druhy stavieb pre bývanie, výrobu.
- **DT – územie pre verejné dopravné a verejné technické vybavenie**

Slúži pre funkciu verejného dopravného a verejného technického vybavenia územia.

  - Prípustné sú
    - dopravné stavby a zariadenia, odstavné plochy a garáže,
    - zariadenia pre tranzitnú automobilovú dopravu,
    - stavby pre civilnú ochranu,
    - stavby a zariadenia pre vodné hospodárstvo,
    - stavby pre energetické zariadenia – elektrická energia, telekomunikácie, produktovody.
  - Obmedzujúce sú
    - objekty pre pohotovostné bývanie,
    - ochranná a izolačná zeleň.
  - Zakázané sú
    - objekty pre trvalé bývanie,
    - zariadenia pre šport, rekreáciu, vybavenosť.
- **C – územie cintorína**

Slúži pre funkciu pochovávaní a ako pietne miesto.

  - Prípustné sú
    - hrobové miesta, urnový háj, rozptylová lúka,
    - objekt domu smútku, kaplnky,
    - nevyhnutné hospodárske objekty na údržbu cintorína,
    - zeleň,
    - cesty pre peších a parkovacie plochy pre odstavovanie osobných automobilov,
  - Obmedzujúce sú
    - zariadenia technickej vybavenosti,
  - Zakázané sú
    - všetky druhy stavieb pre bývanie, rekreáciu, výrobu, verejné stravovanie a ubytovanie.
- **VZ - územie verejnej zelene**

Slúži ako verejná zeleň s parkovou úpravou a izolačnou a ochrannou funkciou.

  - Prípustné sú

- upravené a udržiavané skupiny zelene a zelených plôch okolo vodných tokov a vodných plôch, v areáloch poľnohospodárskej výroby, v areáloch dopravnej a technickej vybavenosti,
- zelené plochy v centre obce, pri objektoch vybavenosti, na obecnom cintoríne
- zelené plochy na územiach pre šport
- ihriská pre deti, lavičky, fontány.
- Obmedzujúce sú
  - drobné stavby pre občerstvenie,
  - cyklistické trasy,
  - ihriská pre dospelých.
- Vylúčené sú
  - bývanie v akýchkoľvek formách, ubytovanie v rekreačných zariadeniach,
  - zariadenia pre priemyselnú výrobu.

3.3. Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia

• OV – územie občianskej vybavenosti

Slúži pre funkciu občianskeho vybavenia obecného (správy, školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti) a vyššieho významu – areálové.

- Prípustné sú
  - príslušné zariadenia občianskej vybavenosti s komplexným vybavením,
  - zariadenia pre odstavovanie a garážovanie automobilov,
  - zariadenia civilnej ochrany,
  - verejná a ochranná zeleň.
- Obmedzujúce sú
  - pohotovostné byty pre zamestnancov týchto zariadení.
  - nevyhnutná technická vybavenosť,
  - nevyhnutné dielne a garáže pre údržbu,
- Vylúčené sú
  - všetky druhy stavieb pre bývanie, výrobu.

3.4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia

• Doprava

- Doprava cestná
  - cestu II/578 preložiť z centrálnej časti obce smerom severo východným za účelom odstránenia kolíznych bodov,
  - rekonštruovať cestu II/578 v zastavanom území obce tak, aby intenzita premávky bola spomalená s väčším rozhľadom v križovatkách pre vodičov motorových vozidiel a s väčším prehľadom na prechodoch pre chodcov,
  - rezervovať územie pre rozšírenie a rekonštrukciu jednotlivých miestnych komunikácií na navrhované kategórie podľa STN,
  - rezervovať územie pre vybudovanie nových plôch pre parkovanie a rekonštruovať existujúce. Plochy pre parkovanie musia byť odvodnené od povrchových vôd so zariadením pre zachytávanie uniknutých ropných látok,
  - na ceste II/578 v zastavanom území obce pravidelne merať hlukovú situáciu s vyhodnocovaním vzdialenosti prekročenej prípustnej hodnoty hluku.
- Doprava pešia a cyklistická
  - rezervovať územie pre chodník pre peších a pre cyklistov pozdĺž cesty II/578,

- pri navrhovaní nových a pri rekonštrukciách miestnych komunikácií riešiť chodníky pre peších,
- podľa potreby upravovať účelové komunikácie na používanie pre turistiku pešiu a cyklistickú.
- **Doprava hromadná**
  - zastávky pre hromadnú dopravu umiestniť mimo priebežný jazdný pruh.
- **Vodné hospodárstvo**
  - zásobovanie pitnou vodou zabezpečiť z verejného vodovodu obce Tajov s využitím existujúcich vodárenských zdrojov v zmysle Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z. zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií §2, ods. 12,14,
  - rozšíriť akumuláciu vody vo vodojeme Tajov II,
  - vybudovať vodovod pre I. tlakové pásmo verejného vodovodu pre zástavbu pod kótou 450 m n.m. (prívodné potrubie, vodojem, zásobné potrubie),
  - rozšíriť rozvodnú sieť verejného vodovodu vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj vo všetkých tlakových pásmach,
  - realizovať stavbu „Banská Bystrica – Sústava na likvidáciu odpadových vôd“,
  - realizovať verejnú splaškovú kanalizáciu pre celú obec a jej rozšírenie vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj (Tajov – Kanalizácia),
  - riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku do miestnych tokov (rigoly, odvodňovacie žľaby) a rešpektovanie terénnych depresii,
  - riešiť odbornou organizáciou úpravu odtokových pomerov v povodiach Tajovského a Kordického potoka ako ochranu zastavaného územia obce pred povodňami (zvýšenie akumulácie vody v povodí, transformácia povodňovej vlny poldrami),
  - realizovať rekonštrukciu kapacitne poddimenzovaného cestného mostu na Tajovskom potoku pri Pamätnom dome J. G. Tajovského,
  - prehodnotiť využitie vodnej nádrže, č.hydr.poradia 4-23-02-119, navrhovanú nad areálom PD aj na transformáciu povodňovej vlny,
  - realizovať zvýšenie brehov Tajovského a Kordického potoka v miestach vybrežovania vody (Povodňový plán obce).
- **pre zásobovanie elektrickou energiou**
  - v zastavanom území obce najmä v centrálnej časti, v individuálnej bytovej výstavbe zriaďovať vnútorné transformačné stanice 22/0,4 kV,
  - trafostanice pripájať Vn káblami, v centre obce a individuálnej bytovej zástavbe realizovať sekundárne zakáblované rozvody systémom jednoduchej mrežovej siete,
  - v okrajových častiach riešeného územia je možné budovať vonkajšie transformačné stanice s pripojením na vonkajší rozvod Vn,
  - od elektrických rozvodných zariadení vo všetkých napät'ových úrovniach dodržať normou STN predpísané ochranné pásmo.
- **pre zásobovanie teplom**
  - nové potreby tepla pokrývať z decentralizovaných zdrojov tepla,
  - povolať racionalizovanie vykurovacích systémov elektrifikáciou zdrojov tepla,
  - povolať zatepl'ovanie objektov pre bývanie, vybavenosť a výrobu,
  - rodinné domy zásobovať teplom z individuálnych zdrojov.
- **pre telekomunikácie**
  - novú miestnu telefónnu sieť (mts) budovať metalickými zemnými káblami Cu štvorkovej konštrukcie,
  - zabezpečenie hlásnej služby,

- **pre zariadenia civilnej ochrany**
  - v každom rodinnom dome vybudovať jednoduchý úkryt budovaný svojpomocne (JÚBS) s dvojúčelovým využitím.

3.5. Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene

- zásady a regulatívy zachovania a ochrany kultúrohistorických hodnôt, ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, sú stanovené Krajským pamiatkovým úradom v Banskej Bystrici pre :
  - Rímsko katolícky kostol Sv. Jána Krstiteľa, č. ÚZPF 85
  - Pamätný dom J. G. Tajovského, č. ÚZPF 187/1
  - Pamätná tabuľa na dome J. G. Tajovského, č. ÚZPF 187/2
  - Pamätný dom Jozefa Murgaša, č. ÚZPF 188/1
  - Pamätná tabuľa na dome Jozefa Murgaša, č. ÚZPF 188/2
  - Hrob J. G. Tajovského na cintoríne v Tajove, č. ÚZPF 189
  - Bunkre partizánske, č. ÚZPF 1298/1
  - Kameň hraničný medzi Banskou Bystricou a Kremnicou, č. ÚZPF 3421
- stavebník/investor každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od Archeologického ústavu SAV v Nitre už v stupni územného konania vyžiada (v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk. Stanovisko - vyjadrenie AÚ SAV bude slúžiť ako podklad k rozhodnutiu Pamiatkového úradu. Podľa § 37 ods. 3 citovaného zákona „0 nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum“ rozhoduje Krajský pamiatkový úrad. V prípade záchranného archeologického výskumu PÚ vydá rozhodnutie po predchádzajúcom vyjadrení archeologického ústavu (§ 7 - Arch.ústav SAV).
- zásady a regulatívy ochrany prírody a krajiny na katastrálnom území obce Tajov sú :
  - dodržať Regionálny územný systém ekologickej stability (R ÚSES), vypracovaný pre územie okresu Banská Bystrica
    - nadregionálny terestrický biokoridor hrebeň Štiavnické vrchy-Kremnické vrchy,
    - lokálny hydicko-terestrický biokoridor Tajovský potok, Kordický potok,
  - Zachovať územia a časti prírody s významnými biologickými a estetickými hodnotami a prvkami prírody
    - Lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach (ochranné lesy) hrebeň Kremnických vrchov,
    - Lesy v chránených územiach významné z hľadiska ochrany prírody (lesy osobitného určenia) pripravované na vyhlásenie CHKO Kremnické vrchy,
    - Hospodárske lesy – Včelinec, Tajovský potok – Rôtovo, severná strana rázsochy Brúsi,
    - Prírodná rezervácia Tanečnica ,
    - Prírodná pamiatka Tiesňava Tajovského potoka.
  - Pri obnove nelesnej drevinovej vegetácie uprednostniť autochtónne druhy vegetácie.
  - Plochy vymedzených biocentier a biokoridorov sú nezastaviteľné. Nie je dovolené na nich meniť kultúru za kultúru nižšieho stupňa ekologickej stability ani iným spôsobom narušovať ich ekologické funkcie

3.6. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- pre odpady
  - na odovzdávanie oddelených zložiek komunálneho odpadu v rámci separovaného zberu, na odovzdávanie objemných odpadov, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov používať zariadenia na skládke,

- nebezpečné druhy odpadov zneškodňovať oprávnenými subjektami
- pre ochranu povrchových a podzemných vôd
  - rešpektovať ochranu vôd vyplývajúcu zo zákona č.364/2004 Z.z. jeho zmien a doplnkov podľa čl. II zákona č. 230/2005 Z.z. z 10.5.2005 a rozhodnutí orgánov štátnej vodnej správy (CHVO Nízke Tatry – západná časť),
  - zásobovanie pitnou vodou v rekreačných územiach, ktoré nie sú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu riešiť v súlade s § 17 zákona č. 355/2007 Z.z. a NV SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu,
  - stanoviť ochranné pásma vodárenského zdroja Cúdzenica a ostatných vodárenských zdrojov neverejných vodovodov (PD, Chata Lesák. ATC atď.)
  - zosúladiť osobitné užívanie vôd so zákonom č.364/2004 Z.z. (vodný zákon), jeho zmeny a doplnenia podľa čl. II zákona č.230/2005 Z.z.,
  - realizovať stavbu „Banská Bystrica – Sústava na likvidáciu odpadových vôd“,
  - realizovať stavbu „Tajov – kanalizácia“
  - akumulovať splaškové vody vo vodotesných žumpách,
  - pri producentoch v rozptýlenej zástavbe, mimo dosahu verejnej kanalizácie, splaškové vody čistiť na malých ČOV,
  - rešpektovať prirodzené terénne depresie a drobné miestne toky ako recipientov vôd z povrchového odtoku v lokalitách územného rozvoja,
  - znížiť extrémny odtok zrážkových vôd z povodí drobných tokov, zvýšením akumulačnej schopnosti územia transformáciou povodňovej vlny, suché nádrže – poldre na Tajovskom potoku, Kordíckom potoku a ich prítokoch na ochranu zastavaného územia obce pred povodňami,
  - pri úpravách Tajovského a Kordíckého potoka zachovať v maximálnej miere existujúce brehové porasty,
  - v rámci pozemkových úprav vyplývajúcich z budúcej výstavby vynechať pobrežné pozemky 5m od brehovej čiary na Tajovskom potoku a ostatných drobných tokoch.
- pre ochranu ovzdušia
  - pre umiestnenie nových zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia ovzdušia a pri modernizácii existujúcich zariadení, musia byť zvolené najlepšie dostupné technológie na ochranu ovzdušia.
- pre ochranu proti hluku
  - do priestorov s predpokladanou hladinou hluku vyššou ako najvyššia prípustná hladina hluku vo vonkajšom prostredí neumiestňovať chránené objekty - budovy na bývanie, rekreáciu a pod.

3.7. Vymedzenie zastavaného územia obce

Návrh ÚPN obce Tajov vymedzenie zastavaného územia navrhuje rozšíriť:

- v časti údolnej - vo východnej časti obce územie medzi cestou II/578 a Tajovským potokom rozšírenie pre funkciu bývania a funkciu zmiešaného územia,
- v časti stredovej I. s územím Tajovského salaša s autocampingom pre funkciu rekreácie, cestovného ruchu a športu,
- v časti podhorskej s územiami okolo Chaty nad Tajovom a hotela Lesák pre funkciu rekreácie, cestovného ruchu a športu.

3.8. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov

- Na katastrálnom území obce Tajov sú vymedzené tieto ochranné pásma:
  - cestných komunikácií,
  - rozvodov elektrickej energie,
  - telekomunikačných káblov a zariadení,

- vodných tokov,
- plochy chránených území podľa zákona SNR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
- ochranné pásmo pohrebiska,
- ochranné pásmo lesa,
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora v obci.
- Ochranné pásma ciest vyplývajúce zo zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov sú stanovené takto:
  - Cesta II/578 mimo zastavané územie = 25 m
  - Cesta III/5782 mimo zastavané územie = 20 m
- Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Nízke Tatry - západná časť, stanovená Nariadením vlády SSR č.13/1987 zo 6.2.1987. Do CHVO spadá takmer celé katastrálne územie obce Tajov.
- Zákon č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) a jeho zmeny a doplnky v zmysle Čl. II zákona č.230/2005 Z.z., v § 31 vymedzuje možnosti rozvoja územia nachádzajúceho sa v CHVO.
- Ochranné pásma vodárenských zdrojov
  - Doplnujúce vodárenské zdroje (DVZ) Tajov, Pohronského skupinového vodovodu (PSV), 6 prameňov s výdatnosťou 20 l.s-1. OP bolo stanovené rozhodnutím ONV Banská Bystrica č. PLVH - 1541/79 - Dš dňa 10.9.1979. Zaberá západnú časť katastrálneho územia
  - Prameň Jabříková, vodárenský zdroj verejného vodovodu Tajov s výdatnosťou 2,1 - 4,0 l.s-1. OP bolo stanovené rozhodnutím ONV Banská Bystrica č. PLVH 775/88-2 dňa 25.10.1988. Do katastrálneho územia obce zasahuje malou nepodstatnou časťou
  - Prameň Cúdenica, doplnujúci vodárenský zdroj verejného vodovodu v obci Tajov (pôvodný vodárenský zdroj pre PD) s výdatnosťou 1,25 – 4,01 l.s-1. OP I. stupňa s plochou 15m x 25m je oplotené. OP II. stupňa v dobe spracovania návrhu ÚPN obce nebolo stanovené.
  - stanoviť OP vodárenského zdroja Cúdenica a ostatných využívaných zdrojov pre neverejné vodovody
- Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení pre verejné vodovody a verejné kanalizácie, zákon č.230/2005 Z.z. §19 ods.2 sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany :
  - 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
  - 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm
- Vodojemy
  - pásma ochrany I. stupňa existujúcich a navrhovaných vodojemov oplotiť
  - rezervovať územie pre navrhovaný vodojem Tajov I.
  - rezervovať územie pre pripravovanú realizáciu verejnej splaškovej kanalizácie a čerpacích staníc splaškových vôd.
- Vodné toky
  - pobrežné pozemky, ktoré môže užívať správca vodného toku pri výkone správy toku a správy vodných stavieb, sú pri drobných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary.
  - rešpektovať pobrežné pozemky drobných tokov Tajovský potok, Kordický potok, Jabříková.
  - zvýšiť brehy v miestach vybrežovania počas povodňových prietokov na Kordíckom a Tajovskom potoku.
  - v rámci pozemkových úprav vyplývajúcich z budúcej výstavby, vynechať pobrežné pozemky 5m od brehovej čiary na Tajovskom a Kordíckom potoku.

- Ochrana vonkajšieho prostredia pred negatívnymi vplyvmi sa riadi podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Ochrana so zaobchádzaním s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami, s prevádzkovaním pohrebnej služby, krematória, pohrebiska, s prevádzkovaním balzamovania alebo konzervácie ľudských pozostatkov sa riadi podľa zákona č. 470/2005 o pohrebnictve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Pre územný plán je potrebné dodržať:
  - ochranné pásmo pohrebiska je 50 m, v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy.
- Na ochranu energetických zariadení sa zriaďujú ochranné pásma, podľa zákona NR SR č. 70/1998 o energetike, takto:

Elektroenergetika – OP vonkajšieho elektrického vedenia merané od krajného vodiča

  - 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane,
  - 15 m pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane,
  - 20 m pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane,
  - 25 m pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane,
- Ochrana zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách
- Ochrana lesných pozemkov v zmysle § 10 ods(1) Zákon a č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

3.9. Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a scel'ovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

Plochy na verejnoprospešné stavby

- pre dopravu cestnú
  - plochy pre preložku cesty II/578 v centrálnej časti obce
  - plochy na rekonštrukcie jestvujúcich ciest a miestnych komunikácií v obci
  - plochy pre nové obslužné miestne komunikácie v navrhovaných plochách na bývanie
  - plochy pre navrhované parkovacie miesta a rekonštrukcie jestvujúcich
  - plochy pre nové chodníky a samostatné chodníky pre peších a pre cyklistov
- pre vodné hospodárstvo
  - vodojem Tajov I.
  - rozšírenie vodojemu Tajov II.
  - verejná splašková kanalizácia a zariadenia na nej,
  - navýšenie brehov Tajovského a Kordického potoka v miestach vybrežovania povodňovej vlny,
  - zariadenia na transformáciu povodňovej vlny (poldre)
- pre zásobovanie elektrickou energiou
  - preložka a zakáblovanie 22 kV vedenia č. 399 v lokalite pri ceste II/578
  - preložka a zakáblovanie 22 kV vedenia v lokalite pod hotelom Lesák
  - výstavba nových transformačných staníc
- pre verejnú zeleň
  - regionálny hydrický biokoridor popri Tajovskom a Kordickom potoku
  - zeleň v cintoríne
  - parková úprava zelene v obci

Plochy na delenie a scel'ovanie pozemkov

- pre bývanie
  - na východnej strane obce pri ceste II/578

- pre zmiešané územie
  - na východnej strane obce pri ceste II/578
- pre cestnú dopravu
  - na preložku cesty II/578 v centrálnej časti obce

3.10. Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

Pre podrobnejšie rozpracovanie navrhovanej koncepcie ÚPN obce Tajov je potrebné obstarat' a schváliť územné plány zón na tieto priestory v obci:

- Územný plán zóny na východnej strane obce pri ceste II/578 pre funkciu bývania a pre funkciu zmiešaného územia
- Územný plán centrálnej rekreačnej zóny v podhorskej časti katastrálneho územia obce

3.11. Zoznam verejnoprospešných stavieb

Z návrhu územného plánu vyplývajú požiadavky na zabezpečenie verejnoprospešných stavieb, pre ktoré je potrebné až do doby ich realizácie vytvoriť vhodné územné a technické podmienky, ktoré umožnia ich realizáciu. Z § 29 zák. č. 50/1976 Zb. ako aj zo znenia neskorších predpisov vyplývajú možnosti pre vyvlastnenie pozemkov, stavieb a práv pre úspešnú realizáciu verejnoprospešných stavieb.

- Sociálne bývanie
  1. stavby pre bývanie sociálne odkázané skupiny obyvateľstva
- Základná a vyššia vybavenosť sociálneho charakteru
  1. zriadenie športových a rekreačných plôch v centre obce
- Verejná zeleň
  1. regionálny hydrický biokoridor popri Tajovskom a Kordíckom potoku
  2. výsadba líniovej zelene pozdĺž hlavných dopravných trás a vodných tokov
  3. budovanie nevyhnutnej izolačnej a ochranej zelene na celom území obce
  4. budovanie verejnej zelene v lokalitách novej IBV
- Doprava cestná
  1. preložka cesty II/578 v centrálnej časti obce
  2. miestne komunikácie triedy C a D
  3. komunikácie pre peších
  4. cyklistické trasy
  5. verejné parkoviská
  6. zastávky pre autobusy SAD
- Vodné hospodárstvo
  1. realizácia I.tlakového pásma verejného vodovodu (prívodné potrubie z rozvodnej siete z vodárenského zdroja Jabříková, vodojem Tajov I. 50m³, zásobné potrubie a rozvodné potrubie v lokalite 44 RD a zmiešaného územia)
  2. rozšírenie vodojemu Tajov II. pri ihrisku
  3. rozšírenie rozvodnej siete DN 100 verejného vodovodu do rozvojovej lokality Králická cesta
  4. realizácia stavby „Banská Bystrica – sústava na likvidáciu odpadových vôd“
  5. realizácia verejnej obecnej sphaškovvej kanalizácie a jej rozšírenie do lokalít územného rozvoja
  6. rekonštrukcia premostenia Tajovského potoka na ceste do Králik v centre obce
  7. zvýšenie brehov Tajovského potoka a Kordického potoka v miestach vybrežovania povodňových prietokov
  8. poldre Podlavické lazy a Jabříková

9. malá vodná nádrž na akumuláciu vody a transformáciu povodňovej vlny na Kordíckom potoku

- Zásobovanie elektrickou energiou
  1. preložka a zakáblovanie 22 kV vedenia č. 399 v lokalite pri ceste II/578
  2. preložka a zakáblovanie 22 kV vedenia v lokalite pod hotelom Lesák
  3. výstavba nových transformačných staníc
- Telekomunikácie
  1. výstavba novej telekomunikačnej siete podľa FTTH

3.12. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Pre riešené územie sú záväzné časti riešenia premietnuté do grafickej a textovej časti nasledovne:

a) Grafická časť

Výkres č. 2 Komplexný urbanistický návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania s regulatívami

Výkres č. 3 Návrh verejného technického vybavenia – doprava

Výkres č. 4 Návrh verejného technického vybavenia – zásobovanie vodou, odkanalizovanie územia

Výkres č. 5 Návrh verejného technického vybavenia – elektrická energia, telekomunikácie

b) Textová časť - Záväzná časť Územného plánu obce Tajov

Čo nie je uvedené v záväznej časti je smerné. Záväzné časti ÚPN je možné meniť zmenami a doplnkami k ÚPN, ktoré po prerokovaní schvaľuje Obecné zastupiteľstvo. O úprave smernej časti rozhoduje orgán, ktorý ÚPD obstaral.